

Kansliheten
Helena Edenborg
Kanslichef
0156-520 06
helena.edenborg@trosa.se

Kallelse
Datum
2023-10-18

Tid: Onsdagen den 25 oktober 2023, **Stängt sammanträde**
Kl. 09:15 Studiebesök
Kl. 12:45 Sammanträde kommunstyrelsen

Plats: Himmerfjärdsverket

Kallelse till kommunstyrelsen

Informationsärenden

Dnr

1. Information om överföringsledning till Himmerfjärdsverket
(Muntlig information från teknisk chef Ulf Hagstedt och produktionschef Kerstin Tibbling)

Till kommunstyrelsen

2. Delårsbokslut med helårsprognos 2023 för kommunstyrelsen KS 2023/107
3. Revidering av delegeringsordning för kommunstyrelsen KS 2023/106
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.

Till kommunfullmäktige

4. Ställningstagande vindkraftpark Långgrund 1 KS 2023/79
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.
Deltar inte i beslutet: Karin Bråth (S).
5. Delårsbokslut med helårsprognos 2023 för Trosa kommun KS 2023/109
(Handlingarna skickas separat).
6. Omfördelning av budget 2023 efter extra lönekompensation KS 2023/110
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.
7. Revidering av ägardirektiv för Trosabygdens Bostäder AB KS 2023/111
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.
Förslag till beslut på sammanträdet:
Karin Bråth (S): Bifall till Socialdemokraternas förslag till ägardirektiv.
Daniel Portnoff (M): Bifall till förvaltningens förslag.
Beslutsgång: Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar enligt förvaltningens förslag.
8. Revidering av ägardirektiv för Trosa Fibernät AB KS 2023/112
Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.

Forts.

9.	Ändring av aktieägaravtal avseende Nyköping-Östgötalänken AB Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.	KS 2023/99
10.	Revidering av attestreglemente med tillämpningsanvisning Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.	KS 2023/89
11.	Detaljplan del av Fagerhult 2:10, Centrumvägen Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt samhällsbyggnadsnämndens förslag.	KS 2023/105
12.	Redovisning av obesvarade motioner Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott: Enligt förvaltningens förslag.	KS 2023/34
Övrigt		
13.	Anmälan av delegeringsbeslut	KS 2023/1
14.	Övriga anmälningsärenden	KS 2023/2

Daniel Portnoff
Ordförande

Helena Edenberg
Sekreterare

2

Delårsbokslut och helårsprognos för kommunstyrelsen per augusti 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner, för egen del, delårsrapporten med helårsprognos.

Sammanfattning ekonomiskt resultat och helårsprognos

Delårsresultat

Kommunstyrelsen redovisar en positiv budgetavvikelse för perioden på 13,4 mkr, varav politisk verksamhet står för 12,4 mkr och kommunkontoret för 1,0 mkr. I övrigt har kommunstyrelsen, likt tidigare år, ett starkt resultat i delåret som minskar mot bakgrund av större kostnader under hösten, framförallt beroende på att budgetmedel för central buffert fördelas efter delårsbokslut.

Prognos

För helåret prognostiseras ett underskott totalt sett för kommunstyrelsen exkl. central buffert på 0,9 mkr.

Kommunkontoret som är orsaken till underskottet har liksom tidigare år kraftigt ökade kostnader för programvaror relaterade till nya eller uppdaterade IT-system. Personal- och konsultkostnader i samband med införande av nytt ekonomisystem, ärendehanteringssystem och Microsoft 365 är de enskilt viktigaste förklaringarna till den fortsatta obalansen. Merkostnader för porto, trycksaker och material bidrar också till kommunkontorets underskott.

På kommunstyrelsen finns central buffert (16,6 mkr) för att bl.a. kunna kompensera för ökade eller minskade volymer för barnomsorg, skola och äldreomsorg. Efter avstämning av central buffert föreslås humanistiska nämnden minska sin budget med 1,4 mkr för minskad volym och vård- och omsorgsnämnden kompenseras med 1,3 mkr för ökad volym. Utöver detta föreslås vård- och omsorgsnämnden kompenseras med 8,0 mkr för LSS-kostnader. Central buffert förväntas därmed lämna ett överskott på 8,7 mkr.

Kommunstyrelsens prognos för politisk ledning och kommunkontor efter fördelning av central buffert beräknas därmed ge ett överskott på sammantaget 7,8 mkr.

Kommunstyrelsens mål

Kommunstyrelsen har sju mål inom fyra områden; medborgarnas behov och

önskemål, engagemang, tillväxt och företagsklimat samt finansiella mål. Fyra av målen tar sin utgångspunkt i SCB:s Medborgarundersökning och mäts vartannat år. Målet för engagerade medarbetare mäts under hösten och redovisas i bokslutet.

Verksamhetsberättelse inklusive redovisning av kommunstyrelsens mål redovisas i bilaga.

Hållbarhetsutskottet

Hållbarhetsutskottet beräknar en prognos enligt budget. Verksamhetsberättelse inklusive redovisning av hållbarhetsutskottets mål redovisas i bilaga.

Johan Sandlund
Kommunchef

Björn Alm
Ekonomichef

Bilagor

Kommunstyrelsens och Hållbarhetsutskottets verksamhetsberättelser och mål

Kommunstyrelsen

Politisk ledning och kommunkontor

Ordförande: Daniel Portnoff (M)

Kommunchef: Johan Sandlund

Totalt (tkr)	Delårs- bokslut 2023	Helårs- prognos 2023
Budget, netto	63 602	78 144
Utfall, netto	50 181	79 052
Avvikelse exkl.avst. central buffert	13 421	-907
Avvikelse central buffert		8 664
Avvikelse inkl. central buffert		7 757

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Politisk verksamhet (Nämnd- och styrelseverksamhet, nämndsekreterare, överförmyndarverksamhet, brottsförebyggande rådet)
- Totalförsvaret och samhällsskydd
- Turistverksamhet
- Näringslivsfrämjande åtgärder
- Kollektivtrafik
- Kommungemensamma verksamheter (Kommunledning, kansli, personal, ekonomi, it, växel o service, kommunikation)

EKONOMISK ANALYS

Resultat per augusti

Kommunstyrelsen verksamhet uppvisar ett överskott om 13,4 mkr 31/8 2023 varav politisk verksamhet står för 12,4 mkr och kommunkontoret för 1,0 mkr. I övrigt har kommunstyrelsen, likt tidigare år, ett starkt resultat i delåret som minskar mot bakgrund av större kostnader under hösten samt fördelning av budgetmedel för central buffert efter delårsbokslut.

Årsprognos

För helåret prognostiseras ett underskott totalt sett för kommunstyrelsen exkl central buffert på 0,9 mkr. Kommunkontoret som är orsaken till underskottet har liksom tidigare år kraftigt ökade kostnader för programvaror relaterade till nya eller uppdaterade IT-system. Personal-

och konsultkostnader i samband med införande av nytt ekonomisystem, ärendehanteringssystem och Microsoft 365 är de enskilt viktigaste förklaringarna till den fortsatta obalansen. Merkostnader för porto, trycksaker och material bidrar också till kommunkontorets underskott. Även överförmyndarverksamheten har haft merkostnader under året i samband med vakans och det administrativa stödet har utökats.

MÅLUPPFYLLELSE

Kommunstyrelsen fastställde i slutet på maj nya mål för nuvarande mandatperiod. De sju målen tar sin utgångspunkt i att Trosa ska vara bra på att vara kommun. I nuläget är bedömningen att de mål som tar sin utgångspunkt i nöjda och trygga medborgare respektive nöjda företagare har goda förutsättningar att uppnås. Målet avseende medarbetarnas engagemang mäts under hösten och resultatet kommer redovisas i bokslutet. Däremot bedöms mål 7 avseende kommunkoncernens resultat på 2 % av skattenettet inte uppnås för 2023.

VÄSENTLIGA

PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Totalt, tkr	2023 08	2022 08
Antal årsarbetare	40	40
Antal kvinnor	29	28
Antal män	12	13
Frisknärvaro %*	91	85

Andel månadsavlönade som har fem eller färre sjukdagar per år.

Sjukfrånvaron är åter på en låg nivå efter några utmanande år.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Behovet av förnyade och utvecklade administrativa system och stöd till kommuns förtroendevalda och chefer innebär att efterfrågan på kommunkontorets tjänster är i tilltagande. Effekten av detta är en fortsatt hög resursförbrukning av både personalresurser och tjänster som av allt att döma kommer kvarstå.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Politisk verksamhet

Under början av året har som brukligt utbildningsinsatser genomförts för nyvalda politiker. Nya mål har fastställts för kommunstyrelsen och övriga nämnder. En översyn av kommunens styrdokument har påbörjats.

Totalförsvar och samhällsskydd

Inom organisationen har utbildning i krisledning hållits under året. Rekrytering och utbildning av FRG (Frivilliga ResursGrupper) har fortsatt i samarbete med östra Sörmlands kommuner och Sörmlandskustens räddningstjänst. Uppbyggnad och utrustande av trygghetspunkter har fortsatt och projektet Odlas vardagsmaten har blivit väl omtalat och har löpt på.

Försvarsmaktens behov och förväntningar på kommunerna blir allt tydligare och med den pågående Natoansökan intensifieras arbetet med samarbetet militärt och civilt försvar. Arbetet med elberedskap som avslutades under våren återupptas under hösten.

Parallellt med den tilltagande digitaliseringen av samhället ökar antalet cyberangrepp. Kombinationen av relativt låg risk och potentiellt hög utdelning, i form av såväl effekt som ekonomisk vinning, gör det till ett effektivt verktyg för hotaktörer att gynna sina intressen. Det största hotet bedöms för närvarande komma från statliga aktörer, särskilt i det rådande säkerhetsläget.

Näringslivsfrämjande insatser och turistverksamhet

Nyföretagandet ligger, som i hela Sverige, på en lägre nivå än under förra året.

Arbetslösheten är fortfarande på en låg nivå även om vi sett en liten ökning under juni-augusti. Antalet konkurser har ökat något.

Flera positiva näringslivsnyheter har nått oss under året. Höga betyg i Svenskt Näringslivs enkätundersökning, ett fortsatt högt betyg i Sveriges Kommuner och Regioners Nöjd Kund Index för företagsärenden samt ett högt index för vår förmåga att leverera bygglov och detaljplaner effektivt, rättssäkert och med en hög servicegrad.

Turistverksamheten har under 2023 genomförts på planerat sätt, besöksstrycket av dagturism var något mindre än tidigare år, medan antalet utländska besökare tydligt återhämtade sig under 2023.

Kommungemensamma verksamheter

Stöd till ledning och verksamhet är kommunkontorets kärnuppgift och efterfrågan på dessa tjänster är fortsatt högt och tilltagande under året.

Under våren antogs en ny kommunikationspolicy och grafisk manual fram för organisationen. Framst är det en anpassning till en utveckling där vi idag arbetar mer digitalt och organisationen vuxit, vilket ställer nya krav på dokumenten som ett verktyg i vardagen mer än formella riktlinjer.

Under våren har kommunens nya webbplats finjusterats. Det har främst rört sig om barnsjukdomar, men även en förfining av sökfunktionen. I augusti inleddes SCB:s medborgarundersökning som pågår under hösten.

I januari bytte serviceenheten namn till kontaktcenter för att bättre spegla enhetens uppdrag. Under året har studiebesök gjorts på kontaktcenter i Södertälje kommun men även hos kommunerna inom gemensamma växelnämnden, Gnesta och Oxelösund. Kommunerna inom gemensamma växelnämnden försöker att lära av varandra för att utveckla verksamheten men också minska sårbarheten då samarbetet innebär att vi kan svara för varandra.

Kollektivtrafiken som är kommunstyrelsens mest omfattande verksamhet bedöms trots inflationsutmaningar 2023 hålla sin budget om 12,1 mkr.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Kommunkontoret och dess små enheter har de senaste åren visat på en utmärkt förmåga till anpassning utifrån olika prövningar och utmaningar.

Under året fortsätter omfattande utbildningsinsatser för chefer och medarbetare, vilket är en utbildningsskuld efter pandemiåren. Under vintern slutför vi årets satsning kring chefsförsörjningsprogrammet, där åtta utvalda medarbetare deltar. Programmet som går av stapeln för fjärde gången genomförs av interna resurser.

Personalenheten arbetar med temat "Hållbart arbetsliv". Inom området fokuseras bl a på att fler ska välja att jobba längre, vi ska öka motivationen och engagemanget bland våra anställda.

Kommunkontoret saknar under 2023 delvis täckning i budget för ökade systemkostnader för kommunövergripande system. Införande av Microsoft 365 och Exchange online är genomfört, med ökade licenskostnader motsvarande 2,5 Mkr per år. Central hantering av mobiltelefoner införs också i detta projekt och är pågående. Säkerheten i våra system ökar när det väl är genomfört.

När ekonomisystemet är fullt utnyttjat förväntas det kunna effektivisera de administrativa processerna, bl a genom mer effektivare flöden för högvolymfakturor. Ökade formkrav på redovisning och andra lagkrav, ställer högre krav på ekonomienheten. Konjunkturläget skapar också en högre efterfrågan på stöd från verksamheterna i ekonomifrågor. Fokus framåt är att stötta kommunens växande verksamheter på bästa sätt.

Den 9 juni 2024 är det val till Europaparlamentet. Kommunens valnämnd ansvarar med stöd av kanslienheten för genomförandet av valet. Förberedelser inför valet påbörjas under hösten.

Kommunens brottsförebyggande arbete är väl rustat och organiserat för att hantera nya statliga krav på kommunernas arbetssätt.

Resultatet av SCB:s medborgarundersökning levereras i december för att sedan analyseras och återkopplas under början av 2024.

Arbetet med totalförsvaret intensifierades efter februari 2022 när Ryssland anföll Ukraina med en betydande försämring i det säkerhetspolitiska läget som följd. 2023 kommer statens behov av samordning och styrning att intensifieras för bättre överblickbarhet och möjlighet till prioriteringar. Trosa kommuns inriktning är att uppfylla statens önskemål men även beakta de lokala behoven.

Målet är en tålig samhällsviktig verksamhet med motståndskraft inför yttre påverkan i form av leveransstörningar, väderpåverkan och personalbortfall. Den bottnar i kontinuitetsshantering samt risk- och sårbarhetsanalys. 2023 tas en ny sådan fram samt nya styrdokument för mandatperioden. Övning är en omistlig del för utvärdering av genomförd planering. Hösten 2023 genomförs en regional övning med Trosa som värd för att utvärdera uppstart av trygghetspunkt. Krigsplacering kommer fortsatt att prioriteras men även utökas till att innefatta nära samarbetsparter, såväl civilsamhälle som företag.

I nuläget saknas inte osäkerhet och potentiella utmaningar, men vårt fokus ligger som alltid på att kommunen och dess verksamhet ska bedriva sin verksamhet som planerats och beslutats.

Kommunstyrelsens mål

Trosa ska vara bra på att vara kommun, det uppnås genom att:

Mål	Mått/Nyckeltal	Målprecisering	Uppfyllelse	Utfall	Mätmetod
Medborgarnas behov och önskemål					
1. medborgarnas livsförutsättningar är goda	- låg arbetslöshet i kommunen (18-64år) du kan vara den du är och leva ditt liv som du vill i din kommun (t.ex. utifrån ålder, kön eller könstillhörighet, sexualitet, religion, etnicitet eller funktionsnedsättning).	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25% bästa i landet på båda frågorna. Visar ett mått lägre nöjdhet än de 25% (lägst gul) blir måloppfyllelsen gul. Sämre resultat redovisas som ej uppfyllt, dvs rött.		- 3,3% arbetslöshet 2022. - plats 11 i MU 2021	Kolada, Medborgarundersökningen
2. medborgarna inte känner oro för att drabbas/utsättas av brott	- oro för att drabbas av inbrott i hemmet - oro för att utsättas för sexuella trakasserier eller liknande oro för att bli utsatt för våldsbrott eller hot om våld	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25% bästa i landet på alla frågorna. Visar en till två frågor lägre nöjdhet än de 25% (lägst gul) blir måloppfyllelsen gul. Sämre resultat redovisas som ej uppfyllt, dvs rött.		- plats 12 i MU 2021 - plats 30 i MU 2021 - plats 19 i MU 2021	Kolada, Medborgarundersökningen
3. medborgarna har ett högt förtroende för politiker och anställda	- Trosa kommuns politiker arbetar för kommunens bästa - Trosa kommuns anställda arbetar för kommunens bästa	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25% bästa i landet på båda frågorna. Visar ett mått lägre nöjdhet än de 25% (lägst gul) blir måloppfyllelsen gul. Sämre resultat redovisas som ej uppfyllt, dvs rött.		- plats 4 i MU 2021 - plats 2 i MU 2021	Kolada, Medborgarundersökningen
4. medborgarna är nöjda med kommunens information och möjlighet till inflytande	- det fungerar att få svar på frågor om verksamheten - det finns möjlighet att påverka inom de kommunala verksamheterna	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25% bästa i landet på båda frågorna. Visar ett mått lägre nöjdhet än de 25% (lägst gul) blir måloppfyllelsen gul. Sämre resultat redovisas som ej uppfyllt, dvs rött.		- plats 7 i MU 2021 - plats 1 i MU 2021	Kolada, Medborgarundersökningen
Engagemang					
5. kommunkontoret har engagerade medarbetare	- högt medarbetarengagemang (HME)	Kommunkontoret ska utifrån index tillhöra de 10% bästa kommunerna för att målet ska uppfyllas. 11-20% bästa kommunerna redovisas som delvis uppfyllt och markeras med gult, medan sämre resultat är underkänt och markeras rött.		- plats 4 i HME 2022	SKR:s HME-enkät
Tillväxt och företagsklimat					
6. företagare som haft minst ett ärende hos kommunen är nöjda		Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 20 bästa kommunerna i totalbedömningen. Plats 21-40 visar gult och sämre än det rött.		- plats 19 i SKR Insikt 2022	SKR:s Insikt Företagsklimat, totalindex
Finansiella mål					
7. kommunkoncernens resultat ska motsvara 2 procent av skattenettet		Målet uppfylls och redovisas grönt om kommunkoncernens resultat är 2 % och högre, 1-2 % redovisas gult och under 1 % av skattenettet redovisas rött.		Negativ prognos för året i kommunen och svagt positiva resultat i bolagen.	Sammanställd redovisning

Hållbarhetsutskottet

Ordförande: Thomas Jansson (C)

Kommunekolog: Elin van Dooren

Totalt (tkr)	Delårs- bokslut 2023	Helårs- prognos 2023
Budget, netto	1 408	2 119
Utfall, netto	832	2 119
Avvikelse	576	0

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Konsument- och energirådgivning
- Miljö, hälsa och hållbar utveckling

EKONOMISK ANALYS

Resultat per augusti

Förvaltningens ekonomi baseras på anslag från kommunens budget samt statligt bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning.

Verksamheten visar ett utfall på 832 tkr per sista augusti, en positiv avvikelse på 576 tkr jämfört med budget. Avvikelsen beror på att verksamhetens kostnader inte är jämnt fördelade över året.

Årsprognos

Totalt sett väntas ett resultat enligt budget.

MÅLUPPFYLLELSE

Utskottet har antagit nya mål för 2024 samt reviderade mål för 2023. Målen ska bidra till att uppfylla kommunfullmäktiges mål om hållbar utveckling.

Målet om att medborgarna ska vara nöjda med kommunens arbete för att minska sin egen miljö- och klimatpåverkan i de egna verksamheterna uppnåddes baserat på senaste medborgarundersökningen 2021. En stor del av ekologienhetens arbete går till att stödja kommunens övriga verksamheter i miljö- och hållbarhetsfrågor.

Målet om att medborgarna ska vara nöjda med kommunens information om hur de ska göra för att minska sin egen miljö- och klimatpåverkan uppnåddes inte vid senaste medborgarundersökningen 2021. Under 2023 har flera utåtriktade informationskampanjer om

bl.a. energi- och klimat, vattenfrågor, hållbart resande, biologisk mångfald mm genomförts.

Målet om att kommunens omställning till ett hållbart samhälle ska tillhöra landets mest framgångsrika uppfylldes inte i den senaste mätningen från 2022. Trosa ligger bland de 25 % bästa kommunerna i landet vad gäller hälften av de nyckeltal som mäts, de är grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, slutanvändning av energi inom det geografiska området och skyddad natur. För nyckeltalen invånare med bra självskattat hälsotillstånd, sjöar med god ekologisk status och utsläpp till luft av växthusgaser ligger Trosa kommun bland de 50 % bästa. Ekologienheten arbetar med folkhälsofrågor genom att stötta övriga verksamheter samt driva och medverka i särskilda projekt, tex Liv och hälsa ung och Odlavardagsmaten. Trosa fortsätter att verka för god ekologisk status i sjöar bl.a. genom särskilda vattenvårdsprojekt och i samverkan med Trosaåns vattenvårdsförbund. Kommunen arbetar brett med energi- och klimatfrågor bl.a. genom att tillhandahålla energi- och klimatrådgivning samt genom de åtgärder som är beslutade i Energi- och klimatplanen. Hittills under 2023 så har antalet energi- och klimatrådgivningar varit mycket hög. Tjänsten är mycket efterfrågad och uppskattad av rådsökande privatpersoner, föreningar och mindre företag.

VÄSENTLIGA

PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Antalet årsarbetare har inte förändrats under året. Frisknärvaron räknas ihop med resten av kommunkontoret och ligger på 91 %.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Ekoutsiktets mål är samtliga kommunövergripande och kräver samverkan såväl inom kommunen som med andra

myndigheter, föreningar och företag för att kunna uppnås.

Förvaltningens ekonomi baseras förutom på anslag från kommunens budget till stor del på statligt bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning. Enligt nuvarande överenskommelse så ansvarar Trosa kommun för energi- och klimatrådgivningen även i kommunerna Nyköping, Oxelösund och Gnesta. År 2023 är det sista året på den nuvarande programperioden. Under hösten kommer en ny ansökan att göras, men det är fortfarande oklart om Energimyndigheten kommer att genomföra förändringar i stödet och vad det i så fall innebär för verksamheten.

HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Ekoutskottet verkar för att hålla kommunens miljöledningssystem aktivt och levande. Ett urval av kommunens miljöarbete presenterades i den bokslutsbroschyr som skickats ut till alla hushåll under våren.

Hittills under 2023 så har antalet energi- och klimatrådgivningar varit mycket hög. Tjänsten är mycket efterfrågad och uppskattad av rådsökande privatpersoner, föreningar och mindre företag. I samverkan med tekniska enheten verkar ekologienheten för energieffektivisering av kommunens egna fastigheter i enlighet med energi- och klimatplanen. Under våren 2023 påbörjades revidering av energi- och klimatplanen.

Lånestahedens, Tomtaklinskogens och Kråmö naturreservat fortsätter att skötas enligt skötselplan. Bete bedrivs i Lånestaheden liksom i Natura 2000 området Borgmästarholmen för att bevara biologisk mångfald kopplad till hävd.

Vid årsskiftet färdigställdes de tre fiskpassagerna i Trosaån. Ekologienheten ansvarar för att tillhandahålla och följa upp data från den installerade fiskräknaren vid Trosa kvarn. Under våren har bland annat rödlistade arter som ål och vimma passerat, tusentals id och flera andra fiskarter. Resultatet visar på att fiskvägen fungerar bra och att de biologiska förutsättningarna för Trosaån markant förbättrats.

I augusti genomfördes en Vattendag med information om kommunens vattenarbete och invigning av fiskpassagerna. Eventet var välbesökt och visar för ett intresse kring bredden på vattenfrågorna. Trosa kommun deltog även tre dagar under Trosa båtmässa för att informera om kommunens arbete med vattenfrågor vad gäller allt från VA, marina naturreservat, fiskpassager, badplatser och våtmarker.

Ett projekt för att utreda hur spillvattenvåtmarkerna i Trosa och Vagnhärad kan tas tillvara och utvecklas efter anslutning till Himmerfjärdsverket har påbörjats tillsammans med tekniska enheten.

Projektet Odlas vardagsmaten startade 2023 och pågår till hösten 2024. Intresset har varit mycket stort och antalet deltagare har utökats till drygt det dubbla för att möta efterfrågan. Utöver odlingskurser genomförs även flera beredskapskurser med olika inriktning och en informationsbroschyr om odling och beredskap har skickats ut till alla invånare. En intern utbildningsinsats inom odling har startats upp för kommunens verksamheter och kommer fortgå under 2024.

Hållbarhetsutskottet utsåg Lagnö Bo till vinnare av Trosa kommuns miljöpris 2023.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Utskottet fortsätter att driva verksamhet och projekt som främjar hållbar utveckling, bidrar till uppsatta mål samt uppfyller kommunens ambitioner som ekokommun. Ekologienheten förvaltar de kommunala naturreservaten, tillhandahåller energi- och klimatrådgivning samt arbetar övergripande med hållbarhet, energi- och klimat, folkhälsa, natur- och vattenvårdsfrågor, miljöledningssystem samt verkar stödjande för kommunkoncernen inom miljöfrågor i stort.

En allt större del av ekologienhetens resurser går åt till att internt stödja övriga verksamheter i miljö- och hållbarhetsarbetet. Ett ökat intresse för dessa frågor leder till ökad efterfråga, vilket är positivt för kommunens hållbara utveckling i stort men som riskerar att resultera i att utåtriktade aktiviteter inte kan genomföras i samma utsträckning.

Under september genomförs Trosa kommuns Hållbarhetsdagar med fokus på bl.a. hållbart resande, odling, energi- och klimat, renhållning, återvinning, vattenfrågor och biologisk mångfald.

År 2023 är det sista året på den nuvarande perioden för statsbidrag för energi- och klimatrådgivningen som bedrivs i kommunerna Trosa, Nyköping, Oxelösund och Gnesta. Under hösten 2023 kommer en ny ansökan att göras, men det är fortfarande oklart om Energimyndigheten kommer att genomföra förändringar i stödet och vad det i så fall innebär för verksamheten.

Under 2023 revideras kommunens Energi- och klimatplan. Ekologienheten fortsätter samverka med bl.a. tekniska kontoret, Trobo och samhällsbyggnadskontoret för att minska energianvändningen både i de egna verksamheterna och i kommunen i stort. Arbetet med elberedskap fortgår.

Trosa kommun har åtagit sig att delta i 15 åtgärder för Sörmlands miljö 2022-2026. Åtgärderna omfattar områdena begränsad klimatpåverkan, levande skogar och landskap, hållbart samhälle och livskraftiga vatten. Arbetet är förvaltningsövergripande men samordnas internt av ekologienheten.

Ekologienheten deltar i ett internt nätverk för folkhälsofrågor med fokus på barn- och ungdomar. Under 2023 har en ny Liv och Hälsa ung-undersökning genomförts och resultatet därifrån analyseras för att identifiera prioriterade åtgärder.

Ett nytt nationellt åtgärdsprogram för vattenförvaltningen har beslutats. En ny åtgärd riktad till kommuner är att en förvaltningsövergripande plan som säkerställer att miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten beaktas i alla tillämpliga delar av kommunens verksamhet ska tas fram inom tre år. Ekologienheten initierar arbetet som planerar att startas upp hösten 2023 och fortsätta under 2024.

HÅLLBARHETSUTSKOTTETS MÅL

Mål	Målprecisering	Upp- fyllelse	Trend	Utfall	Mätmetod
1. Medborgarna är nöjda med kommunens arbete för att minska sin egen miljö- och klimatpåverkan i de egna verksamheterna	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna i landet. Tillhör Trosa de 26–50 % bästa kommunerna redovisas målet som delvis uppfyllt och markeras gult. Vid sämre resultat uppfylls inte målet alls och redovisas rött.			2021: 70,8% (nästa MU genomförs hösten 2023)	Kolada, Medborgarundersökningen
2. Medborgarna är nöjda med kommunens information om hur de ska göra för att minska sin egen miljö- och klimatpåverkan	Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna i landet. Tillhör Trosa de 26–50 % bästa kommunerna redovisas målet som delvis uppfyllt och markeras gult. Vid sämre resultat uppfylls inte målet alls och redovisas rött.			2021: 57,5% (nästa MU genomförs hösten 2023)	Kolada, Medborgarundersökningen
3. Kommunens omställning till ett hållbart samhälle ska tillhöra landets mest framgångsrika	Agenda 2030 har 15 övergripande mål som mäts på kommunnivå. Hållbarhetsutskottet mäter de 5 mål som är mest relevanta. 1–2 nyckeltal/mål har valts för att mäta måluppfyllnad, totalt 6 st. <i>Mål 3 Hälsa och välbefinnande</i> - Invånare med bra självskattat hälsotillstånd (%) <i>Mål 6 Rent vatten och sanitet</i> - Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status (%) - Sjöar med god ekologisk status (%) <i>Mål 7 Hållbar energi för alla</i> - Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området (MWh/inv.) <i>Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna</i> - Utsläpp till luft av växthusgaser totalt (ton CO2-ekv/inv.) <i>Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald</i> - Skyddad natur totalt (%) Målet uppfylls och redovisas grönt om Trosa kommun tillhör de 25 % bästa kommunerna i 4–6 av de valda nyckeltalen. Målet redovisas som delvis uppfyllt och markeras gult om Trosa tillhör de 25 % bästa i 2–3 av nyckeltalen. Vid sämre resultat uppfylls inte målet alls och redovisas rött.			2022: Trosa ligger bland de 25 % bästa kommunerna för följande tre nyckeltal: - grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status (%) - slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området (MWh/inv.) - skyddad natur totalt (%). För övriga nyckeltal ligger Trosa bland de 50 % bästa.	Kolada, Agenda 2030

3

Revidering av delegeringsordning för kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslag till reviderad delegeringsordning.

Ärendet

I delegeringsordningen framgår det till vilka tjänstepersoner kommunstyrelsen har gett rätten att besluta i olika ärenden i kommunstyrelsens ställe. När beslutanderätten är vidaredelegerad till annan tjänsteperson är det för att det är på den nivå beslutet är lämpligt att tas.

För att få till en effektiv hantering av kontorets tjänstebilar föreslås följande delegation införas:

Inköp av tjänstebil	Produktionschef	Fordonsansvarig	Inköp görs genom och inom ramen för upphandlade avtal
Avyttring, service och underhåll av tjänstebil	Produktionschef	Fordonsansvarig	

Johan Sandlund
Kommunchef

Helena Edenberg
Kanslichef

Bilagor

Förslag till reviderad delegeringsordning för kommunstyrelsen

Delegeringsordning för kommunstyrelsen

Reviderad av: Kommunstyrelsen 2023-XX-XX, § XX KS 2023/106
Dokumentkategori: Styrdokument
Dokumenttyp: Regel

Innehållsförteckning

Delegeringsordning för kommunstyrelsen.....	2
Anmälan av delegeringsbeslut	2
Återkallande.....	2
Förhinder för delegaten	2
Ärenden som inte får delegeras	2
1. Allmänna ärenden	3
Brådskande ärenden	3
Utlämnande av allmän handling.....	3
Arkiv	3
Avtal	4
Delgivning och föra kommunens talan	4
Organisation.....	4
Yttrande	4
Remittering av motion	5
Trosa kommuns vapen	5
Naturreservat.....	5
Säkerhetsskydd och krigsplacering.....	6
Ställa in eller ändra tid för sammanträden.....	6
Dataskyddsförordningen (GDPR- General Data Protection Regulation)	6
Övrigt.....	7
2. Personalärenden	7
Anställning	7
Avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning m.m.	7
Kurser, förmåner m m	8
Tjänstgöring, arbetstid m m	9
Kollektivavtal, förhandling, stridsåtgärder m m.....	9
Arbetsmiljöansvar	9
3. Ekonomiärenden	11
Budgetfördelning, attesträtt och representation	11
Avskrivning av fordran, avbetalning	11
Överlåtelse av lös egendom, upplåning, utdelning av donationsmedel m m	12
Folkbokföringsärenden, skatteärenden.....	12
Upphandling	12
Bidragsansökningar	13
Förvaltning av markåtkomstbidrag	13
Disponering av statsstöd kopplat till det finska förvaltningsområdet	13
4. Mark- och exploateringsärenden	14
Företräda kommunstyrelsen vid samråd	14
Fastighetsreglering och fastighetsbestämning.....	14
Förättning och åtgärd	14
Avge yttrande.....	14
Upplåta tomträtt och servitut	15
Förvärv, överlåtelse och inlösen av fastighet	15
Tilläggsavtal och inskrivningsåtgärd	15
Försäljning av tomt	15
Förvärv av fastighet	15

Delegeringsordning för kommunstyrelsen

I delegeringsordningen framgår det till vilka tjänstemän styrelsen har gett rätten att besluta i olika ärenden i styrelsens ställe. Kommunchef är produktionschef i förhållande till kommunkontoret och kommunchef i förhållande till produktionschef. Det som benämns förvaltningschef i kommunallagen är att jämställa med kommunchef/produktionschef i denna delegeringsordning.

Kommunchefen/produktionschef kan vidaredelegera beslutanderätten till annan tjänsteman. Den tjänstemannen kan i sin tur inte vidaredelegera till ytterligare tjänsteman.

När kommunchef/produktionschef vidaredelegerat beslutanderätten till annan tjänsteman är det för att det är på den nivån beslutet är lämpligt att tas. Kommunchefen har ändå samma beslutanderätt som den beslutanderätten är vidaredelegerad till. Kommunchefen bör dock bara ta beslut i tjänstemannens ställe när den är frånvarande.

Den tjänsteman som har beslutanderätt på vidaredelegering kan lämna ärendet för beslut till högre nivå för avgörande (t.ex. förvaltningschef eller styrelsen) då det t.ex. gäller ett principärende.

Anmälan av delegeringsbeslut

Beslut som fattas på delegation ska anmälas till styrelsen (se kap 6 § 40 kommunallagen). Anmälan av delegeringsbeslut till styrelsen ska redovisas på nästa styrelsesammanträde. Återrapporteringen är viktig för att styrelsen ska kunna följa hur beslutanderätten används. Även den som fått beslutanderätt på vidaredelegering ska redovisa delegeringsbesluten på nästa styrelsesammanträde.

Återkallande

Styrelsen, kommunchef och produktionschef kan när som helst återkalla lämnad delegering. De kan också välja att ta beslut i ett ärende trots att beslutanderätten är delegerad, men kan i princip inte ändra ett beslut som är taget med stöd av delegering.

Förhinder för delegaten

Om den tjänsteman som har vidaredelegeringen är förhindrad att fatta beslut ska kommunchefen göra det i dess ställe. Om det endast är kommunchefen som har delegeringen och är förhindrad att fatta beslut ska styrelsens ordförande göra det i dess ställe.

Ärenden som inte får delegeras

Kommunens nämnder kan själva besluta om delegering av beslutanderätt, men det finns vissa ärenden som en nämnd inte får delegera enligt kommunallagen, 6 kap § 38:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt och
4. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.

1. Allmänna ärenden

Brådskande ärenden

1.1 Ta beslut i brådskande ärenden	Ordförande		KL 6 kap § 39 Beslut på styrelsens/utskottets vägnar i ärenden som är så brådskande att styrelsens/utskottets avgörande inte kan avvaktas.

Utlämnande av allmän handling

1.2 Beslut att inte lämna ut allmän handling rörande kommunstyrelsens myndighetsbeslut Övriga beslut att inte lämna ut allmän handling	Produktionschef	Kanslichef	
1.3 Yttrande vid överklagande av beslut att inte lämna ut allmän handling	Produktionschef	Kanslichef	
1.4 Pröva om ett överklagande har skett i rätt tid och beslut att avvisa överklagande om det kommit in för sent	Kommunchef	Kanslichef	45 § förvaltningslagen

Arkiv

1.5 Arkivansvarig enligt arkivreglementet	Produktionschef	Kanslichef	
1.6 Utfärda instruktioner och riktlinjer för tillämpning av kommunens arkivreglemente och arkivvården vid de kommunala myndigheterna i Trosa kommun	Produktionschef	Kanslichef	Trosa kommuns arkivreglemente
1.7 Beslut om gallring av rutinkarraktär	Produktionschef	Kanslichef	Trosa kommuns arkivreglemente
Fastställa arkivorganisation	Produktionschef	Kanslichef	
Utse arkivombud	Produktionschef	Kanslichef	

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.

Avtal

1.9 Underteckna avtal, förbindelser och andra rättshandlingar som beslutats av styrelsen	Produktionschef		Gäller i de fall styrelsen inte beslutat om annan delegat i ett ärende
1.10 Underteckna avtal och andra rättshandlingar som avser löpande ärenden inom det egna verksamhetsområdet	Produktionschef	Enhetschef	Under förutsättning att ärendet inte är av principiell betydelse eller av större vikt

Delgivning och föra kommunens talan

1.11 Mottagande av delgivning	Kommunchef	Kanslichef	
1.12 Väcka och föra kommunens talan vid domstol och andra myndigheter, ingående av förlikning samt antagande av ackord, med rätt att sätta annan i sitt ställe	Kommunchef		

Organisation

1.13 Mindre förändringar av förvaltningens organisation	Kommunchef		

Yttrande

1.14 Avge yttrande över remisser från andra myndigheter och organisationer.	Utskott under Kommunstyrelsen		Gäller remisser med innehåll som ej bedöms ha stor betydelse för kommunens verksamhet, som ej bedöms vara politiska till sin karaktär eller ha ett stort intresse för kommunens politiker. Enklare remisser där sakkunskap efterfrågas, enkäter och dyl. räknas som verkställighet och besvaras av den tjänsteman som besitter sakkunskap i frågan.

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
1.15 Beslut att inte yttra sig över remiss	Produktionschef	Kanslichef	Gäller sådana remisser som i normalfallet underställs utskotten.
1.16 Yttrande vid samråd och utställning av detaljplan eller områdesbestämmelser	Produktionschef		
1.17 Yttranden som på grund av ärendets innehåll kan bedömas utan behandling i kommunstyrelsens utskott	Produktionschef	Enhetschef	Te.x. besvarande av brev på kommunstyrelsens vägnar

Remittering av motion

1.18 Beslut om remittering till nämnder, beredningar och andra organ av motioner och andra ärenden för yttrande	Produktionschef	Kanslichef	Delegeringsrätten gäller i de fall kommunfullmäktige inte fattat närmare beslut om motions handläggning. <i>Andra ärenden avser remisser till kommunen från andra myndigheter och organisationer.</i>

Trosa kommuns vapen

1.19 Medgivande av rätt att använda Trosa kommuns vapen samt tolkning av kommunstyrelsens riktlinjer för detsamma.	Kommunchef	Kommunikationschef	

Naturreservat

1.20 Ge dispens från naturreservatsföreskrift	Hållbarhetsutskottet		

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.

Säkerhetsskydd och krigsplacering

1.21 Placering i säkerhetsklass med stöd av säkerhetsskyddslagen och därtill hörande förordning	Säkerhetsskydds chef		
1.22 Beslut om registerkontroll med stöd av säkerhetsskyddslagen och därtill hörande förordning	Säkerhetsskydds chef		
1.22 Ingå säkerhetsskyddsavtal enligt säkerhetsskyddslagen	Säkerhetsskydds chef		
1.24 Krigsplacering av personal	Kommunchef		Lag om Totalförsvarsplikt (1994:1809)

Ställa in eller ändra tid för sammanträden

1.25 Beslut om att ställa in eller ändra tid för sammanträde	Ordförande		KL kap 6 § 23

Dataskyddsförordningen (GDPR- General Data Protection Regulation)

1.26 Teckna biträdesavtal	Produktionschef	Enhetschef	Artikel 28
1.27 Beslut om att lämna registerutdrag	Produktionschef	Personuppgiftsam bassadör	Artikel 15
1.28 Beslut om radering eller rättelse	Produktionschef		Artikel 16-17
1.29 Beslut om rätt till begränsning av behandling	Produktionschef		Artikel 18
1.30 Beslut om att ta ut en rimlig avgift vid begäran enligt artikel 12 p 5 GDPR när begäran är uppenbart ogrundad eller orimlig, särskilt på grund av dess repetitiva art.	Produktionschef		Artikel 12 p 5a Innan beslut kontakta dataskyddsombud
1.31 Beslut om att vägra tillmötesgå begäran om information enligt artikel 12 p 5 GDPR när begäran är uppenbart ogrundad eller orimlig, särskilt på grund av dess repetitiva art.	Produktionschef		Artikel 12 p 5b Innan beslut kontakta dataskyddsombud
1.32 Anmäla personuppgiftsincident till tillsynsmyndighet	Produktionschef	Enhetschef	Incident ska anmälas om det inte är osannolikt att incidenten medför risk för fysiska personers rättigheter och friheter.

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.

Övrigt

1.33 Avvisa ansökningar om stöd och tjänster som kommunen inte tillhandahåller	Kommunchef		Exempelvis ansökningar enligt Lag (2014:132) om mobilitetsstöd som komplement till färdtjänst

2. Personalärenden

Anställning

2.1 Förordnande av vikarierande kommunchef vid semester och/ eller tjänstledighet.	KS ordförande		
2.2 Anställning och förordnande av Kommunchef	KSau		AB
2.3 Anställning av, förordnande av, ändring av tjänstgöringens omfattning och entledigande av Produktionschef Enhetschef Övrig personal	Kommunchef Produktionschef Produktionschef	Enhetschef	AB Samråd med berörd nämnd ska ske innan anställning av produktionschef
2.4 Lönesättning av Kommunchef	KS ordförande		Lönesättning av övriga anställda regleras i Trosa kommuns lönepolicy

Avstängning, disciplinpåföljd, uppsägning m.m.

2.5 Avstängning och beslut om indragning eller innehållande av lön och andra förmåner - kommunchef - produktionschef - enhetschef - övrig personal	KS ordförande Kommunchef Produktionschef Produktionschef		AB Efter samråd med personalchef.

2.6 Disciplinpåföljd; skriftlig varning - kommunchef - produktionschef - enhetschef - övrig personal	KS ordförande Kommunchef Produktionschef Produktionschef	Enhetschef	AB Efter samråd med personalchef.
2.7 Avveckling eller utköp av personal - Kommunchef - Produktionschef - enhetschef - övrig personal	KS ordförande Kommunchef Produktionschef Produktionschef		AB Efter samråd med personalchef.
Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
2.8 Uppsägning från arbetsgivarens sida p.g.a. arbetsbrist eller personliga skäl - kommunchef - produktionschef - enhetschef - övrig personal	KS ordförande Kommunchef Produktionschef Produktionschef		LAS 4, 7 §§ Efter samråd med personalchef.
2.9 Avskedande - kommunchef - produktionschef - enhetschef - övrig personal	KS ordförande Kommunchef Produktionschef Produktionschef		LAS 18 § Efter samråd med personalchef.

Kurser, förmåner m m

2.10 Deltagande i kurs, konferens eller tjänsteresa utanför Sverige - förtroendevald KS - Kommunchef - Produktionschef - enhetschef - övrig personal	KS ordförande KS ordförande Kommunchef Produktionschef Produktionschef	Enhetschef	Vid resor utanför Sverige för övrig personal ska samråd ske med produktionschef.

2.11 Användande av egen bil i tjänsten - Kommunchef - Produktionschef - enhetschef - övrig personal	KS ordförande Kommunchef Produktionschef Produktionschef	Enhetschef	

Tjänstgöring, arbetstid m m

2.12 Ändrad placering vid övertalighet, på egen begäran eller i andra fall - Produktionschef - enhetschef - övrig personal	Kommunchef Produktionschef Produktionschef		AB Efter samråd med personalchef
Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
2.13 Prövning rörande förbud mot utövande av förtroendskadlig bisyssla - Kommunchef - Produktionschef - enhetschef - övrig personal	KSordf Kommunchefen Produktionschef Produktionschef	Enhetschef	AB Efter samråd med personalchef.

Kollektivavtal, förhandling, stridsåtgärder m m

2.14 Rätt att träffa kollektivavtal	Produktionschef	Personalchef	
2.15 Förhandla på kommunens vägnar enligt gällande lagstiftning om förhandlingsrätt.	Produktionschef	Personalchef	
2.16 Beslut om tolkning av anställnings- och kollektivavtal	Produktionschef	Personalchef	
2.17 Beslut om fast tid för löpnade fackligt arbete	Produktionschef	Personalchef	
2.18 Beslut om riktlinjer för personalpolicies fastställda av kommunfullmäktige	Produktionschef	Personalchef	

Arbetsmiljöansvar

2.19 Ansvar för att verksamheten drivs i enlighet med arbetsmiljölagen och föreskrifterna för arbetsmiljön.			

- kontoret - enhet	Produktionschef Produktionschef	Enhetschef	
2.20 Ansvar för att det systematiska arbetsmiljöansvaret inom kommunstyrelsen fungerar.	Produktionschef		
2.21 Ansvar för att det inom kommunstyrelsens verksamhetsområde finns kompetens inom arbetsmiljöområdet.	Produktionschef		
2.22 Ansvar för att genomföra konsekvensbeskrivningar av hur arbetsmiljön påverkas av förändringar.	Produktionschef		

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.
2.23 Ansvar för genomförande av riskanalys, handlingsplan och uppföljning av det systematiska arbetsmiljöområdet på respektive enhet.	Produktionschef	Enhetschef	
2.24 Ansvar för att följa upp arbetsmiljöarbetet inom övriga nämnders verksamhetsområde	Kommunchef		

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.

3. Ekonomiärenden

Budgetfördelning, attesträtt och representation

3.1 Omdisponering av budget mellan objekt.	Produktionschef	Ekonomichef	
3.2 Åtagande eller disposition rörande högst tre prisbasbelopp och i enlighet med budget. (Exvis länsgemensamma projekt).	KS ordf	Produktionschef	
3.3 Åtagande eller disposition av ekonomisk natur för den löpande verksamheten i enlighet med budget.	Produktionschef	Enhetschef	
3.4 Företrädande av kommunen vid representation - högst ett halvt (0,5) basbelopp per tillfälle och inom budgetram -högst ett (1) basbelopp	Produktionschef KS ordf	Enhetschef Kommunchef	
3.5 Utse attesträttsinnehavare - förtroendevalda - tjänstemän	KSau Produktionschef	Ekonomichef	Se attestreglemente.
3.6 Utse tjänstemän med rätt att teckna kommunens plus- och bankgiro, checkar och andra motsvarande värdehandlingar	Kommunchef		

Avskrivning av fordran, avbetalning

3.7 Avskrivning av fordran i bokslut - upp till ett (1) prisbasbelopp per motpart - upp till tre (3) prisbasbelopp per motpart	Produktionschef KSau	Ekonomichef	
3.8 Överenskommelse om avbetalningsplan, som sträcker sig längre än 6 månader, för betalning av fordran	Produktionschef	Ekonomichef	Överenskommelse om avbetalningsplan på 6 månader eller kortare sker genom verkställighet av behörig tjänsteman
3.9 Beslut om inkassoåtgärder vid avsteg från gällande riktlinjer för kravhantering.	Produktionschef	Ekonomichef	

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.

Överlåtelse av lös egendom, upplåning, utdelning av donationsmedel m m

3.10 Försäljning och annan överlåtelse av lös egendom inom kommunstyrelsens verksamheter	Produktionschef	Ekonomichef	
3.11 Beslut om borgen inom av fullmäktige fastställd ram	Kommunchef	Ekonomichef	
3.12 Skänka bort lös egendom till mottagare utanför kommunens organisation	Produktionschef	Ekonomichef	
3.13 Utsträckning, nedsättning, dödning, sammanläggning och relaxation av in-teckning samt utbyte av pantbrev liksom därmed jämförlig åtgärd	Produktionschef	Ekonomichef	
3.14 Upplåning inom kommunfullmäktige beslutad låneram.	Produktionschef	Ekonomichef	
3.15 Utdelning av donationsmedel	Produktionschef	Ekonomichef	

Folkbokföringsärenden, skatteärenden

3.16 Yttrande över folkbokföringsärende eller skatteärende	Produktionschef	Ekonomichef	
3.17 Överklagande av folkbokföringsärende eller skatteärende	Produktionschef	Ekonomichef	

Upphandling, inköp och avyttring

3.18 Upphandling för verksamheten inom givna budgetramar	Produktionschef	Enhetschef	Upphandling ska alltid ske i enlighet med Lagen om offentlig upphandling (LoU) och kommunens upphandlings- och inköbspolicy.
3.19 Inköp av tjänstebil	Produktionschef	Fordonsansvarig	Inköp görs genom och inom ramen för upphandlade avtal
3.20 Avyttring, service och underhåll av tjänstebil	Produktionschef	Fordonsansvarig	

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.

Bidragsansökningar

3.19-21 Ansökan om externa medel (inklusive EU-medel) för projekt- och utvecklingsarbete m m	Produktionschef	Enhetschef	Kommunstyrelsen beslutar om ansökan då en ekonomisk motprestation krävs om medlen beviljas. Besluten ska alltid meddelas till ekonomienheten. Beviljade medel rekvideras av verksamhetsansvarig enhet.
3.20-22 Beslut om bidrag till organisationer - med högst 10.000 kronor - med högst 50.000 kronor	Kommunchefen Utskott under kommunstyrelsen		

Förvaltning av markåtkomstbidrag

3.21-23 Beslut om naturvårdande åtgärder finansierade genom markåtkomstbidrag med ett belopp motsvarande max ett prisbasbelopp per år	Hållbarhetsutskottet		De år då hållbarhetsutskottet avstår från att disponera markåtkomstbidraget överförs finansieringsutrymmet till nästkommande år och möjliggör då beslut om max två prisbasbelopp.

Disponering av statsstöd kopplat till det finska förvaltningsområdet

3.22-24 Beslut om disponering av statsstöd kopplat till det finska förvaltningsområde	Produktionschef	Kanslichef	Beslut om disponering av medel sker i samråd med samrådsgruppen för det finska förvaltningsområdet.

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.

4. Mark- och exploateringsärenden

Företräda kommunstyrelsen vid samråd

4.1 Företräda kommunstyrelsen vid samråd med fastighetsbildningsmyndighet och därvid begära att ärende hänskjuts till kommunstyrelsen för prövning.	Produktionschef	Mark- och exploateringschef	FBL 4 kap 25 och 25a §§, AL 21 och 23 §§, LrL 19 och 21 §§

Fastighetsreglering och fastighetsbestämning

4.2 Rätt att påkalla fastighetsreglering, som behövs för att mark och vatten ska kunna användas för bebyggelse på ett ändamåligt sätt.	Produktionschef	Mark- och exploateringschef	FBL 5 kap 3 §, tredje stycket
4.3 Rätt att påkalla fastighetsbestämning eller särskild gränsmärkning såvitt gäller område med detaljplan och områdesbestämmelser eller område beträffande vilket fråga väckts om upprättande av sådan plan eller sådana bestämmelser.	Produktionschef	Mark- och exploateringschef	FBL 14 kap 1 a §, FBL 14 kap 16 §

Förättning och åtgärd

4.4 Godkänna förättning, förrättningsbeslut eller gränsutmärkning.	Produktionschef	Mark- och exploateringschef	FBL 15 kap 11 §
4.5 Rätt att påkalla förrättning.	Produktionschef	Mark- och exploateringschef	FBL 1 och 2 kap.
4.6 Godkänna beslut eller åtgärd.	Produktionschef	Mark- och exploateringschef	AL 30 §, LrL 28 §

Avge yttrande

4.7 Avge yttrande till fastighetsmyndigheten enligt fastighetsbildningslagen, anläggningslagen och ledningsrättslagen samt att som kommunstyrelsens ombud delta i förrättningsammansammanträde.	Produktionschef	Mark- och exploateringschef	FBL, AL och LrL

Ärende	Delegerat till	Vidaredelegerat till	Lagrum, kommentar m.m.

Upplåta tomträtt och servitut

4.8 Upplåta tomträtt	KSau		JB 13 kap
4.9 Upplåta servitut i kommunens fastighet och tillförsäkra kommunen rätt till servitut i annans fastighet	Produktionschef	Mark- och exploateringschef	JB 7 och 14 kap

Förvärv, överlåtelse och inlösen av fastighet

4.10 Förvärva och överlåta fastighet eller fastighetsdel genom köp, byte, gåva, fastighetsreglering eller inlösen enligt PBL under förutsättning att köpeskillingen inte överstiger 500.000 kronor exklusive förrättningskostnader	Produktionschef	Mark- och exploateringschef	JB 4 kap. FBL 5 kap
4.11 Inlösa fastighet eller del därav till ett högsta belopp om 100.000 kronor exkl. förrättningskostnader.	Produktionschef	Mark- och exploateringschef	FBL 8 kap, PBL 6 kap 17-24 §§

Tilläggsavtal och inskrivningsåtgärd

4.12 Besluta om tilläggsavtal till ingångna köpe- och exploateringsavtal, samt markanvinsningsavtal i syfte att underlätta genomförandet av sådant avtal	Produktionschef	Mark- och exploateringschef	
4.13 Vidta inskrivningsåtgärd	Produktionschef	Mark- och exploateringschef	JB 19 kap

Försäljning av tomt

4.14 Försäljning av tomt understigande 5 mkr	KS ordförande		
4.15 Försäljning av tomt överstigande 5 mkr	KSau		

Förvärv av fastighet

4.16 Förvärv av fastighet understigande 5 mkr	KS ordförande		
4.17 Förvärv av fastighet överstigande 5 mkr	KSau		

4

Kommunkontoret
Elin van Dooren
Enhetschef Ekologienheten

Samhällsbyggnadskontoret
Linda Axelsson
Planchef

Tjänsteskrivelse
Datum
2023-10-16
Diarienummer
KS 2023/79

Ställningstagande gällande vindpark Långgrund belägen i Trosa kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Trosa kommun tillstyrker inte inkommen ansökan om att etablera vindkraftpark Långgrund avseende den del som är belägen inom Trosa kommun med hänvisning till kommunens ställningstagande i yttrande daterat 2023-10-16.

Ärendet

Långgrund AB (tidigare Svea Vind Offshore AB) har inkommit med ansökan om att etablera en vindkraftpark i Trosa kommuns södra delar. Mark- och miljödomstolen har förelagt Trosa kommun att uppge om kommunen tillstyrker eller inte tillstyrker att tillstånd ges i enlighet med ansökan.

Trosa kommun berörs av det delområde som går under namnet Långgrund 1, vilket är ca 139 km² stort och planeras för cirka 90 vindkraftsverk med en totalhöjd på max 335 m och en rotordiameter på 300 m. Det aktuella området är utpekad som riksintresse för energiproduktion, men omfattas även av flera andra riksintressen såsom naturvård, friluftsliv, sjöfart, högexploaterad kust och rörligt friluftsliv. Norr om projektområdet finns riksintressen för kulturmiljö och för totalförsvaret. I anslutning till projektområdet finns flera naturreservat, Natura 2000-områden samt fågel- och sälskyddsområden. Staten har i sin havsplan tagit ställning för att försvaret ges företräde framför energiproduktion. Detta har stärkts ytterligare i förslag till ny havsplan som samråds just nu där staten anger att Försvaret och Natur har företräde framför energiutvinning samt att dessa intressen inte kan samexistera.

Trosa kommun tillstyrker inte ansökan om att etablera vindkraftpark Långgrund avseende den del som är belägen inom Trosa kommun. Kraftverkens kustnära placering, omfattning samt utformning med inverkan på natur, riksintressen och totalförsvaret är Trosa kommuns främsta motiv till att avstyrka ansökan.

Johan Sandlund
Kommunchef

Elin van Dooren
Enhetschef Ekologienheten

Linda Axelsson
Planchef

Bilagor

Yttrande – Ställningstagande gällande vindpark Långgrund belägen i Trosa kommun, 2023-10-16.

Föreläggande från mark- och miljödomstolen 2023-05-31, mål nr M 3580-23.

Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för att uppföra och driva en gruppstation för vindkraft (vindpark Långgrund).

Kommunkontoret
Elin van Dooren
Enhetschef Ekologienheten

Samhällsbyggnadskontoret
Linda Axelsson
Planchef

Yttrande
Datum
2023-10-16
Diarienummer
KS 2023/79

Mark- och miljödomstolen
Mål nr M 3580-23

Yttrande – Ställningstagande gällande vindpark Långgrund belägen i Trosa kommun

Långgrund AB (tidigare Svea Vind Offshore AB) har inkommit med ansökan om att etablera en vindkraftpark i Trosa kommuns södra delar inom ett område utpekad som riksintresse för energiproduktion. Mark- och miljödomstolen har förelagt Trosa kommun att uppge om kommunen tillstyrker eller inte tillstyrker att tillstånd ges i enlighet med ansökan.

Sammanfattning

Trosa kommun berörs av det delområde som går under namnet Långgrund 1, vilket är ca 139 km² stort och planeras för cirka 90 vindkraftsverk med en totalhöjd på max 335 m och en rotordiameter på 300 m. Det aktuella området är utpekad som riksintresse för energiproduktion, men omfattas även av flera andra riksintressen såsom naturvård, friluftsliv, sjöfart, högexploaterad kust och rörligt friluftsliv. Norr om projektområdet finns riksintressen för kulturmiljö och för totalförsvaret. I anslutning till projektområdet finns flera naturreservat, Natura 2000-områden samt fågel- och sälskyddsområden. Staten har i sin havsplan tagit ställning för att försvaret ges företräde framför energiproduktion. Detta har stärkts ytterligare i förslag till ny havsplan som samråds just nu där staten anger att Försvaret och Natur har företräde framför energiutvinning samt att dessa intressen inte kan samexistera.

Trosa kommun tillstyrker inte ansökan om att etablera vindkraftpark Långgrund avseende den del som är belägen inom Trosa kommun. Kraftverkens kustnära placering, omfattning samt utformning med inverkan på natur, riksintressen och totalförsvaret är Trosa kommuns främsta motiv till att avstyrka ansökan.

Kommunens rådighet

Energimyndigheten har tagit fram en vägledning, ER 2015:05, till kommunerna vilken anger att:

"Kommunens beslut om tillstyrkan innebär en bedömning av om den aktuella vindkraftsetableringen kan anses utgöra en lämplig mark- eller vattenanvändning sett ur ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv.

Kommunens beslut omfattar endast den vindkraftsetablering som anges i tillståndsansökan. Det är inte lämpligt att tillstyrka eller avstyrka delar av en vindkraftsetablering. Om projektet inte uppfyller kommunens krav för lämplig användning av mark och vatten bör det i stället avstyrkas i sin helhet. De synpunkter som kommunen har på vindkraftsetableringen, exempelvis gällande höjd på verk och antal verk, bör föras fram i tidig dialog, vid samrådet och i remissyttrandet gällande tillståndsansökan.

Kommunens ställningstagande bör vara grundat i den mark- och vattenanvändning som beslutats i en översiktsplan gällande vindkraft. Det är dock viktigt att beakta att översiktsplanen endast är vägledande och att gränserna för utpekade lämpliga områden för vindkraft inte ska ses som absoluta. Om nya fakta uppkommit som inte var kända när översiktsplanen antogs, kan det finnas skäl att göra nya bedömningar. I de fall kommunen inte har en aktuell översiktsplan, måste kommunen ändå ta ställning till vad som är lämplig mark- och vattenanvändning i det aktuella området."

Beslutet ska vara tydligt motiverat och får inte innehålla några villkor.

Trosa kommun kan bara ta ställning till det som ligger inom kommungränsen samt inom det kommunala uppdraget. Övriga frågor hanteras av statens sektorsmyndigheter. Ett kommunalt beslut rörande detta kan inte överklagas men kan laglighetsprövas. Endast medlem av en kommun kan överklaga beslutet för laglighetsprövning.

Kortfattad beskrivning av ansökan om vindkraftspark Långgrund

Sedan år 2015 har Långgrund AB utrett möjligheten att etablera en vindkraftspark inom riksintresseområdet för energiproduktion i södra delen av Trosa kommun. Den del som avser Långgrund 1 ligger i huvudsak i Trosa kommun med en mindre del är lokaliserad i Nyköpings kommun. Det finns inte några planerade landtag eller därtill hörande ledningsdragningar inom Trosa kommun. Berört område är ca 139 km² stort och inom detta planeras för ca 90 vindkraftverk med en totalhöjd om maximalt 335 m och en rotordiameter på 300 m.

Det aktuella området är utpekad som riksintresse för energiproduktion, men omfattas även av flera andra riksintressen reglerade i miljöbalkens kap 3 och 4 såsom naturvård, friluftsliv, sjöfart, högexploaterad kust och rörligt friluftsliv. Norr om projektområdet finns riksintressen för kulturmiljö och för totalförsvaret och i anslutning till projektområdet finns flera naturreservat, Natura 2000-områden samt fågel- och sälkyddsområden med tillträdesförbud stora delar av året. Ansökan anger inte några exakta placeringar utan företaget söker tillstånd enligt s k boxmodell vilket betyder att den slutliga placeringen kommer att styras av havsbottens förhållanden vilket avgörs vid projekteringen. Forsvarsmaktens intressen har, enligt den nyligen antagna statliga havsplanen, företräde framför övriga intressen inklusive energiproduktion i området. De har under processen sagt nej till etableringen och har heller inte gett tillstånd till kartering av havsbotten,

vilket har medfört att de detaljerade undersökningarna av havsbotten som krävs för kartläggning av exempelvis natur- och kulturmiljöintressen samt projektering inte har kunnat genomföras. I förslag till ny statlig havsplan som är ute på samråd just nu stärks försvarets intressen liksom intresset för natur. Staten tar tydligt ställning för att dessa intressen har företräde framför energiproduktion eftersom användningarna inte bedöms kunna samexistera.

Ansökan i förhållande till Trosa kommuns tidigare synpunkter

I den dagliga myndighetsutövningen hanterar Trosa kommun prövning av det enskilda intresset att utveckla och exploatera i förhållande till allmänna intressen och gällande lagstiftning. Detta sker i all tillståndsprövning, detaljplaner och bygglov för att nämna några områden. Vidare yttrar sig kommunen regelmässigt i ärenden som handläggs av andra myndigheter såsom Länsstyrelsen och domstolar. Under aktuell tillståndsprocess för vindkraftparken har Trosa kommun yttrat sig vid flera tillfällen och begärt kompletteringar och förtydliganden. Det har både handlat om rättvisande kartunderlag och behov av visualiseringar till behov av kompletteringar och konsekvensanalyser. I ansökan har några av dessa krav och önskemål tillgodosetts men det kvarstår ytterligare oklarheter vilka inte hanterats av bolaget.

Lokaliseringsprövning,

Kommunen har tidigare ställt krav på en lokaliseringsprövning där aktuellt projekt prövas gentemot jämförbara andra lokaliseringar då kommunen menat att den genomförda prövningen inte uppfyller lagstiftarens krav. All etablering inom känsliga orörda områden påverkar alltid aktuell plats men också dess omland och för att kunna ta ställning och väga det enskilda etableringsintresset mot skyddsvärden behöver lokaliseringsprövningen utgå ifrån likvärdiga alternativ. Detta har inte gjorts i detta fall och bolaget har valt att inte uppdatera detta utifrån kommunens synpunkter. Trosa kommun menar att lokaliseringsprövningen inte uppfyller gällande krav och att en rimlig prövning av förslaget inte gjorts.

Naturmiljö

Bolaget har i ansökan kompletterat och förtydligat i avsnitten rörande påverkan på naturmiljön i området. Skyddsåtgärder för att minska negativ påverkan på växt- och djurliv har redovisats. Kommunen är positiv till att ansökan även omfattar tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken för att utreda påverkan på arter och livsmiljöer inom intilliggande Natura 2000-områden, då det inte går att utesluta negativ påverkan på dessa områden.

Kommunen har tidigare ställt krav på ett skyddsavstånd till intilliggande naturreservat, Natura 2000, fågel och sälskyddsområden om minst verkens totalhöjd, vilket inte har tillgodosetts i ansökan till Mark- och miljödomstolen. I förslag till ny statlig havsplan som just nu samråds ges intresset Natur tillsammans med försvaret företräde framför energiutvinning.

Kulturmiljö, landskap och rekreation

Området angränsar direkt till områden skyddade av riksintressen såväl enligt kap 3 som kap 4 miljöbalken. Stora delar utgörs av Natura 2000-områden och därutöver finns fastställda fågel- och salskyddsområden. Rådande riksintressen berör kulturmiljö och det rörliga friluftslivet och kommunen har ett ansvar att bedöma om en etablering riskerar att skada dessa riksintressen. Sörmlandskusten är förhållandevis smal och präglas generellt av låg grad av bebyggelse med vidsträckt oexploaterad naturmiljö. Aktuellt område uppfyller i synnerhet detta. Detta har gjort att de delar av området som inte är avlysta i form av fågel- och salskyddsområden är mycket populära för besökare för rekreation genom dess orörda karaktär och dess stillhet.

Kulturmiljön är präglad av sjöfart, historiska markägorförhållanden och ålderdomligt bruk av land och vatten och utgör en unik miljö som dels skyddas genom riksintresset men även av Natura 2000. En etablering i dess omedelbara närhet skulle såväl direkt som indirekt skada dess höga värden. De utredningar som redovisas om exempelvis påverkan på kulturmiljö och landskapsbild är mycket översiktliga och dess slutsatser kan ifrågasättas utifrån den begränsade redovisningen. Trosa kommun har under samrådstiden framfört krav om att dessa värden bättre ska utredas och belysas samt kompletteras med konsekvensanalyser för att kunna ta ställning. I ansökan till Mark- och miljödomstolen har detta inte skett vilket gör att kommunens synpunkter i dessa frågor kvarstår. Kommunen har att ta ställning till om föreslaget projekt riskerar att innebära påtaglig skada på gällande riksintressen för kulturmiljövården samt för rekreation och friluftsliv. Utifrån ingivet material samt ansökans omfattning och skala bedömer Trosa kommun att de värden gällande riksintressen syftar till att skyddas riskeras att påtagligt skadas vid ett genomförande av föreslaget projekt.

Försvarsmaktens intresse

Östersjön är av strategisk betydelse för såväl Sveriges som Europas försvar. Detta har blivit särskilt påtagligt sedan Rysslands invasion av Ukraina. Behovet av ett starkt försvar är ett särskilt prioriterat intresse för Sverige och staten har i sin nyligen antagna havsplan tydligt angivit att inom aktuellt område ska försvarsmaktens intressen alltid prioriteras framför andra intressen inklusive energiproduktion. I förslag till ny havsplan som för närvarande är ute på samråd stärks denna inriktning ytterligare. Försvarsmakten har under hela processen sagt nej till projektet samt till undersökningar och kartläggning av botten.

I Sverige delas det geografiska områdesansvaret mellan kommunerna, länsstyrelserna och regeringen. Det betyder att på den lokala nivån är det kommunerna som ansvarar inom sitt geografiska område såväl i fredstid som vid höjd beredskap. Med hänvisning till totalförsvarets intressen anser Trosa kommun att Försvarsmaktens ställningstaganden väger tungt liksom vad staten tidigare utfäst i sin havsplan. Kommunen har därmed ingen anledning att ifrågasätta eller rekommendera något annat än vad staten genom försvaret eller sin havsplan beslutat.

Slutsats

I den gällande översiktsplanen har Trosa kommun en positiv inställning till etablering av förnyelsebar energi men att varje etablering måste vägas mot de intressen som gäller för aktuell plats oavsett energislag. Exempelvis försöker Trosa kommun underlätta för utbyggnad av solceller inom kommunen men inom vissa områden där kulturmiljön är känslig råder restriktivitet, till exempel i centrala Trosa stad. På samma sätt måste en etablering av en storskalig vindkraftpark i ett kustnära läge vägas mot de intressen som råder där. Bolaget har till domstolen givit in ett omfattande material och inom vissa områden har ansökan kompletterats sedan samrådet och några av kommunens synpunkter har tillgodosetts på ett tillfredsställande sätt. Dock kvarstår flera av kommunens frågeställningar vilka inte redovisats eller konsekvensbedömts på ett godtagbart sätt.

Trosa kommun ska i sin bedömning säkerställa att en föreslagen etablering inte strider mot gällande lagstiftning eller allmänna intressen utifrån hur detta beskrivits och redovisats i ingiven ansökan till Mark- och miljödomstolen. Utifrån ansökan ska kommunen ta ställning till om projektet kan tillstyrkas eller inte. Det är inte möjligt att villkora beslutet eller att hänvisa till andra inkomna handlingar eller utfästelser.

Utifrån ingiven ansökan till Mark- och miljödomstolen samt redovisat material kan Trosa kommun inte tillstyrka bolagets ansökan. Etableringen är av sådan art och storlek att ett genomförande på ett oåterkalleligt sätt riskerar att förstöra en unik och känslig miljö. Även om behovet av energi idag och i framtiden är stort handlar det i projektet Långgrund om en målkonflikt mellan det enskilda intresset att etablera en vindkraftpark i förhållande till starka allmänna intressen i form av en känslig och orörd natur- och kulturmiljö. I tidigare yttranden har Trosa kommun påtalat svårigheten att förena dessa intressen med varandra och därmed också behovet av en lokaliseringsprövning som på allvar väger aktuellt område mot en annan som motsvarar föreslagen vindkraftsparks storlek förslagsvis ute till havs. De intressen som kommunen under hela processen lyft fram och begärt förtydliganden kring hade kunnat undvikas i hög utsträckning med en lokalisering ute till havs istället för som nu föreslagen lokalisering i direkt anslutning till kusten. Genom att föreslå en industriell etablering av vindkraftverk i den här skalan i direkt anslutning till områden med mycket höga skydds- och rekreativvärden samtidigt som Försvarsmarken och staten konsekvent tagit ställning mot en etablering på aktuell plats kan Trosa kommun inte komma till någon annan slutsats än att avstyrka ansökan.

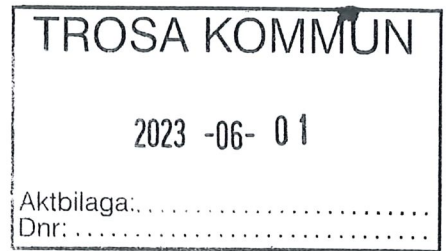
Trosa kommuns ställningstagande

Trosa kommun tillstyrker inte inkommen ansökan om att etablera vindkraftpark Långgrund avseende den del som är belägen inom Trosa kommun utifrån ovanstående motivering.

Johan Sandlund
Kommunchef

Elin van Dooren
Enhetschef Ekologienheten

Linda Axelsson
Planchef

Trosa kommun
619 80 Trosa

Parter: Svea Vind Offshore AB

Målet gäller: tillstånd enligt miljöbalken för att uppföra och driva en gruppstation för vindkraft (vindpark Långgrund)

Svea Vind Offshore AB har gett in bifogade ansökan till mark- och miljödomstolen.

Enligt 16 kap. 4 § första stycket miljöbalken får tillstånd till en anläggning för vindkraft endast ges om den kommun där anläggningen avses att uppföras har tillstyrkt det. Den sökta anläggningen avses att uppföras i bl.a. Trosa kommun.

Trosa kommun föreläggs därför att **senast den 31 oktober 2023** uppge om kommunen tillstyrker att tillstånd ges i enlighet med ansökan eller om den inte tillstyrker det.

Kommunen avgör själv om föreläggandet ska besvaras av kommunfullmäktige eller av någon annan som företräder kommunen (se prop. 2008/09:146 s. 55).

När ni skickar in yttrandet

Skicka gärna in handlingar till domstolen digitalt, helst i PDF-format. De behöver då inte lämnas på annat sätt. På www.domstol.se/skickadigitalt finns information om hur ni kan lämna in handlingar digitalt.

Har ni frågor?

På webbplatsen finns information om domstolen och om handläggningen. Kontakta oss gärna vid frågor – ni når oss via e-post mmd.nacka.avdelning3@dom.se eller per telefon 08-561 656 00.

Magnus Hjort
Rådman

6

Ekonomienheten
Björn Alm
Ekonomichef
0156-533 36
bjorn.alm@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2023-10-09
Diarienummer
KS 2023/110

Omfördelning av budget 2023 efter extra lönekompensation

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar förslag till justerad budgetram 2023.

Ärendet

I budget 2023 har löner räknats upp med 2,5 procent för samtliga verksamheter.

Inför 2023 års löneöversyn har följande grupper prioriterats: förskolelärare i förskola, sjuksköterskor inom hälso och sjukvård, socialsekreterare inom individ och familjeomsorg.

Extra lönekompensation utgår även för uppräknings i kommunals avtal med utgångspunkt i industrins märke vilket för Trosas del blir ca 4,1%.
Kompensation sker till respektive verksamhet utöver de i budget lagda 2,5%.

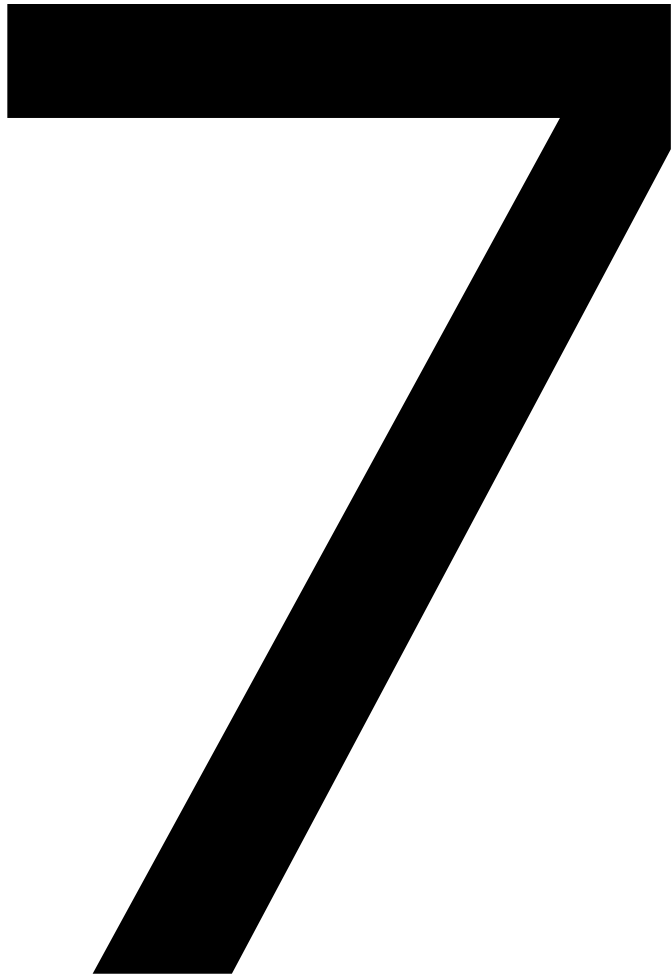
Budgetmedel omfördelas från kammungemensamma poster till nämnderna med 4 082 tkr.

HN/BoU	2 034
HN/IFO	126
VO	1 826
KFN	35
TSN	61
KS	-4 082

Johan Sandlund
Kommunchef

Torbjörn Unnebäck
Personalchef

Björn Alm
Ekonomichef

Ekonomienheten
Björn Alm
Ekonomichef
0156-533 36
bjorn.alm@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2023-10-09
Diarienummer
KS 2023/111

Revidering av ägardirektiv för Trosabygdens Bostäder AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar förslag till reviderat ägardirektiv för Trosabygdens Bostäder AB.

Ärendet

Nuvarande ägardirektiv för Trosabygdens Bostäder AB, Trobo, antogs av kommunfullmäktige 2019-04-24. Ägardirektiv är det styrdokument som bredvid bolagsordningen kompletterar styrningen av kommunens bolag. Det är bolagsstyrelsen som ska se till att direktivet tillämpas i bolagets verksamhet.

Ägardirektiven för kommunens två bolag har nu setts över, bland annat har upplägget för målen reviderats. Ägardirektiven har också fått en gemensam struktur då de tidigare var uppbyggda på olika sätt.

Johan Sandlund
Kommunchef

Björn Alm
Ekonomichef

Bilagor

1. Förslag till reviderat ägardirektiv för Trosabygdens Bostäder AB.
2. Ägardirektiv antaget av kommunfullmäktige 2019-04-24.

Ägardirektiv för Trosabygdens Bostäder AB (Trobo)

Antagen av: Kommunfullmäktige 2023-XX-XX § XX
Trosabygdens Bostäder AB bolagsstämma 2023-XX-XX

Dokumentkategori: Styrdokument

Dokumenttyp: Reglemente

Innehållsförteckning

Ägardirektiv för Trosabygdens Bostäder AB	2
1. Kommunövergripande styrdokument och riktlinjer	2
2. Bolaget som del av den kommunala organisationen	2
3. Kommunens direktivrätt	2
4. Kommunens uppsikt och styrfunktion	2
5. Bolagets verksamhet	3
6. Bolagets ändamål	4
7. Fullmäktiges ställningstagande	4
8. Förvaltningsberättelsen	4
9. Ekonomiska mål	5
10. Verksamhetens mål	5
11. Finansiering.....	6
12. Budget och affärsplan	6
13. Information och ägardialog.....	6
14. Samordning med koncernen	7
15. Miljö	8
16. Rekrytering och instruktion för VD.....	8
17. Sekretess.....	8
18. Arvode.....	8
19. Arkivreglemente	8
20. Taxa för utlämnande av allmänna handlingar	8

Ägardirektiv för Trosabygdens Bostäder AB

Detta ägardirektiv avser Trosabygdens Bostäder AB (org. nr 556476-7704) nedan kallat bolaget och är antagna av kommunfullmäktige i Trosa 2023-XX-XX, § XX och är fastställda av bolagsstämma för Trosabygdens Bostäder AB 2023-XX-XX.

1. Kommunövergripande styrdokument och riktlinjer

Bolaget ska tillämpa de övergripande styrdokument som fullmäktige lägger fast för den Kommunala koncernen. Övergripande *styrprinciper* för koncernens verksamhet är Fastlagd kurs för Trosa kommun, antagen 1991-08-21. Styrmodell för Trosa kommun gäller även bolaget i tillämpliga delar.

Kommunstyrelsen kan i särskilt beslut avgöra vilka kommunala styrdokument som ska gälla för bolaget.

2. Bolaget som del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs av Trosa kommun. Bolaget är en del av kommunens verksamhet och ska i sin verksamhet beakta detta.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom

1. bolagsordning
2. ägardirektiv
3. av fullmäktige och av kommunstyrelsen utfärdade särskilda direktiv
4. förekommande avtal mellan kommunen och bolaget

3. Kommunens direktivrätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets- och sekretesslagen, eller strider mot bolagets intresse.

Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

4. Kommunens uppsikt och styrfunktion

Bolagets verksamhet står enligt kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen och kommunstyrelsen utövar kommunens styrfunktion över bolaget i de avseenden som anges i kommunstyrelsens reglemente.

Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagens handlingar och räkenskaper samt att i övrigt inspektera bolagen och dess verksamhet. Bolagen ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagens styrelse.

Kommunstyrelsen ska utan dröjsmål få del av:

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- budget och verksamhetsplan
- bolagets ekonomiska rapporter och årsredovisning
- revisionsberättelse

Bolagen erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap. 9 § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och, om verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

5. Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att med iakttagande av kommunala intressen förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter med bostäder, affärslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar. Bolaget kan även förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter för den kommunala verksamheten. Detta framgår av bolagsordningen. Verksamheten är begränsad till Trosa kommun. Bolaget ska tillsammans med kommunen medverka i åtgärder för att utveckla och förädla fastighetsmarknaden i Trosa kommun inom ramen för den av kommunfullmäktige fastställda översiktsplanen.

Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvaret för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen bolagets styrelse. Styrelsen har att utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets ändamål och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga marknadsorienterade grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa ägardirektiv. Bolaget ska förmedla sina bostäder på ett ordnat sätt, med transparenta regler.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitet till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster utan att detta går ut över den kommunala verksamheten i övrigt. Bolaget kan därför inte tillåtas att optimera effektiviteten i sin verksamhet om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget ska därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen varvid kommunstyrelsens uppdrag att samordna bolagets verksamhet med kommunens ska respekteras.

Bolagets hyresgäster ska erbjudas god information och frågor om boendeinflytande ska särskilt beaktas av styrelsen. Årliga kundundersökningar ska genomföras av bolaget som ett medel att utveckla kvaliteten i verksamheten.

6. Bolagets ändamål

Bolaget ska på marknadsmässiga villkor erbjuda bostäder och boendemiljöer med kundkvalitet i fokus för att medverka till kommunens attraktivitet som bostadsort och som etableringsort för företag.

Ändamålet för bolagets verksamhet är att främja bostadsförsörjningen i kommunen samt tillhandahålla lokaler för kommunal verksamhet, och vidare kompletterande lokaler för kommersiell uthyrning.

Målet är att bidra till ökad livskvalitet för dagens och morgondagens kommuninvånare och till kommunens positiva utveckling och tillväxt. Bolaget ska drivas på ett sådant sätt att ägaren erhåller en långsiktigt rimlig avkastning på kapitalet. Bolaget ska bedrivas med långsiktig lönsamhet och hållbarhet på affärsmässig grund.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Trosa kommun.

7. Fullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas beträffande

- större investeringar, nyproduktion och ombyggnader
- köp och försäljning av större objekt
- bildande eller förvärv av dotterföretag
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- övriga frågor av principiell betydelse eller av större vikt

Skulle olika meningar uppkomma i bolagets styrelse om en fråga ska underställas fullmäktige ska samråd ske med kommunstyrelsen.

Med större investeringar och ombyggnationer i befintligt bestånd menas att de uppgår till minst 1000 basbelopp, och köp och försäljning av objekt minst 500 basbelopp per tillfälle.

8. Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska i förvaltningsberättelsen utöver vad aktiebolagslagen i detta avseende stadgar redovisa hur verksamheten bedrivs och utvecklas mot bakgrund av det kommunala syftet med densamma och uppställda ekonomiska mål och mål för verksamheten.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 9 § kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

9. Ekonomiska mål

Bolaget ska ha sådana ekonomiska resurser att ägaren får en rimlig avkastning på kapitalet, med beaktande av kommunens finansiella åtagande och risk i bolaget. Bolaget ska ha en sådan egen finansiell styrka att man långsiktigt klarar konjunktur- och marknadssvängningar utan ytterligare ägartillskott. Principen ska vara att varje boendegeneration bär sina kostnader. En viktig finansieringskälla för bolagets deltagande i samhällsbyggnadsprocessen bör vara försäljning av fastigheter. Endast vid omfattande nybyggnationer och förvärv kan undantag göras i form av utfästelser om kapitaltillskott.

Avkastningskrav

Bolagets ska årligen till Trosa kommun lämna en avkastning som är rimlig i förhållande till den risk ägaren löper. Lågt ställda avkastningskrav kan innebära ett otillåtet statsstöd. Bolagets ska nå en avkastning som står i rimlig proportion till bolagets kapital. Bolaget ska långsiktigt arbeta för att stärka avkastningen till nedanstående nivå.

1. Bolagets avkastning ska minst uppgå till 10%¹

Soliditet

Bolagets långsiktiga soliditet bör vara 30% men kan under en expansiv fas ligga lägre, dock aldrig under 15%. Bolaget ska i sin planering tillse kapitalstrukturen i bolaget är rimlig långsiktigt. Bolaget ska långsiktigt arbeta för att stärka soliditeten.

Utdelning

Bolaget får lämna utdelning till Trosa kommun med högst det maximala belopp som följer av gällande lagstiftning. I nuvarande lagstiftning är maximal utdelning fastställd till den genomsnittliga statslåneräntan under föregående räkenskapsår med ett tillägg av en procentenhet på aktiekapital. Bolaget ska långsiktigt arbeta för att stärka kapitalstrukturen som på sikt möjliggör en utdelningsnivå på 30-50% av årets resultat exklusive värdeförändringar på anläggningstillgångar.

10. Verksamhetens mål

Bolagets ska medverka till kommunens attraktivitet som bostadsort och som etableringsort för företag. Vid nybyggnation av bostäder tillse att det byggs lägenheter anpassade för äldre och funktionsnedsatta. Bolaget ska möjliggöra bildandet av bostadsrättsföreningar och kooperativa hyresrätter där rätt förutsättningar finns. Bolaget ska bygga bostäder och kommersiella lokaler på affärsmässig grund, samt långsiktigt komplettera där marknaden är underdimensionerad, t.ex. i Vagnhärad. Bolaget ska öka ambitionsnivån vad gäller underhåll av utemiljöer i likhet med ägaren, för att skapa tilltalande, trygga och säkra utemiljöer. Bolaget ska erbjuda sociala kontrakt med ambitionen att omförhandla dessa till reguljära hyresavtal inom rimlig tid (i normalfallet ett år).

¹ Beräknas på resultat efter finansiella poster rensat för upp- och nedskrivningar i förhållande till aktiekapital.

Bolaget ska genomföra årliga kundundersökningar och mäta servicenivå.

Engagerade medarbetare är centralt för att bolaget ska kunna uppnå såväl verksamhetsmål som ekonomiska mål långsiktigt. Därför ska bolaget genomföra årlig enkätundersökning inom ramen för SKRs HME-enkät (Hållbart medarbetarengagemang).

Bolaget ska bidra till kommunens positiva utveckling och tillväxt.

Bolaget ska ha god framförhållning och aktuella flerårsplaner för underhåll och årligen avsätta medel för detta i rimlig proportion till fastighetens värde.

Vid nybyggnation och ombyggnation ska klimatneutrala eller förnyelsebara energikällor eftersträvas. Fjärrvärmeanslutning ska vara ett förstahandsalternativ där det erbjuds på goda affärsmässiga villkor. Låga livscykelkostnader ska vara vägledande vid val av tekniska lösningar. Bolaget ska följa kommunens energiplan tex genom att driftsätta solceller där goda förutsättningar finns. Bolaget ska fortsätta arbeta med energieffektiviseringar.

Bolaget ska formulera mål för att styra och följa upp verksamheten för att bidra till att KF uppnår sina mål.

11. Finansiering

Bolaget ska sträva efter att ha låga långsiktiga finansieringskostnader med beaktande av likviditets- och andra finansiella risker. Kommunfullmäktige fastställer på förslag av kommunstyrelsen ett borgenstak för kommunens engagemang i bolaget. För kommunal borgen ska uttas en borgensavgift enligt beslut kommunfullmäktige. Bolaget ska följa av kommunfullmäktige fastställd finanspolicy för kommunkoncernen.

12. Budget och affärsplan

Bolaget ska årligen och vid den tidpunkt som kommunstyrelsen fastställer tillstålla kommunstyrelsen en plan för sin verksamhet och ekonomi för det följande räkenskapsåret. Planen ska innehålla redovisning i de avseenden kommunstyrelsen bestämmer. Efter beredning kan planen överlämnas till kommunfullmäktige om kommunfullmäktige så begär. Fullmäktiges eventuella beslut avseende planen kan utformas som ägardirektiv för bolaget. Med affärsplan menas återrapportering av bolagets aktiviteter för att uppfylla ägardirektivets mål.

13. Information och ägardialog

Ägaren ska fortlöpande hållas informerad av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolagets styrelse ska vid två tillfällen varje år inbjuda till överläggning med

kommunstyrelsens ordförande och oppositionsrådet.

Bolagets styrelse, verkställande direktör, revisorer och lekmannarevisorer kan komma att kallas sedan årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsrapport tillställts kommunen och i god tid innan bolagsstämma närvara vid ett fullmäktigesammanträde för att besvara frågor om bolagets verksamhet.

14. Samordning med koncernen

Bolaget och kommunen ska ömsesidigt ta initiativ till samverkan som kan leda till ökad effektivitet (lägre kostnader och/eller högre kvalitet) för koncernen Trosa kommun.

Bolaget ska i den mån detta låter sig göras medverka i kommunens upphandlingar. Bolaget ska alltid vid köp av tjänster beakta möjligheten att anlita gemensamma servicefunktioner (ekonomi, inköp, IT etc.) som finns i kommunen och övriga kommunägda företag.

Samordning ska ske med kommunen i fråga om budget och bokslutsprocesser och revision. Bolagets rapportering avseende ekonomi och verksamhet ska anpassas till de tidplaner som kommunstyrelsen beslutar för den kommunala organisationen i övrigt.

Bolaget ska årligen och vid den tidpunkt kommunstyrelsen fastställer tillhandahålla kommunstyrelsen det underlag styrelsen begär för upprättande av kommunens sammanställda redovisning enligt lagen om kommunal redovisning.

Bolaget ska i sin internkontrollplan ha med kommunstyrelsens obligatoriska kontrollpunkter för nämnder och bolag när så är tillämpligt.

Bolaget ska presentera sin verksamhet och organisation på kommunens webbsida, i övrigt medverka i kommunens interna och externa information, samt använda kommunens grafiska profil. Bolaget ska vidare aktivt delta i marknadsföringen av Trosa kommun som bostads- och etableringsort.

Bolaget ska ha en planering och organisation som rustar verksamheten att hantera samhällsstörningar. Bolaget ska samordna sig med kommunen i samband med samhällsstörningar.

Samordnad revision

Upphandling av auktoriserad revisor i bolaget och sakkunnigt biträde till de förtroendevalda revisorerna och till lekmannarevisorer ska samordnas.

Revisorer och lekmannarevisorer ska samordna sin granskning så att onödigt dubbelarbete undviks. För detta ska FAR:s rekommendation om gemensam revision tillämpas. Lekmannarevisorer ska i sin granskning förutom vad lag anger söka utvärdera bolagets måluppfyllelse samt redovisa vad därvid framkommit i granskningsrapporten.

15. Miljö

I likhet med koncernen i övrigt ska bolaget ha ett miljöledningssystem, som fastställs av bolagets styrelse. Miljöledningssystemet ska överensstämja med riktlinjerna för Trosa kommuns miljöledningssystem.

16. Rekrytering och instruktion för VD

Bolagets styrelse ska vid rekrytering och lönesättning av verkställande direktör samråda med kommunstyrelsens ordförande.

Styrelsen ska enligt aktiebolagslagen meddela riktlinjer och anvisningar för verkställande direktörens handhavande av den löpande förvaltningen. Styrelsen ska se till att instruktionen omprövas mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen ska anges i vilken omfattning verkställande direktören, för styrelsen ska anmäla beslut han fattat. De sålunda anmälda besluten ska upptas i styrelseprotokoll.

17. Sekretess

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till ägaren får uppgiften uteslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utelämnande skett.

18. Arvode

Arvode för styrelseledamöter utgår i enlighet med Trosa kommuns arvodes- och ersättningsreglemente för kommunalt förtroendevalda, antaget av kommunfullmäktige i Trosa kommun.

19. Arkivreglemente

Trosa kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget.

20. Taxa för utlämnande av allmänna handlingar

Bolaget ska tillämpa den för Trosa kommun vid var tid gällande taxan för utlämnande av allmänna handlingar.

Ägardirektiv för Trosabygdens Bostäder AB (Trobo)

Antagen av:	Kommunfullmäktige 2019-04-24, § 30 Trosabygdens Bostäder AB bolagsstämman 2019-05-06, § 11
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Reglemente

Innehållsförteckning

Ägardirektiv för Trosabygdens Bostäder AB	2
1. Kommunövergripande styrdokument och riktlinjer	2
2. Bolaget som del av den kommunala organisationen	2
3. Kommunens direktivrätt	2
4. Kommunens uppsikt och styrfunktion	2
5. Bolagets verksamhet	3
6. Bolagets ändamål	4
7. Fullmäktiges ställningstagande	4
8. Förvaltningsberättelsen	4
9. Ekonomiska mål	5
10. Verksamhetens mål	6
11. Finansiering.....	7
12. Budget och affärsplan	7
13. Information och ägardialog.....	7
14. Samordning med koncernen	7
15. Miljö.....	8
16. Rekrytering och instruktion för VD.....	8
17. Sekretess.....	9
18. Arvode.....	9
19. Arkivreglemente	9
20. Taxa för utlämnande av allmänna handlingar	9

Ägardirektiv för Trosabygdens Bostäder AB

Detta ägardirektiv avser Trosabygdens Bostäder AB (org. nr 556476-7704) nedan kallat bolaget och är antagna av kommunfullmäktige i Trosa 2019-04-24, § 30 och är fastställda av bolagsstämman för Trosabygdens Bostäder AB 2019-05-06.

1. Kommunövergripande styrdokument och riktlinjer

Bolaget ska tillämpa de övergripande styrdokument som fullmäktige lägger fast för den Kommunala koncernen. Övergripande *styrprinciper* för koncernens verksamhet är Fastlagd kurs för Trosa kommun, antagen 1991-08-21.

Kommunstyrelsen kan i särskilt beslut avgöra vilka kommunala styrdokument som ska gälla för bolaget.

2. Bolaget som del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs av Trosa kommun. Bolaget är en del av kommunens verksamhet och ska i sin verksamhet beakta detta.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom

1. bolagsordning
2. ägardirektiv
3. av fullmäktige och av kommunstyrelsen utfärdade särskilda direktiv
4. förekommande avtal mellan kommunen och bolaget

3. Kommunens direktivrätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets- och sekretesslagen, eller strider mot bolagets intresse.

Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

4. Kommunens uppsikt och styrfunktion

Bolagets verksamhet står enligt kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen och kommunstyrelsen utövar kommunens styrfunktion över bolaget i de avseenden som anges i kommunstyrelsens reglemente.

Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt att i övrigt inspektera bolagen och dess verksamhet. Bolagen ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse.

Kommunstyrelsen ska utan dröjsmål få del av:

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- budget och verksamhetsplan
- bolagets ekonomiska rapporter och årsredovisning
- revisionsberättelse

Bolagen erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap. 9 § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och, om verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

5. Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att med iakttagande av kommunala intressen förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter med bostäder, affärslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar. Bolaget kan även förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter för den kommunala verksamheten. Detta framgår av bolagsordningen. Verksamheten är begränsad till Trosa kommun. Bolaget ska tillsammans med kommunen medverka i åtgärder för att utveckla och förädla fastighetsmarknaden i Trosa kommun inom ramen för den av kommunfullmäktige fastställda översiktsplanen.

Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvar för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen bolagets styrelse. Styrelsen har att utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets ändamål och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga marknadsorienterade grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa ägardirektiv. *Bolaget ska förmedla sina bostäder på ett ordnat sätt, med transparenta regler.*

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitet till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster utan att detta går ut över den kommunala verksamheten i övrigt. Bolaget kan därför inte tillåtas att optimera effektiviteten i sin verksamhet om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget ska därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen varvid kommunstyrelsens uppdrag att samordna bolagets verksamhet med kommunens ska respekteras.

Bolagets hyresgäster ska erbjudas god information och frågor om boendeinflytande ska särskilt beaktas av styrelsen. Årliga kundundersökningar ska genomföras av bolaget som ett medel att utveckla kvaliteten i verksamheten.

6. Bolagets ändamål

Bolaget ska på marknadsmässiga villkor erbjuda bostäder och boendemiljöer med kundkvalitet i fokus för att medverka till kommunens attraktivitet som bostadsort och som etableringsort för företag.

Ändamålet för bolagets verksamhet är att främja bostadsförsörjningen i kommunen samt tillhandahålla lokaler för kommunal verksamhet, och vidare kompletterande lokaler för kommersiell uthyrning.

Målet är att bidra till ökad livskvalitet för dagens och morgondagens kommuninvånare och till kommunens positiva utveckling och tillväxt. Bolaget ska drivas på ett sådant sätt att ägaren erhåller en långsiktigt rimlig avkastning på kapitalet. Bolaget ska bedrivas med långsiktig lönsamhet och hållbarhet på affärsmässig grund.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Trosa kommun.

7. Fullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas beträffande

- större investeringar, nyproduktion och ombyggnader
- köp och försäljning av större objekt
- bildande eller förvärv av dotterföretag
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- övriga frågor av principiell betydelse eller av större vikt

Skulle olika meningar uppkomma i bolagets styrelse om en fråga ska underställas fullmäktige ska samråd ske med kommunstyrelsen.

Med större investeringar och ombyggnationer i befintligt bestånd menas att de uppgår till minst 1000 basbelopp, och köp och försäljning av objekt minst 500 basbelopp per tillfälle.

8. Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska i förvaltningsberättelsen utöver vad aktiebolagslagen i detta avseende stadgar redovisa hur verksamheten bedrivs och utvecklas mot bakgrund av det kommunala syftet med densamma och av kommunen uppställda ekonomiska mål och mål för verksamheten.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 9 § kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

9. Ekonomiska mål

Bolaget ska ha sådana ekonomiska resurser att ägaren får en rimlig avkastning på kapitalet, med beaktande av kommunens finansiella åtagande och risk i bolaget. Bolaget ska ha en sådan egen finansiell styrka att man långsiktigt klarar konjunktur- och marknadssvängningar utan ytterligare ägartillskott. Principen ska vara att varje boendegeneration bär sina kostnader. En viktig finansieringskälla för bolagets deltagande i samhällsbyggnadsprocessen bör vara försäljning av fastigheter. Endast vid omfattande nybyggnationer och förvärv kan undantag göras i form av utfästelser om kapitaltillskott.

Avkastningskrav

Bolagets ska årligen till Trosa kommun lämna en avkastning som är rimlig i förhållande till den risk ägaren löper. Kommunstyrelsen avgör vad som är skälig avkastning. Alltför lågt ställda avkastningskrav kan innebära ett otillåtet statsstöd. Bolagets ska nå en avkastning som står i rimlig proportion till bolagets totala kapital (det bokförda värdet). Bolaget ska under mandatperioden arbeta för att stärka avkastningen till nedanstående nivå.

1. Bolaget ska nå en avkastning på 10% på tillskjutet kapital.
(2018-12-31: 40 600 tkr)
2. Bolaget ska ha ett driftresultat på 5%¹ på totalt kapital.
(resultat efter finansiella poster rensat för upp- och nedskrivningar i förhållande till totalt kapital)

Soliditet

Bolagets långsiktiga soliditet bör vara 30% men kan under en expansiv fas ligga lägre, dock aldrig under 15 %. Bolaget ska i sin planering tillse kapitalstrukturen i bolaget är rimlig långsiktigt. Bolaget ska under mandatperioden arbeta för att stärka soliditeten till mellan 20-30% år 2022. (2017-12-31: 18,9%)

3. Bolaget ska ha en soliditet på 30%

Utdelning

Bolaget får lämna utdelning till Trosa kommun med högst det maximala belopp som följer av gällande lagstiftning. I nuvarande lagstiftning är maximal utdelning fastställd till den genomsnittliga statslåneräntan under föregående räkenskapsår med ett tillägg av en procentenhet på tillskjutet kapital (40,6 Mkr 2018-12-31). Bolaget ska under mandatperioden arbeta för att stärka kapitalstruktur som på sikt möjliggör en utdelningsnivå på 30-50% av årets resultat exklusive värdeförändringar på anläggningstillgångar.

4. Bolaget ska lämna en årlig utdelning till ägaren på 20-30% av årets resultat (exkl värdeförändringar på anläggningstillgångar).

¹ Den av Trosa kommun bedömda rimliga avkastningen är 5% över tid. Motsvarande 2% inflation och 2,5% genomsnittlig svensk tillväxt samt en riskpremie på 0,5%.

10. Verksamhetens mål

Bolagets ska medverka till kommunens attraktivitet som bostadsort och som etableringsort för företag. Vid nybyggnation av bostäder tillse att det byggs lägenheter anpassade för äldre och funktionsnedsatta. Bolaget ska möjliggöra bildandet av bostadsrättsföreningar och kooperativa hyresrätter där rätt förutsättningar finns. Bolaget ska bygga bostäder och kommersiella lokaler på affärsmässig grund, samt långsiktigt komplettera där marknaden är underdimensionerad, t.ex. i Vagnhärad. Bolaget ska öka ambitionsnivån vad gäller underhåll av utemiljöer i likhet med ägaren, för att skapa tilltalande, trygga och säkra utemiljöer. Bolaget ska erbjuda sociala kontrakt med ambitionen att omförhandla dessa till reguljära hyresavtal inom rimlig tid (i normalfallet ett år).

Bolaget ska genomföra årliga kundundersökningar.

1. Hyresgästerna ska känna sig trygga i sin boendemiljö och svara minst 84% i kundundersökningen om trygghet. (2018: 77,5%)
2. Hyresgästerna ska ha en ren och snygg boendemiljö och svara minst 77% i kundundersökningen. (2018: 72,6%)
3. Hyresgästerna ska känna att bolaget tar kunden på allvar och svara minst 88% i kundundersökningen. (2018: 80,4%)
4. Hyresgästerna ska få hjälp när det behövs och svara minst 88% i kundundersökningen. (2018: 89,8%)
5. Hyresgästerna ska vara nöjda med bolagets förvaltning och svara minst 75% i kundundersökningen om förvaltningspolicy. (2018: 72,8%)

Engagerade medarbetare är centralt för att bolaget ska kunna uppnå såväl verksamhetsmål som ekonomiska mål långsiktigt. Därför ska bolaget genomföra årlig enkätundersökning inom ramen för SKLs HME-enkät (Hållbart medarbetarengagemang).

6. 80% av de anställda ska svara 4 eller 5 på en 5-gradig skala där 5 är högsta betyget.

Bolaget ska bidra till kommunens positiva utveckling och tillväxt.

7. Bolaget ska under perioden 2019-2022 bygga minst 80 nya lägenheter.

Bolaget ska ha god framförhållning och aktuella flerårsplaner för underhåll och årligen avsätta medel för detta i rimlig proportion till fastighetens värde.

8. Det planerade underhållet av bolagets materiella tillgångar ska överstiga det akuta underhållet inklusive skadegörelse. Minst 60 procent ska vara planerat underhåll.

Vid nybyggnation och ombyggnation ska klimatneutrala eller förnyelsebara energikällor eftersträvas. Fjärrvärmeanslutning ska vara ett förstahandsalternativ där det erbjuds på goda affärsmässiga villkor. Låga livscykelkostnader ska vara vägledande vid val av tekniska lösningar. Bolaget ska följa kommunens energiplan tex genom att driftsätta solceller där goda förutsättningar finns.

9. Bolaget ska under perioden 2019-2022 minska energiförbrukningen med

10% i snitt i bolagets bestånd.

11. Finansiering

Bolaget ska sträva efter att ha låga långsiktiga finansieringskostnader med beaktande av likviditets- och andra finansiella risker. Kommunfullmäktige fastställer på förslag av kommunstyrelsen ett borgenstak för kommunens engagemang i bolaget. För kommunal borgen ska uttas en borgensavgift enligt beslut kommunfullmäktige.

Bolaget ska följa av kommunfullmäktige fastställd finanspolicy för kommunkoncernen.

12. Budget och affärsplan

Bolaget ska årligen och vid den tidpunkt som kommunstyrelsen fastställer tillstålla kommunstyrelsen en plan för sin verksamhet och ekonomi för det följande räkenskapsåret. Planen ska innehålla redovisning i de avseenden kommunstyrelsen bestämmer. Efter beredning kan planen överlämnas till kommunfullmäktige om kommunfullmäktige så begär. Fullmäktiges eventuella beslut avseende planen kan utformas som ägardirektiv för bolaget. Med affärsplan menas återrapportering av bolagets aktiviteter för att uppfylla ägardirektivets mål.

13. Information och ägardialog

Ägaren ska fortlöpande hållas informerad av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolagets styrelse ska vid två tillfällen varje år inbjuda till överläggning med kommunstyrelsens ordförande och oppositionsrådet.

Bolagets styrelse, verkställande direktör, revisorer och lekmannarevisorer kan komma att kallas sedan årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsrapport tillställts kommunen och i god tid innan bolagsstämma närvara vid ett fullmäktigesammanträde för att besvara frågor om bolagets verksamhet.

14. Samordning med koncernen

Bolaget och kommunen ska ömsesidigt ta initiativ till samverkan som kan leda till ökad effektivitet (lägre kostnader och/eller högre kvalitet) för koncernen Trosa kommun.

Bolaget ska i den mån detta låter sig göras medverka i kommunens upphandlingar. Bolaget ska alltid vid köp av tjänster beakta möjligheten att anlita gemensamma servicefunktioner (ekonomi, inköp, IT etc.) som finns i kommunen och övriga kommunägda företag.

Samordning ska ske med kommunen i fråga om budget och bokslutsprocesser och revision. Bolagets rapportering avseende ekonomi och verksamhet ska anpassas till de tidplaner som kommunstyrelsen beslutar för den kommunala organisationen i övrigt.

Bolaget ska årligen och vid den tidpunkt kommunstyrelsen fastställer tillhandahålla kommunstyrelsen det underlag styrelsen begär för upprättande av kommunens sammanställda redovisning enligt lagen om kommunal redovisning.

Bolaget ska i sin internkontrollplan ha med kommunstyrelsens obligatoriska kontrollpunkter för nämnder och bolag när så är tillämpligt.

Bolaget ska presentera sin verksamhet och organisation på kommunens webbsida, i övrigt medverka i kommunens interna och externa information, samt använda kommunens grafiska profil. Bolaget ska vidare aktivt delta i marknadsföringen av Trosa kommun som bostads- och etableringsort.

Bolaget ska ha en planering och organisation som rustar verksamheten att hantera extraordinära händelser. Bolaget ska samordna sig med kommunen i samband med extraordinära händelser.

Samordnad revision

Upphandling av auktoriserad revisor i bolaget och sakkunnigt biträde till de förtroendevalda revisorerna och till lekmannarevisorer ska samordnas.

Revisorer och lekmannarevisorer ska samordna sin granskning så att onödigt dubbelarbete undviks. För detta ska FAR:s rekommendation om gemensam revision tillämpas. Lekmannarevisorer ska i sin granskning förutom vad lag anger söka utvärdera bolagets måluppfyllelse samt redovisa vad därvid framkommit i granskningsrapporten.

15. Miljö

I likhet med koncernen i övrigt ska bolaget ha ett miljöledningssystem, som fastställs av bolagets styrelse. Miljöledningssystemet ska överensstämja med riktlinjerna för Trosa kommuns miljöledningssystem.

16. Rekrytering och instruktion för VD

Bolagets styrelse ska vid rekrytering och lönesättning av verkställande direktör samråda med kommunstyrelsens ordförande.

Styrelsen ska enligt aktiebolagslagen meddela riktlinjer och anvisningar för verkställande direktörens handhavande av den löpande förvaltningen. Styrelsen ska se till att instruktionen omprövas mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen ska anges i vilken omfattning verkställande direktören, för styrelsen ska anmäla beslut han fattat. De sålunda anmälda besluten ska upptas i styrelseprotokoll.

17. Sekretess

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till ägaren får uppgiften uteslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utelämnande skett.

18. Arvode

Arvode för styrelseledamöter utgår i enlighet med Trosa kommuns arvodes- och ersättningsreglemente för kommunalt förtroendevalda, antaget av kommunfullmäktige i Trosa kommun.

19. Arkivreglemente

Trosa kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget.

20. Taxa för utlämnande av allmänna handlingar

Bolaget ska tillämpa den för Trosa kommun vid var tid gällande taxan för utlämnande av allmänna handlingar.

Revidering av ägardirektiv för Trosabygdens Bostäder AB

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige antar Socialdemokraternas förslag till reviderat ägardirektiv för Trosabygdens Bostäder AB.

Ärendet

Nuvarande ägardirektiv för Trosabygdens Bostäder AB, Trobo, antogs av kommunfullmäktige 2019-04-24. Ägardirektiv är det styrdokument som bredvid bolagsordningen kompletterar styrningen av kommunens bolag. Det är bolagsstyrelsen som ska se till att direktivet tillämpas i bolagets verksamhet.

Ägardirektiven för kommunens två bolag har nu setts över, bland annat har upplägget för målen reviderats. Ägardirektiven har också fått en gemensam struktur då de tidigare var uppbyggda på olika sätt.

Magnus Johansson
Oppositionsråd

Bilagor

1. Förslag till reviderat ägardirektiv för Trosabygdens Bostäder AB från Socialdemokraterna.

Ägardirektiv för Trosabygdens Bostäder AB (Trobo)

Antagen av:	Kommunfullmäktige 2023-XX-XX § XX Trosabygdens Bostäder AB bolagsstämma 2023-XX-XX
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Reglemente

Innehållsförteckning

Ägardirektiv för Trosabygdens Bostäder AB	
1. Kommunövergripande styrdokument och riktlinjer	
2. Bolaget som del av den kommunala organisationen	
3. Kommunens direktivrätt	
4. Kommunens uppsikt och styrfunktion	
5. Bolagets verksamhet	
6. Bolagets ändamål	
7. Fullmäktiges ställningstagande	
8. Förvaltningsberättelsen	
9. Ekonomiska mål	
10. Verksamhetens mål	
11. Finansiering	
12. Budget och affärsplan	
13. Information och ägardialog	
14. Samordning med koncernen	
15. Miljö	
16. Rekrytering och instruktion för VD	
17. Sekretess	
18. Arvode	
19. Arkivreglemente	
20. Taxa för utlämnande av allmänna handlingar	

Ägardirektiv för Trosabygdens Bostäder AB

Detta ägardirektiv avser Trosabygdens Bostäder AB (org. nr 556476-7704) nedan kallat bolaget och är antagna av kommunfullmäktige i Trosa 2023-XX-XX, § XX och är fastställda av bolagsstämma för Trosabygdens Bostäder AB 2023-XX-XX.

1. Kommunövergripande styrdokument och riktlinjer

Bolaget ska tillämpa de övergripande styrdokument som fullmäktige lägger fast för den Kommunala koncernen. Övergripande *styrprinciper* för koncernens verksamhet är Fastlagd kurs för Trosa kommun, antagen 1991-08-21. Styrmödel för Trosa kommun gäller även bolaget i tillämpliga delar.

Kommunstyrelsen kan i särskilt beslut avgöra vilka kommunala styrdokument som ska gälla för bolaget.

2. Bolaget som del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs av Trosa kommun. Bolaget är en del av kommunens verksamhet och ska i sin verksamhet beakta detta.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom

1. bolagsordning
2. ägardirektiv
3. av fullmäktige och av kommunstyrelsen utfärdade särskilda direktiv
4. förekommande avtal mellan kommunen och bolaget

3. Kommunens direktiv rätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets- och sekretesslagen, eller strider mot bolagets intresse.

Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

4. Kommunens uppsikt och styrfunktion

Bolagets verksamhet står enligt kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen och kommunstyrelsen utövar kommunens styrfunktion över bolaget i de avseenden som anges i kommunstyrelsens reglemente.

Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt att i övrigt inspektera bolagen och dess verksamhet. Bolagen ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse.

Kommunstyrelsen ska utan dröjsmål få del av:

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- budget och verksamhetsplan
- bolagets ekonomiska rapporter och årsredovisning
- revisionsberättelse

Bolagen erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap. 9 § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och, om verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

5. Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att med iakttagande av kommunala intressen förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter med bostäder, affärsläggningar och därtill hörande kollektiva anordningar. Bolaget kan även förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter för den kommunala verksamheten. Detta framgår av bolagsordningen. Verksamheten är begränsad till Trosa kommun. Bolaget ska tillsammans med kommunen medverka i åtgärder för att utveckla och förädla fastighetsmarknaden i Trosa kommun inom ramen för den av kommunfullmäktige fastställda översiktsplanen.

Grundläggande principer för bolagets verksamhet

Ansvar för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen bolagets styrelse. Styrelsen har att utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets ändamål och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga marknadsorienterade grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet och de kommunalrättsliga principer som framgår av dessa ägardirektiv. Bolaget ska förmedla sina bostäder på ett ordnat sätt, med transparenta regler.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitet till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster utan att detta går ut över den kommunala verksamheten i övrigt. Bolaget kan därför inte tillåtas att optimera effektiviteten i sin verksamhet om detta medför nackdelar för organisationen i dess helhet som överväger fördelarna för bolaget. Kommunen och bolaget ska därför i samråd söka lösningar som tillgodoser båda dessa intressen varvid kommunstyrelsens uppdrag att samordna bolagets verksamhet med kommunens ska respekteras.

Bolagets hyresgäster ska erbjudas god information och frågor om boendeinflytande ska särskilt beaktas av styrelsen. Årliga kundundersökningar ska genomföras av bolaget som ett medel att utveckla kvaliteten i verksamheten.

6. Bolagets ändamål

Bolaget ska på marknadsmässiga villkor erbjuda bostäder och boendemiljöer med kundkvalitet i fokus för att medverka till kommunens attraktivitet som bostadsort och som etableringsort för företag.

Ändamålet för bolagets verksamhet är att främja bostadsförsörjningen i kommunen samt tillhandahålla lokaler för kommunal verksamhet, och vidare kompletterande lokaler för kommersiell uthyrning.

Målet är att bidra till ökad livskvalitet för dagens och morgondagens kommuninvånare och till kommunens positiva utveckling och tillväxt. Bolaget ska drivas på ett sådant sätt att ägaren erhåller en långsiktigt rimlig avkastning på kapitalet. Bolaget ska bedrivas med långsiktig lönsamhet och hållbarhet på affärsmässig grund.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Trosa kommun.

7. Fullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas beträffande

- större investeringar, nyproduktion och ombyggnader
- köp och försäljning av större objekt
- bildande eller förvärv av dotterföretag
- planer på ny eller ändrad inriktning av bolagets verksamhet
- övriga frågor av principiell betydelse eller av större vikt

Skulle olika meningar uppkomma i bolagets styrelse om en fråga ska underställas fullmäktige ska samråd ske med kommunstyrelsen.

Med större investeringar och ombyggnationer i befintligt bestånd menas att de uppgår till minst 1000 basbelopp, och köp och försäljning av objekt minst 500 basbelopp per tillfälle.

8. Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska i förvaltningsberättelsen utöver vad aktiebolagslagen i detta avseende stadgar redovisa hur verksamheten bedrivs och utvecklas mot bakgrund av det kommunala syftet med densamma och uppställda ekonomiska mål och mål för verksamheten.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 9 § kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

9. Ekonomiska mål

Bolaget ska ha sådana ekonomiska resurser att ägaren får en rimlig avkastning på kapitalet, med beaktande av kommunens finansiella åtagande och risk i bolaget. Bolaget ska ha en sådan egen finansiell styrka att man långsiktigt klarar konjunktur- och marknadssvängningar utan ytterligare ägartillskott. Principen ska vara att varje boendegeneration bär sina kostnader. En viktig finansieringskälla för bolagets deltagande i samhällsbyggnadsprocessen bör vara försäljning av fastigheter. Endast vid omfattande nybyggnationer och förvärv kan undantag göras i form av utfästelser om kapitaltillskott.

Avkastningskrav

Bolagets ska årligen till Trosa kommun lämna en avkastning som är rimlig i förhållande till den risk ägaren löper. Lågt ställda avkastningskrav kan innebära ett otillåtet statsstöd. Bolagets ska nå en avkastning som står i rimlig proportion till bolagets kapital. Bolaget ska långsiktigt arbeta för att stärka avkastningen till nedanstående nivå.

1. Bolagets avkastning ska minst uppgå till 10%¹

Soliditet

Bolagets långsiktiga soliditet bör vara 30% men kan under en expansiv fas ligga lägre, dock aldrig under 15%. Bolaget ska i sin planering tillse kapitalstrukturen i bolaget är rimlig långsiktigt. Bolaget ska långsiktigt arbeta för att stärka soliditeten.

Utdelning

Bolaget får lämna utdelning till Trosa kommun med högst det maximala belopp som följer av gällande lagstiftning. I nuvarande lagstiftning är maximal utdelning fastställd till den genomsnittliga statslåneräntan under föregående räkenskapsår med ett tillägg av en procentenhet på aktiekapital. Bolaget ska långsiktigt arbeta för att stärka kapitalstrukturen som på sikt möjliggör en utdelningsnivå på 30-50% av årets resultat exklusive värdeförändringar på anläggningstillgångar.

10. Verksamhetens mål

Bolagets ska medverka till kommunens attraktivitet som bostadsort och som etableringsort för företag. Vid nybyggnation av bostäder tillse att det byggs lägenheter anpassade för äldre och funktionsnedsatta. Bolaget ska möjliggöra bildandet av bostadsrättsföreningar och kooperativa hyresrätter där rätt förutsättningar finns. Bolaget ska bygga bostäder och kommersiella lokaler på affärsmässig grund, samt långsiktigt komplettera där marknaden är underdimensionerad, t.ex. i Vagnhärad. Bolaget ska öka ambitionsnivån vad gäller underhåll av utemiljöer i likhet med ägaren, för att skapa tilltalande, trygga och säkra utemiljöer. Bolaget ska erbjuda sociala kontrakt med ambitionen att omförhandla dessa till reguljära hyresavtal inom rimlig tid (i normalfallet ett år).

¹ Beräknas på resultat efter finansiella poster rensat för upp- och nedskrivningar i förhållande till aktiekapital.

Bolaget ska under perioden 2023-2026 bygga minst 50 nya lägenheter.

Bolaget ska genomföra årliga kundundersökningar och mäta servicenivå.

Engagerade medarbetare är centralt för att bolaget ska kunna uppnå såväl verksamhetsmål som ekonomiska mål långsiktigt. Därför ska bolaget genomföra årlig enkätundersökning inom ramen för SKRs HME-enkät (Hållbart medarbetarengagemang).

Bolaget ska bidra till kommunens positiva utveckling och tillväxt.

Bolaget ska ha god framförhållning och aktuella flerårsplaner för underhåll och årligen avsätta medel för detta i rimlig proportion till fastighetens värde.

Vid nybyggnation och ombyggnation ska klimatneutrala eller förnyelsebara energikällor eftersträvas. Fjärrvärmeanslutning ska vara ett förstahandsalternativ där det erbjuds på goda affärsmässiga villkor. Låga livscykelkostnader ska vara vägledande vid val av tekniska lösningar. Bolaget ska följa kommunens energiplan tex genom att driftsätta solceller där goda förutsättningar finns.

Bolaget ska fortsätta arbeta med energieffektiviseringar.

Bolaget ska tillsammans med hyresgästerna arbeta med energieffektivisering. När bolaget kan visa på att en åtgärd, tillsammans med hyresgästerna, som sänker bolagets kostnader ska bolaget låta 50% av den sänkta kostnaden tillfalla hyresgästerna i form av sänkt hyra.

Bolaget ska formulera mål för att styra och följa upp verksamheten för att bidra till att KF uppnår sina mål.

11. Finansiering

Bolaget ska sträva efter att ha låga långsiktiga finansieringskostnader med beaktande av likviditets- och andra finansiella risker. Kommunfullmäktige fastställer på förslag av kommunstyrelsen ett borgenstak för kommunens engagemang i bolaget. För kommunal borgen ska uttas en borgensavgift enligt beslut av kommunfullmäktige. Bolaget ska följa av kommunfullmäktige fastställd finanspolicy för kommunkoncernen.

12. Budget och affärsplan

Bolaget ska årligen och vid den tidpunkt som kommunstyrelsen fastställer tillställa kommunstyrelsen en plan för sin verksamhet och ekonomi för det följande räkenskapsåret. Planen ska innehålla redovisning i de avseenden kommunstyrelsen bestämmer. Efter beredning kan planen överlämnas till kommunfullmäktige om kommunfullmäktige så begär. Fullmäktiges eventuella beslut avseende planen kan utformas som ägardirektiv för bolaget. Med affärsplan menas åiterrapportering av bolagets aktiviteter för att uppfylla ägardirektivets mål.

13. Information och ägardialog

Ägaren ska fortlöpande hållas informerad av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolagets styrelse ska vid två tillfällen varje år inbjuda till överläggning med kommunstyrelsens ordförande och oppositionsrådet.

Bolagets styrelse, verkställande direktör, revisorer och lekmannarevisorer kan komma att kallas sedan årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsrapport tillställts kommunen och i god tid innan bolagsstämma närvara vid ett fullmäktigesammanträde för att besvara frågor om bolagets verksamhet.

14. Samordning med koncernen

Bolaget och kommunen ska ömsesidigt ta initiativ till samverkan som kan leda till ökad effektivitet (lägre kostnader och/eller högre kvalitet) för koncernen Trosa kommun.

Bolaget ska i den mån detta låter sig göras medverka i kommunens upphandlingar. Bolaget ska alltid vid köp av tjänster beakta möjligheten att anlita gemensamma servicefunktioner (ekonomi, inköp, IT etc.) som finns i kommunen och övriga kommunägda företag.

Samordning ska ske med kommunen i fråga om budget och bokslutsprocesser och revision. Bolagets rapportering avseende ekonomi och verksamhet ska anpassas till de tidplaner som kommunstyrelsen beslutar för den kommunala organisationen i övrigt.

Bolaget ska årligen och vid den tidpunkt kommunstyrelsen fastställer tillhandahålla kommunstyrelsen det underlag styrelsen begär för upprättande av kommunens sammanställda redovisning enligt lagen om kommunal redovisning.

Bolaget ska i sin internkontrollplan ha med kommunstyrelsens obligatoriska kontrollpunkter för nämnder och bolag när så är tillämpligt.

Bolaget ska presentera sin verksamhet och organisation på kommunens webbsida, i övrigt medverka i kommunens interna och externa information, samt använda kommunens grafiska profil. Bolaget ska vidare aktivt delta i marknadsföringen av Trosa kommun som bostads- och etableringsort.

Bolaget ska ha en planering och organisation som rustar verksamheten att hantera samhällsstörningar. Bolaget ska samordna sig med kommunen i samband med samhällsstörningar.

Samordnad revision

Upphandling av auktoriserad revisor i bolaget och sakkunnigt biträde till de förtroendevalda revisorerna och till lekmannarevisorer ska samordnas.

Revisorer och lekmannarevisorer ska samordna sin granskning så att onödigt dubbelarbete undviks. För detta ska FAR:s rekommendation om gemensam revision tillämpas. Lekmannarevisorer ska i sin granskning förutom vad lag anger söka utvärdera bolagets måluppfyllelse samt redovisa vad därvid framkommit i granskningsrapporten.

15. Miljö

I likhet med koncernen i övrigt ska bolaget ha ett miljöledningssystem, som fastställs av bolagets styrelse. Miljöledningssystemet ska överensstämja med riktlinjerna för Trosa kommuns miljöledningssystem.

16. Rekrytering och instruktion för VD

Bolagets styrelse ska vid rekrytering och lönesättning av verkställande direktör samråda med kommunstyrelsens ordförande.

Styrelsen ska enligt aktiebolagslagen meddela riktlinjer och anvisningar för verkställande direktörens handhavande av den löpande förvaltningen. Styrelsen ska se till att instruktionen omprövas mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I instruktionen ska anges i vilken omfattning verkställande direktören, för styrelsen ska anmäla beslut han fattat. De sålunda anmälda besluten ska upptas i styrelseprotokoll.

17. Sekretess

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till ägaren får uppgiften utslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utlämnande skett.

18. Arvode

Arvode för styrelseledamöter utgår i enlighet med Trosa kommuns arvodes- och ersättningsreglemente för kommunalt förtroendevalda, antaget av kommunfullmäktige i Trosa kommun.

19. Arkivreglemente

Trosa kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget.

20. Taxa för utlämnande av allmänna handlingar

Bolaget ska tillämpa den för Trosa kommun vid var tid gällande taxan för utlämnande av allmänna handlingar.

8

Ekonomienheten
Björn Alm
Ekonomichef
0156-533 36
bjorn.alm@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2023-10-09
Diarienummer
KS 2023/112

Revidering av ägardirektiv för Trosa Fibernät AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar förslag till reviderat ägardirektiv för Trosa Fibernät AB.

Ärendet

Nuvarande ägardirektiv för Trosa Fibernät AB, Trofi, antogs av kommunfullmäktige 2009-04-24. Ägardirektiv är det styrdokument som bredvid bolagsordningen kompletterar styrningen av kommunens bolag. Det är bolagsstyrelsen som ska se till att direktivet tillämpas i bolagets verksamhet.

Ägardirektiven för kommunens två bolag har nu setts över, bland annat har upplägget för målen reviderats. Ägardirektiven har också fått en gemensam struktur då de tidigare var uppbyggda på olika sätt.

Johan Sandlund
Kommunchef

Björn Alm
Ekonomichef

Bilagor

1. Förslag till reviderat ägardirektiv för Trosa Fibernät AB.
2. Ägardirektiv antaget av kommunfullmäktige 2019-04-24.

Ägardirektiv för Trosa Fibernät AB (Trofi)

Antagen av: Kommunfullmäktige 2023-XX-XX, § XX
Trosa Fibernät AB bolagsstämman 2023-XX-XX

Dokumentkategori: Styrdokument

Dokumenttyp: Reglemente

Innehållsförteckning

Ägardirektiv för Trosa Fibernät AB	2
1. Kommunövergripande styrdokument och riktlinjer	2
2. Bolaget som del av den kommunala organisationen	2
3. Kommunens direktivrätt	2
4. Kommunens uppsikt och styrfunktion	2
5. Bolagets verksamhet	3
5. Bolagets ändamål	3
6. Fullmäktiges ställningstagande	4
7. Förvaltningsberättelsen	4
8. Ekonomiska mål	4
9. Verksamhetens mål.....	5
11. Finansiering.....	5
12. Budget och affärsplan	5
11. Information och ägardialog.....	5
12. Samordning med koncernen	6
13. Miljö	7
14. Rekrytering och instruktion för VD.....	7
15. Sekretess.....	7
17. Arvode.....	7
18. Arkivreglemente	7
19. Taxa för utlämnande av allmänna handlingar	7

Ägardirektiv för Trosa Fibernät AB

Detta ägardirektiv avser Trosa Fibernät AB (556793-1711) nedan kallat bolaget och är antagna av kommunfullmäktige i Trosa 2023-XX-XX, § XX och är fastställda av bolagsstämman för Trosa Fibernät AB 2023-XX-XX.

1. Kommunövergripande styrdokument och riktlinjer

Bolaget ska tillämpa de övergripande styrdokument som fullmäktige lägger fast för den Kommunala koncernen. Övergripande *styrprinciper* för koncernens verksamhet är Fastlagd kurs för Trosa kommun, antagen 1991-08-21. Styrmodell för Trosa kommun gäller även bolaget i tillämpliga delar.

Kommunstyrelsen kan i särskilt beslut avgöra vilka kommunala styrdokument som ska gälla för bolaget.

2. Bolaget som del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs av Trosa kommun. Bolaget är en del av kommunens verksamhet och ska i sin verksamhet beakta detta.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom

1. bolagsordning
2. ägardirektiv
3. av fullmäktige och av kommunstyrelsen utfärdade särskilda direktiv
4. förekommande avtal mellan kommunen och bolaget

3. Kommunens direktivrätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets- och sekretesslagen, eller strider mot bolagets intresse.

Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

4. Kommunens uppsikt och styrfunktion

Bolagets verksamhet står enligt kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen och kommunstyrelsen utövar kommunens styrfunktion över bolaget i de avseenden som anges i kommunstyrelsens reglemente.

Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt att i övrigt inspektera bolagen och dess verksamhet. Bolagen ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse.

Kommunstyrelsen ska vid begäran och utan dröjsmål få del av:

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- budget och verksamhetsplan
- bolagets ekonomiska rapporter och årsredovisning
- revisionsberättelse

Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap. 9 § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och, om verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

5. Bolagets verksamhet

Bolaget ska bygga, äga och förvalta infrastruktur för elektronisk kommunikation inom Trosa kommun.

Bolaget har i uppdrag att anlägga, förvalta och hyra ut bredbandsnät till kommuninvånarna, fritidsboende, näringsidkare, andra operatörer samt alla Trosa kommuns verksamheter inklusive det kommunala bolaget Trosabygdens Bostäder AB.

Det övergripande målet med Bolagets verksamhet är att Trosa kommun ska ha ett bredband med god täckning, hög bandbredd och hög driftsäkerhet. Bolaget ska medverka till att genomföra den för kommunen gällande bredbandsstrategin.

Bolaget ska teckna nödvändiga avtal med underleverantörer.

Bolaget ska inte utan kommunfullmäktiges medgivande bygga ut fibernätet till områden som inte kan finansieras inom de ekonomiska målen för bolaget.

Ansvar för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen bolagets styrelse. Bolagets verksamhet skall drivas enligt affärsmässiga principer under iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av bolagsordningen och detta ägardirektiv.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är dels att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för kommunen och de som utnyttjar bolagets infrastruktur, dels att säkerställa att medborgarna och företagen har tillgång till en samhällskritisk infrastruktur som också, så långt det är möjligt, är framtidssäker.

6. Bolagets ändamål

Bolagets ändamål är att, som lägst och i samverkan med andra aktörer, uppfylla de nationella, regionala och kommunala målen för bredband till hushåll, näringsidkare och offentlig verksamhet.

Bolaget ska genom sitt uppdrag bidra till kommunens attraktivitet och service samt samhällsutveckling.

Bolaget ska drivas på ett sådant sätt att ägaren erhåller en långsiktigt rimlig avkastning på kapitalet. Bolaget ska bedrivas med långsiktig lönsamhet och

hållbarhet på affärsmässig grund.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Trosa kommun.

7. Fullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Kommunfullmäktige ska ges tillfälle att ta ställning innan bolaget fattar beslut av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, såsom

- Förändrad bolagsstruktur.
- Investeringar som fordrar extern finansiering med kommunal borgen eller affärstransaktioner eller andra beslut som innebär en väsentlig utvidgning, inskränkning eller ändrad inriktning av verksamheten.
- Bildande, förvärv eller försäljning av fast egendom av strategisk betydelse för kommunen.
- Övriga frågor av principiell betydelse eller av större vikt

Skulle olika meningar uppkomma i bolagets styrelse om en fråga ska underställas fullmäktige ska samråd ske med kommunstyrelsen.

8. Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska i förvaltningsberättelsen utöver vad aktiebolagslagen i detta avseende stadgar redovisa hur verksamheten bedrivs och utvecklas mot bakgrund av det kommunala syftet med densamma och av kommunen uppställda ekonomiska mål och mål för verksamheten.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 9 § kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

9. Ekonomiska mål

Bolaget ska ha sådana ekonomiska resurser att ägaren får en rimlig avkastning på kapitalet, med beaktande av kommunens finansiella åtagande och risk i bolaget. Bolaget ska ha en sådan egen finansiell styrka att man långsiktigt klarar konjunktur- och marknadsvängningar utan ytterligare ägartillskott. Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässiga och långsiktiga ekonomiskt hållbara principer och arbeta för en långsiktig konsolidering i syfte att minska kommunens risker som ägare.

Avkastningskrav

Bolagets ska årligen till Trosa kommun lämna en avkastning som är rimlig i förhållande till den risk ägaren löper. Bolagets ska nå en avkastning som står i rimlig proportion till bolagets kapital. Bolaget ska långsiktigt arbeta för att stärka avkastningen till nedanstående nivå.

1. Bolagets avkastning ska minst uppgå till 5%¹

10. Verksamhetens mål

Bolaget ska formulera mål för att styra och följa upp verksamheten för att bidra till att KF uppnår sina mål.

11. Finansiering

Bolaget ska sträva efter att ha låga långsiktiga finansieringskostnader med beaktande av likviditets- och andra finansiella risker. Kommunfullmäktige fastställer på förslag av kommunstyrelsen ett borgenstak för kommunens engagemang i bolaget. För kommunal borgen ska uttas en borgensavgift enligt beslut kommunfullmäktige. Bolaget ska följa av kommunfullmäktige fastställd finanspolicy för kommunkoncernen.

12. Budget och affärsplan

Bolaget ska årligen och vid den tidpunkt som kommunstyrelsen fastställer tillstålla kommunstyrelsen en plan för sin verksamhet och ekonomi för det följande räkenskapsåret. Planen ska innehålla redovisning i de avseenden kommunstyrelsen bestämmer. Efter beredning kan planen överlämnas till kommunfullmäktige om kommunfullmäktige så begär. Fullmäktiges eventuella beslut avseende planen kan utformas som ägardirektiv för bolaget. Med affärsplan menas återrapportering av bolagets aktiviteter för att uppfylla ägardirektivets mål.

Trosa Fibernät AB ska långsiktigt arbeta för att konsolidera bolaget i syfte att minimera kommunens risktagande. Verksamheten skall bedrivas utifrån affärsmässiga och långsiktigt ekonomiskt hållbara principer med skälig avkastning på eget kapital.

Bolaget ska tillämpa en affärsmodell med dels uthyrning av svartfiber dels tillhandahållande av nätet mot nätavgift och anslutningsavgift för inkoppling till nätet.

13. Information och ägardialog

Ägaren ska fortlöpande hållas informerad av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolagets styrelse ska vid minst ett tillfälle varje år inbjuda till överläggning med kommunstyrelsens ordförande, kommunchef och oppositionsrådet.

Bolagets styrelse, verkställande direktör, revisorer och lekmannarevisorer kan komma att kallas sedan årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsrapport

¹ Beräknas på resultat efter finansiella poster rensat för upp- och nedskrivningar i förhållande till aktiekapital.

tillställts kommunen och i god tid innan bolagsstämma närvara vid ett fullmäktigesammanträde för att besvara frågor om bolagets verksamhet.

14. Samordning med koncernen

Bolaget och kommunen ska ömsesidigt ta initiativ till samverkan som kan leda till ökad effektivitet (lägre kostnader och/eller högre kvalitet) för koncernen Trosa kommun.

Bolaget ska i den mån detta låter sig göras medverka i kommunens upphandlingar. Bolaget ska alltid vid köp av tjänster beakta möjligheten att anlita gemensamma servicefunktioner (ekonomi, inköp, IT etc.) som finns i kommunen och övriga kommunägda företag.

Bolaget ska bemannas av anställda på Trosa kommun.

Samordning ska ske med kommunen i fråga om budget och bokslutsprocesser och revision. Bolagets rapportering avseende ekonomi och verksamhet ska anpassas till de tidplaner som kommunstyrelsen beslutar för den kommunala organisationen i övrigt.

Bolaget ska årligen och vid den tidpunkt kommunstyrelsen fastställer tillhandahålla kommunstyrelsen det underlag styrelsen begär för upprättande av kommunens sammanställda redovisning enligt lagen om kommunal redovisning.

Bolaget ska i sin internkontrollplan ha med kommunstyrelsens obligatoriska kontrollpunkter för nämnder och bolag när så är tillämpligt.

Bolaget ska presentera sin verksamhet och organisation på kommunens webbsida, i övrigt medverka i kommunens interna och externa information, samt använda kommunens grafiska profil. Bolaget ska vidare aktivt delta i marknadsföringen av Trosa kommun som bostads- och etableringsort.

Bolaget ska ha en planering som rustar verksamheten att hantera samhällsstörningar. Bolaget ska samordna sig med kommunen i samband med samhällsstörningar.

Samordnad revision

Upphandling av auktoriserad revisor i bolaget och sakkunnigt biträde till de förtroendevalda revisorerna och till lekmannarevisorer ska samordnas.

Revisorer och lekmannarevisorer ska samordna sin granskning så att onödigt dubbelarbete undviks. För detta ska FAR:s rekommendation om gemensam revision tillämpas. Lekmannarevisorer ska i sin granskning förutom vad lag anger söka utvärdera bolagets måluppfyllelse samt redovisa vad därvid framkommit i granskningsrapporten.

15. Miljö

I likhet med koncernen i övrigt ska bolaget ha ett miljöledningssystem, som fastställs av bolagets styrelse. Miljöledningssystemet ska överensstämja med riktlinjerna för Trosa kommuns miljöledningssystem.

16. Rekrytering och instruktion för VD

Bolagets styrelse ska vid rekrytering och lönesättning av verkställande direktör samråda med kommunstyrelsens ordförande.

Styrelsen ska enligt aktiebolagslagen meddela riktlinjer och anvisningar för verkställande direktörens handhavande av den löpande förvaltningen. Styrelsen ska se till att instruktionen omprövas mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I VD-instruktionen ska anges i vilken omfattning verkställande direktören, för styrelsen ska anmäla beslut denne fattat. De sålunda anmälda besluten ska upptas i styrelseprotokoll.

17. Sekretess

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till ägaren får uppgiften uteslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utelämnande skett.

Bolaget har samhällsviktig infrastruktur och därför är det viktigt att beakta kraven på sekretess.

18. Arvode

Arvode för styrelseledamöter utgår i enlighet med Trosa kommuns arvodes- och ersättningsreglemente för kommunalt förtroendevalda, antaget av kommunfullmäktige i Trosa kommun.

19. Arkivreglemente

Trosa kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget.

20. Taxa för utlämnande av allmänna handlingar

Bolaget ska tillämpa den för Trosa kommun vid var tid gällande taxan för utlämnande av allmänna handlingar.

Ägardirektiv för Trosa Fibernät AB (Trofi)

Antagen av:	Kommunfullmäktige 2019-04-24, § 31 Trosa Fibernät AB bolagsstämma 2019-05-06
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Reglemente

Innehållsförteckning

Ägardirektiv för Trosa Fibernät AB	2
1. Bolaget som del av den kommunala organisationen.....	2
2. Kommunens direktivrätt	2
3. Kommunens uppsikt och styrfunktion	2
4. Bolagets verksamhet.....	3
5. Bolagets ändamål	3
6. Fullmäktiges ställningstagande	4
7. Förvaltningsberättelsen.....	4
8. Ekonomi och finansiering	4
9. Verksamhetens mål.....	4
10. Affärsmodell, budget och affärsplan.....	5
11. Information och ägardialog.....	5
12. Samordning med koncernen	5
13. Miljö.....	6
14. Rekrytering och instruktion för VD.....	6
15. Sekretess.....	7
16. Kommunövergripande styrdokument och riktlinjer.....	7
17. Arvode.....	7
18. Arkivreglemente	7
19. Taxa för utlämnande av allmänna handlingar	7

Ägardirektiv för Trosa Fibernät AB

Detta ägardirektiv avser Trosa Fibernät AB (556793-1711) nedan kallat bolaget och är antagna av kommunfullmäktige i Trosa 2019-04-24, § 31 och är fastställda av bolagsstämman för Trosa Fibernät AB 2019-05-06.

1. Bolaget som del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs av Trosa kommun. Bolaget är en del av kommunens verksamhet och ska i sin verksamhet beakta detta.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom

1. bolagsordning
2. ägardirektiv
3. av fullmäktige och av kommunstyrelsen utfärdade särskilda direktiv
4. förekommande avtal mellan kommunen och bolaget

2. Kommunens direktivrätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets- och sekretesslagen, eller strider mot bolagets intresse.

Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

3. Kommunens uppsikt och styrfunktion

Bolagets verksamhet står enligt kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen och kommunstyrelsen utövar kommunens styrfunktion över bolaget i de avseenden som anges i kommunstyrelsens reglemente.

Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagens handlingar och räkenskaper samt att i övrigt inspektera bolagen och dess verksamhet. Bolagen ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagens styrelse.

Kommunstyrelsen ska vid begäran och utan dröjsmål få del av:

- protokoll från bolagsstämman
- protokoll från styrelsesammanträde
- budget och verksamhetsplan
- bolagets ekonomiska rapporter och årsredovisning
- revisionsberättelse

Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap. 9 § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och, om verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

4. Bolagets verksamhet

- Bolaget ska bygga, äga och förvalta infrastruktur för elektronisk kommunikation inom Trosa kommun.
- Bolaget har i uppdrag att anlägga, förvalta och hyra ut bredbandsnät till kommuninvånarna, fritidsboende, näringsidkare, andra operatörer samt alla Trosa kommuns verksamheter inklusive det kommunala bolaget Trosabygdens bostäder AB.
- Det övergripande målet med Bolagets verksamhet är att Trosa kommun ska ha ett bredband med god täckning, hög bandbredd och hög driftsäkerhet.
- Bolaget ska teckna nödvändiga avtal med underleverantörer.
- Bolaget ska inte utan kommunfullmäktiges medgivande bygga ut fibernätet till områden som inte kan finansieras inom de ekonomiska målen för bolaget.
- Bolaget ska arbeta affärsmässigt och på marknadsmässiga villkor.
- Bolaget ska använda en enhetlig prismodell i hela kommunen där maximal prisdifferens för nyinstallation i hushåll får vara 15 %.
- Bolaget ska medverka till att genomföra den för kommunen gällande bredbandsstrategin.

Ansvar för bolagets organisation åvilar enligt aktiebolagslagen bolagets styrelse. Bolagets verksamhet skall drivas enligt affärsmässiga principer under iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av bolagsordningen och detta ägardirektiv.

Syftet med att driva verksamheten i bolagsform är dels att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för kommunen och de som utnyttjar bolagets infrastruktur, dels att säkerställa att medborgarna och företagen har tillgång till en samhällskritisk infrastruktur som också, så långt det är möjligt, är framtidssäker.

5. Bolagets ändamål

Bolagets ändamål är att, som lägst och i samverkan med andra aktörer, uppfylla de nationella, regionala och kommunala målen för bredband till hushåll, näringsidkare och offentlig verksamhet.

Bolaget ska genom sitt uppdrag bidra till attraktivitet och service, samhällsutveckling samt minskat digitalt utanförskap.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla Trosa kommun.

6. Fullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Kommunfullmäktige ska ges tillfälle att ta ställning innan bolaget fattar beslut av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, såsom

- Förändrad bolagsstruktur.
- Investeringar som fordrar extern finansiering med kommunal borgen eller affärstransaktioner eller andra beslut som innebär en väsentlig utvidgning, inskränkning eller ändrad inriktning av verksamheten.
- Bildande, förvärv eller försäljning av fast egendom av strategisk betydelse för kommunen.

Skulle olika meningar uppkomma i bolagets styrelse om en fråga ska underställas fullmäktige ska samråd ske med kommunstyrelsen.

7. Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska i förvaltningsberättelsen utöver vad aktiebolagslagen i detta avseende stadgar redovisa hur verksamheten bedrivs och utvecklas mot bakgrund av det kommunala syftet med densamma och av kommunen uppställda ekonomiska mål och mål för verksamheten.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 9 § kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

8. Ekonomi och finansiering

- Bolaget har ansvar för sin likviditet. Bolagets likvida medel ska placeras på kommunens koncernkonto med särskilt konto för respektive bolag.
- Vid upplåning och skuldförvaltning bör sådana former väljas som ger lägsta möjliga finansieringskostnader utifrån en låg risknivå. För kommunal borgen ska uttas en borgensavgift om 35 räntepunkter.
- Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässiga och långsiktiga ekonomiskt hållbara principer och arbeta för en långsiktig konsolidering i syfte att minska kommunens risker som ägare.

9. Verksamhetens mål

- Bolaget har att förhålla sig till det av kommunen uppsatta målet som säger att 98 % av hushållen och företagen ska ha tillgång till bredband med en minsta kapacitet om 1000 Mbit/s senast den 31 december 2023
- Anslutningsgraden (% av möjliga anslutningar) ska öka årligen
- Bolagets avkastning ska från och med år 2021 minst uppgå till 2,5 % årligen och avkastningen definieras som rörelseresultat före finansiella poster dividerat med av ägaren insatt kapital (f n aktiekapitalet)
- Nätsäkerheten ska vara minst den som stipuleras i "Robust Fiber"

10. Affärsmodell, budget och affärsplan

Trosa Fibernät AB ska långsiktigt arbeta för att konsolidera bolaget i syfte att minimera kommunens och övriga ägares risktagande. Verksamheten skall bedrivas utifrån affärsmässiga och långsiktigt ekonomiskt hållbara principer med skälig förräntning av eget kapital.

Bolaget ska tillämpa affärsmodell med dels uthyrning av svartfiber dels tillhandahållande av nätet mot abonnemangsavgift och/eller anslutningsavgift för inkoppling till nätet.

Bolaget ska årligen och vid den tidpunkt som kommunstyrelsen fastställer tillstålla kommunstyrelsen en plan för sin verksamhet och ekonomi för det följande räkenskapsåret. Planen ska innehålla redovisning i de avseenden kommunstyrelsen bestämmer. Efter beredning kan planen överlämnas till kommunfullmäktige om kommunfullmäktige så begär. Fullmäktiges eventuella beslut avseende planen kan utformas som ägardirektiv för bolaget. Med affärsplan menas åiterrapportering av bolagets aktiviteter för att uppfylla ägardirektivets mål.

Bolaget ska årligen fastställa affärsplan som närmare beskriver

- a) affärs- och verksamhetsidé
- b) affärsförutsättningar (hot och möjligheter)
- c) konkurrensförmåga (starka och svaga sidor)
- d) mål och budget
- e) val av huvudstrategier

Bolaget ska årligen och vid den tidpunkt kommunstyrelsen fastställer tillhandahålla kommunstyrelsen det underlag styrelsen begär för upprättande av kommunens sammanställda redovisning enligt lagen om kommunal redovisning.

11. Information och ägardialog

Ägaren ska fortlöpande hållas informerad av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolagets styrelse ska vid minst ett tillfälle varje år inbjuda till överläggning med kommunstyrelsens ordförande, kommunchef och oppositionsrådet.

Bolagets styrelse, verkställande direktör, revisorer och lekmannarevisorer kan komma att kallas sedan årsredovisning, revisionsberättelse och granskningsrapport tillställts kommunen och i god tid innan bolagsstämma närvara vid ett fullmäktigesammanträde för att besvara frågor om bolagets verksamhet.

12. Samordning med koncernen

Bolaget och kommunen ska ömsesidigt ta initiativ till samverkan som kan leda till ökad effektivitet (lägre kostnader och/eller högre kvalitet) för koncernen Trosa kommun.

Bolaget ska i den mån detta låter sig göras medverka i kommunens upphandlingar. Bolaget ska alltid vid köp av tjänster beakta möjligheten att anlita gemensamma servicefunktioner (ekonomi, inköp, IT etc.) som finns i kommunen och övriga kommunägda företag.

Bolaget ska bemannas av anställda på Trosa kommun.

Samordning ska ske med kommunen i fråga om budget och bokslutsprocesser och revision. Bolagets rapportering avseende ekonomi och verksamhet ska anpassas till de tidplaner som kommunstyrelsen beslutar för den kommunala organisationen i övrigt. Bolaget ska i sin internkontrollplan ha med kommunstyrelsens obligatoriska kontrollpunkter för nämnder och bolag när så är tillämpligt.

Bolaget ska presentera sin verksamhet och organisation på kommunens webbsida, i övrigt medverka i kommunens interna och externa information, samt använda kommunens grafiska profil. Bolaget ska vidare aktivt delta i marknadsföringen av Trosa kommun som bostads- och etableringsort.

Bolaget skall samordna sig med kommunen i samband med extraordinära händelser.

Samordnad revision

Upphandling av auktoriserad revisor i bolaget och sakkunnigt biträde till de förtroendevalda revisorerna och till lekmanrevisorerna ska samordnas.

Revisorerna och lekmanrevisorerna ska samordna sin granskning så att onödigt dubbelarbete undviks. För detta ska FAR:s rekommendation om gemensam revision tillämpas. Lekmanrevisorerna ska i sin granskning förutom vad lag anger söka utvärdera bolagets måluppfyllelse samt redovisa vad därvid framkommit i granskningsrapporten.

13. Miljö

I likhet med koncernen i övrigt ska bolaget ha ett miljöledningssystem, som fastställs av bolagets styrelse. Miljöledningssystemet ska överensstämma med riktlinjerna för Trosa kommuns miljöledningssystem.

- Bolagets miljöarbete ska bedrivas med en långsiktig hållbarhet.
- Bolaget ska säkerställa att infrastrukturen kring bolagets anläggningar har en god standard.

14. Rekrytering och instruktion för VD

Bolagets styrelse ska vid rekrytering och lönesättning av verkställande direktör samråda med kommunstyrelsens ordförande.

Styrelsen ska enligt aktiebolagslagen meddela riktlinjer och anvisningar för verkställande direktörens handhavande av den löpande förvaltningen. Styrelsen ska se till att instruktionen omprövas mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

I VD-instruktionen ska anges i vilken omfattning verkställande direktören, för

styrelsen ska anmäla beslut denne fattat. De sålunda anmälda besluten ska upptas i styrelseprotokoll.

15. Sekretess

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till ägaren får uppgiften uteslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utelämnande skett.

16. Kommunövergripande styrdokument och riktlinjer

Bolaget ska tillämpa de övergripande styrdokument som fullmäktige lägger fast för den Kommunala koncernen. Dessa ska av kommunen överlämnas årligen till bolaget senast i samband med årsstämman. Övergripande *styrprinciper* för koncernens verksamhet är Fastlagd kurs för Trosa kommun, antagen 1991-08-21.

Kommunstyrelsen kan i särskilt beslut avgöra vilka kommunala styrdokument som ska gälla för bolaget. De dokument, policies, riktlinjer och liknande som är relevanta för bolaget tillställs årligen styrelsen genom kommunens försorg.

17. Arvode

Arvode för styrelseledamöter utgår i enlighet med Trosa kommuns arvodes- och ersättningsreglemente för kommunalt förtroendevalda, antaget av kommunfullmäktige i Trosa kommun.

18. Arkivreglemente

Trosa kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget.

19. Taxa för utlämnande av allmänna handlingar

Bolaget ska tillämpa den för Trosa kommun vid var tid gällande taxan för utlämnande av allmänna handlingar.

9

Kommunkontoret
Kanslienheten
Sandra Berwing
Nämndsekreterare
0156-522 78
Sandra.berwing@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2023-09-26
Diarienummer
KS 2023/99

Ändring av aktieägaravtal avseende Nyköping-Östgötalänken AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktig godkänner ändring av aktieägaravtalet (Tilläggsavtal 2) avseende Nyköping-Östgötalänken AB.

Ärendet

Nyköping-Östgötalänken AB (NÖAB) har under 2023 i dialog med företrädare för ägarna diskuterat framtida samarbetsformer kring Ostlänkenprojektet. Det har i dessa diskussioner framkommit ett behov av fortsatt samarbete och erfarenhetsutbyte kring projektet. Bedömningen är att bolaget fungerat väl som mötesplats för dessa diskussioner. Därför föreslås att bolagets aktieägaravtal förlängs fram till bolagsstämman 2028.

Enligt nuvarande aktieägaravtal åtar sig parterna att besluta om att NÖAB ska träda i likvidation på årsstämman år 2024. För att kunna genomföra förlängning av likvidationstidpunkten fram till årsstämman 2028 måste ändring av aktieägaravtalet ske innan årsstämman år 2024.

Helena Edenborg
Kanslichef

Sandra Berwing
Nämndsekreterare

Bilagor

1. Följebrev till aktieägarna i Nyköping-Östgötalänken AB, 2023-09-08.
2. Tilläggsavtal 2 till aktieägaravtal.
3. Tilläggsavtal 1.
4. Nuvarande aktieägaravtal.

Till aktieägarna i Nyköping-Östgötalänken AB

Södertälje kommun
Trosa kommun
Nyköpings kommun
Oxelösunds kommun
Norrköpings kommun
Region Sörmland

Ändring av aktieägaravtal avseende Nyköping-Östgötalänken AB

Bakgrund

Nyköping-Östgötalänken AB (NÖAB) har under 2023 i dialog med företrädare för ägarna diskuterat framtida samarbetsformer kring Ostlänkenprojektet. Det har i dessa diskussioner framkommit ett behov av fortsatt samarbete och erfarenhetsutbyte kring projektet. Bedömningen är att bolaget fungerat väl som mötesplats för dessa diskussioner. Därför föreslås att bolagets aktieägaravtal förlängs fram till bolagsstämman 2028.

Beslut och signering senast den 1 april 2024

Enligt nuvarande aktieägaravtal åtar sig parterna att besluta om att NÖAB ska träda i likvidation på årsstämman år 2024. Årsstämma i NÖAB för år 2024 ska hållas inom sex månader från utgången av räkenskapsåret den 31 december dvs. under första halvåret 2024. För att kunna genomföra förlängning av likvidationstidpunkten fram till årsstämman 2028 måste således ändring av aktieägaravtalet ske innan årsstämman år 2024 varför beslut i fullmäktige om att godkänna ändring av aktieägaravtalet samt signering av Tilläggsavtal 2 till aktieägaravtal senast bör ske den 1 april 2024.

Bifogad dokumentation

Med anledning av ändring av aktieägaravtal avseende NÖAB vänligen se bifogad dokumentation. Det anges i nedanstående lista hur de dokument som bifogas ska hanteras av er.

1. Bolagsordning, för er kännedom och ingen åtgärd krävs.
2. Nuvarande aktieägaravtal och tilläggsavtal 1, för er kännedom och ingen åtgärd krävs.
3. Tilläggsavtal 2 till aktieägaravtal, **att skriva under och skriva namnförtydligande** samt att skicka tillbaka enligt punkterna (i)-(ii) nedan.
 - (i) Skicka en inscannad kopia i PDF-format med e-mail så snart som möjligt till: mina.jordeby@muneris.se

- (ii) Skicka *original* med post så snart som möjligt till Nyköping-Östgötalänken AB, c/o Nyköpings kommun, 61183 Nyköping.

Behörighets- och godkännandedokumentation

Vidare behöver vi kopior på:

1. Behörighetsdokumentation (t.ex. protokoll, delegationsordning etc.) som utvisar vem/vilka (t.ex. kommunstyrelsens ordförande, kommundirektör) som har rätt att skriva under och ingå Tilläggsavtal 2 till aktieägaravtal dvs. aktieägaravtal.
2. Dokumentation (t.ex. fullmäktigeprotokoll) som utvisar fullmäktiges beslut om att godkänna Tilläggsavtal 2 till aktieägaravtal.

Skicka en inscannad kopia i PDF-format av ovan dokumentation med e-mail så snart som möjligt till: mina.jordeby@muneris.se.

Nyköping-Östgötalänken AB

Sten Olsson

VD

TILLÄGGSAVTAL 2 TILL AKTIEÄGARAVTAL

Detta tilläggsavtal till aktieägaravtal ("**Tilläggsavtalet**") har denna dag ingåtts mellan:

- (1) Region Sörmland, org. nr. 222000-1545,
- (2) Norrköpings kommun, org. nr. 212000-0456,
- (3) Nyköpings kommun, org. nr. 212000-2940,
- (4) Oxelösunds kommun, org. nr. 212000-0324,
- (5) Trosa kommun, org. nr. 212000-2957, och
- (6) Södertälje kommun, org. nr. 212000-0159.

Samtliga parter benämns nedan gemensamt "**Parterna**" och var och en för sig "**Part**" eller "**Parten**".

1. BAKGRUND

- 1.1 Parterna är gemensamma ägare till samtliga aktier i Nyköping-Östgötalänken AB, org. nr 556612-6636 ("**Bolaget**"), och ingick i samband med ett inlösenförfarande ett aktieägaravtal daterat den 29 mars 2019 som reglerar det gemensamma ägandet i NÖAB ("**Aktieägaravtalet**"), bilagt härtill som Bilaga 1. År 2021 beslutades om ett Tilläggsavtal 1, Bilaga 2.
- 1.2 Parterna har sedermera beslutat att Bolaget inte ska likvideras i enlighet med Punkt 15 i Aktieägaravtalet. Parterna har nu träffat detta Tilläggsavtal för att reglera det gemensamma ägandet av Bolaget.

2. AKTIEÄGARAVTALET

Genom undertecknande av detta Tilläggsavtal överenskommer Parterna att Aktieägaravtalet ska gälla oförändrat mellan Parterna med den ändringen att Punkt 15 i Aktieägaravtalet ska ersättas av en ny Punkt 15 vars lydelse följer nedan:

"15 Likvidation år 2028

15.1 På årsstämman år 2028 åtar Parterna sig att besluta om att Bolaget skall träda i likvidation, om inte Parterna enhälligt i förväg kommer överens om (i) avveckling av Bolaget i annan ordning eller (ii) att Bolaget ska fortsätta drivas."

3. ÖVRIGT

- 3.1 Som framgår av Punkt 14.1 och 14.3 i Aktieägaravtalet är Aktieägaravtalet giltigt endast under förutsättning av att fullmäktige hos respektive Part godkänner detsamma samt att Aktieägaravtalet gäller från och med dagen för dess undertecknande av samtliga Parter. Detsamma gäller för detta Tilläggsavtal.
- 3.2 Aktieägaravtalet ska tillämpas fullt ut mellan Parterna med avseende på Bolaget. Tilläggsavtalet ska utgöra en integrerad del av Aktieägaravtalet, varmed Aktieägaravtalets bestämmelse om tvist (Punkt 13) ska äga motsvarande tillämpning på Tilläggsavtalet.

(Signatursida följer nedan)

Detta Tilläggsavtal har upprättats i ett (1) originalexemplar som skall förvaras av Bolaget. Parterna har erhållit varsin bestyrkt kopia.

Datum:

Ort:

Region Sörmland

Norrköpings kommun

.....

Genom:

.....

Genom:

.....

Genom:

.....

Genom:

Nyköpings kommun

Oxelösunds kommun

.....

Genom:

.....

Genom:

.....

Genom:

.....

Genom:

Trosa kommun

Södertälje kommun

.....

Genom:

.....

Genom:

.....

Genom:

.....

Genom:

TILLÄGGSAVTAL 1 TILL AKTIEÄGARAVTAL

Detta tilläggsavtal till aktieägaravtal ("**Tilläggsavtalet**") har denna dag ingåtts mellan:

- (1) Region Sörmland, org. nr. 222000-1545,
- (2) Norrköpings kommun, org. nr. 212000-0456,
- (3) Nyköpings kommun, org. nr. 212000-2940,
- (4) Oxelösunds kommun, org. nr. 212000-0324,
- (5) Trosa kommun, org. nr. 212000-2957, och
- (6) Södertälje kommun, org. nr. 212000-0159.

Samtliga parter benämns nedan gemensamt "**Parterna**" och var och en för sig "**Part**" eller "**Parten**".

1. BAKGRUND

- 1.1 Parterna är gemensamma ägare till samtliga aktier i Nyköping-Östgötalänken AB, org. nr 556612-6636 ("**Bolaget**"), och ingick i samband med ett inlösenförfarande ett aktieägaravtal daterat den 29 mars 2019 som reglerar det gemensamma ägandet i NÖAB ("**Aktieägaravtalet**"), bilagt härtill som Bilaga 1.
- 1.2 Parterna har sedermera beslutat att Bolaget inte ska likvideras i enlighet med Punkt 15 i Aktieägaravtalet. Parterna har nu träffat detta Tilläggsavtal för att reglera det gemensamma ägandet av Bolaget.

2. AKTIEÄGARAVTALET

Genom undertecknande av detta Tilläggsavtal överenskommer Parterna att Aktieägaravtalet ska gälla oförändrat mellan Parterna med den ändringen att Punkt 15 i Aktieägaravtalet ska ersättas av en ny Punkt 15 vars lydelse följer nedan:

"15 Likvidation år 2024

15.1 På årsstämman år 2024 åtar Parterna sig att besluta om att Bolaget skall träda i likvidation, om inte Parterna enhälligt i förväg kommer överens om (i) avveckling av Bolaget i annan ordning eller (ii) att Bolaget ska fortsätta drivas."

3. ÖVRIGT

- 3.1 Som framgår av Punkt 14.1 och 14.3 i Aktieägaravtalet är Aktieägaravtalet giltigt endast under förutsättning av att fullmäktige hos respektive Part godkänner detsamma samt att Aktieägaravtalet gäller från och med dagen för dess undertecknande av samtliga Parter. Detsamma gäller för detta Tilläggsavtal.

- 3.2 Aktieägaravtalet ska tillämpas fullt ut mellan Parterna med avseende på Bolaget. Tilläggsavtalet ska utgöra en integrerad del av Aktieägaravtalet, varmed Aktieägaravtalets bestämmelse om tvist (Punkt 13) ska äga motsvarande tillämpning på Tilläggsavtalet.

[Signatursida följer nedan]

Detta tilläggsavtal till aktieägaravtal har upprättats i ett (1) originalexemplar som skall förvaras av Bolaget. Parterna har erhållit varsin bestyrkt kopia.

Datum:

Ort:

Region Sörmland

Norrköpings kommun

.....

Genom:

.....

Genom:

.....

Genom:

.....

Genom:

Nyköpings kommun

Oxelösunds kommun

.....

Genom:

.....

Genom:

.....

Genom:

.....

Genom:

Trosa kommun

Södertälje kommun

.....

Genom:

.....

Genom:

.....

Genom:

.....

Genom:

Mellan Region Sörmland (tidigare aktieägare Regionförbundet Sörmland har gått in i en ny organisation, Region Sörmland, från och med den 1 januari 2019, som bildats ur Landstinget Sörmland), Norrköpings kommun, Nyköpings kommun, Oxelösunds kommun, Trosa kommun och Södertälje kommun (nedan kallade "*Parterna*" resp "*Part*") har träffats följande

AKTIEÄGARAVTAL

för

Nyköping-Östgötalänken Aktiebolag

rörande samverkan i ett aktiebolag vars övergripande uppgift är att på olika sätt verka för att få till stånd ny järnvägsutbyggnad med dubbelspår och höghastighetsstandard mellan Järna - Nyköping - Åby - Norrköping - Gistad – söder Linköping inkl erforderliga stationer och terminaler, (nedan kallad "*Länken*").

1 Samarbetets form

- 1.1 Samarbetet mellan Parterna skall genomföras inom ett för ändamålet särskilt bildat/anskaffat aktiebolag, Nyköping-Östgötalänken AB, (nedan kallat "*Bolaget*").
- 1.2 Detta avtal omfattar Parternas samtliga nuvarande och framtida aktier i Bolaget.

2 Bolagets syfte och ändamål

- 2.1 Bolagets syfte och ändamål skall vara

att, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna om likställighet, självkostnad och lokalisering, å Parternas vägnar verka för och söka tillgodose Parternas uttalade önskemål om att Länken kommer till utförande inom kortast möjliga tid samt att densamma därvid erhåller den sträckning, utformning, standard och kvalitet mm, som de i Bolaget ingående Parterna önskar.

3 Bolagets verksamhet

- 3.1 Bolaget skall arbeta med gemensamma frågor, som kan bidra till Länkens förverkligande.

Bolaget skall huvudsakligen handha sådana för Parterna angelägna och övergripande informations-, samverkans- och påverkans-

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29

NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

uppgifter, som respektive Part eljest skulle ha handhaft ensamt, för att på ett rationellt och effektivt sätt kunna åstadkomma aktuell järnvägsutbyggnad. Verksamheten skall utformas därefter och utifrån givna direktiv från Parterna. Det ankommer sedan på styrelsen att i erforderlig mån konkretisera inriktningen.

4 Bolaget

4.1 Bolagets aktiekapital skall uppgå till 115 000 kronor. Alla aktier skall ha lika rösträtt. För ökning av aktiekapitalet krävs att samtliga Parter är överens.

4.2 Aktierna i Bolaget skall ägas av Parterna enligt följande ordning:

Region Sörmland	2 050 aktier (29 %)
Norrköpings kommun	1 800 aktier (25 %)
Nyköpings kommun	1 800 aktier (25 %)
Oxelösunds kommun	500 aktier (7 %)
Trosa kommun	500 aktier (7 %)
Södertälje kommun	500 aktier (7 %)

Summa 7 150 aktier (100 %)

4.3 Bolagets firma skall vara Nyköping-Östgötalänken Aktiebolag.

4.4 Bolagets säte skall vara i Nyköpings kommun, Södermanlands län.

5 Bolagsordning

5.1 Bolagsordningen skall ha det innehåll som framgår av **bilaga 1** till detta avtal.

5.2 I förhållandet mellan Parterna skall bestämmelserna i detta aktieägaravtal gälla framför bestämmelserna i bolagsordningen.

6 Bolagets ledning

6.1 Styrelsen skall bestå av sju (7) ledamöter med sju (7) suppleanter. Respektive kommuns fullmäktige utser en (1) styrelseledamot och en (1) suppleant och regionalt organs fullmäktige utser två (2) styrelseledamöter och två (2) suppleanter för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det att val till fullmäktige förrättats till slutet av den årsstämma som följer närmast efter det nästa val till fullmäktige hållits.

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29

NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

Suppleant får endast tjänstgöra i stället för en ledamot som utsetts av samma Part.

- 6.2 Om en styrelseledamot eller suppleants uppdrag upphör i förtid, förbinder sig den Part, av vilken denne utsetts, att utse en efterträdare så snart som möjligt.
- 6.3 Styrelsen skall sammanträda minst två gånger per år.
- 6.4 Suppleant har rätt att närvara och yttra sig vid styrelsens sammanträden, även om denne inte har trätt in i ledamots ställe.
- 6.5 Styrelsen får utse styrelseordförande och vice styrelseordförande bland bolagets styrelseledamöter.
- 6.6 Styrelsen får utse ordinarie och vice verkställande direktör. Verkställande direktören och vice verkställande direktören får inte tillhöra styrelsen.
- 6.7 Styrelsen skall utfärda instruktion för verkställande direktören.
- 6.8 Firman skall tecknas, förutom av styrelsen i sin helhet, av två (2) styrelseledamöter i förening eller av en styrelseledamot och verkställande direktören i förening.

Att verkställande direktören därutöver har rätt att ensam teckna Bolagets firma följer av 8 kap 36 § Aktiebolagslagen.
- 6.9 Styrelsen är beslutsför endast om minst fyra (4) ledamöter är närvarande.
- 6.10 Styrelsen har rätt att till sig adjungera andra personer som bedöms erforderliga.

7 Bolagsstämma

- 7.1 Bolagsstämma skall hållas när det krävs enligt bolagsordningen.
- 7.2 Varje Part förbinder sig att vid bolagsstämman utöva sin rösträtt i enlighet med bestämmelserna i detta avtal och de principer som ligger till grund för avtalet.

8 Yrkesrevisorer

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29

NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

- 8.1 Bolagsstämman skall utse en (1) revisor jämte en (1) ersättare för denne, vilka båda skall vara auktoriserade/godkända.

9 Lekmannarevisorer

- 9.1 Att granska Bolagets verksamhet skall dessutom i enlighet med bestämmelserna i 10 kap Aktiebolagslagen utses en (1) lekmannarevisor jämte en (1) suppleant för dessa.

- 9.2 Parterna är överens om att Region Sörmland utser en (1) lekmannarevisor jämte en (1) suppleant. Region Sörmland skall innan lekmannarevisor och suppleant utses samråda med de kommuner i respektive län som är delägare i Bolaget.

10 Finansiering mm

- 10.1 Bolagets verksamhet skall finansieras genom dess aktiekapital, genom tillskjutna medel från Parterna eller intäkter från försålda tjänster e d.
- 10.2 Bolagets ägare förbinder sig att bidra till Bolagets verksamhet i proportion till aktieinnehavet med ett kontantbelopp som motsvarar högst 200 kr/aktie och år.
- 10.3 Parterna skall gemensamt sträva efter att begränsa Bolagets fasta administration genom att, när så är möjligt, låta Bolaget köpa, hyra eller nyttja vissa tjänster, lokaler o d hos någon av Parterna.

11 Insyn och offentlighet

- 11.1 Parterna är överens om att Bolaget på anmodan av Part skall rapportera om verksamhetens utveckling, Bolagets ekonomiska ställning och andra betydelsefulla förhållanden inom detsamma.
- 11.2 Till följd av att samtliga ägare av Bolaget är offentliga organ skall offentlighets- och sekretessfrågor i Bolaget tillämpas i enlighet med reglerna i Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) 2 kap 3 §.

12 Överlåtelse och nya delägare

- 12.1 Parts rättigheter och/eller skyldigheter enligt detta avtal får inte överlåtas eller pantsättas utan övriga Parters skriftliga medgivande och samtidig överlåtelse av de aktier som omfattas av avtalet.

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29

NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

12.2 Parterna är överens om att möjliggöra att ytterligare kommuner, som är intressenter i Länkens tillblivelse, senare skall beredas möjlighet att få ingå som delägare i Bolaget om så skulle bli aktuellt.

13 Tvist

13.1 Tvist i anledning av detta avtal skall avgöras av svensk domstol med tillämpning av svensk rätt.

14 Avtalets giltighet

14.1 Detta avtal är giltigt endast under förutsättning av att fullmäktige hos respektive Part godkänner detsamma.

14.2 Detta avtal är giltigt endast under förutsättning av att inlösenförfarande sker på årsstämma 2019 i enlighet med avtal om inlösen av aktier daterat den 16 november 2018. Om inlösenförfarande inte sker i enlighet med ovan skall detta avtal upphöra att gälla.

14.3 Detta avtal ska gälla från och med dagen för dess undertecknande av samtliga Parter till och med att bolaget träder i likvidation.

15 Likvidation år 2021

15.1 På årsstämman år 2021 åtar Parterna sig att besluta om att bolaget skall träda i likvidation, om inte Parterna enhälligt i förväg kommer överens om (i) avveckling av bolaget i annan ordning eller (ii) att bolaget ska fortsätta drivas.

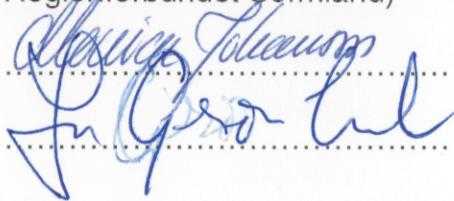
Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29
NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

Detta avtal har upprättats i ett (1) originalexemplar som skall förvaras av Bolaget. Parterna har erhållit varsin bestyrkt kopia.

Datum:.....

För Region Sörmland (tidigare
Regionförbundet Sörmland)

.....
.....

För Norrköpings kommun

.....
.....

För Nyköpings kommun

.....
.....

För Oxelösunds kommun

.....
.....

För Trosa kommun

.....
.....

För Södertälje kommun

.....
.....

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29
NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

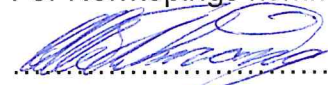

Detta avtal har upprättats i ett (1) originalexemplar som skall förvaras av Bolaget. Parterna har erhållit varsin bestyrkt kopia.

Datum:.....

För Region Sörmland (tidigare
Regionförbundet Sörmland)

.....
.....

För Norrköpings kommun

.....

.....

För Nyköpings kommun

.....
.....

För Oxelösunds kommun

.....
.....

För Trosa kommun

.....
.....

För Södertälje kommun

.....
.....

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29
NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

Detta avtal har upprättats i ett (1) originalexemplar som skall förvaras av Bolaget. Parterna har erhållit varsin bestyrkt kopia.

Datum:.....

För Region Sörmland (tidigare
Regionförbundet Sörmland)

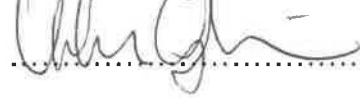
För Norrköpings kommun

.....
.....

.....
.....

För Nyköpings kommun

För Oxelösunds kommun

.....
.....

.....
.....

För Trosa kommun

För Södertälje kommun

.....
.....

.....
.....

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29
NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

Detta avtal har upprättats i ett (1) originalexemplar som skall förvaras av Bolaget. Parterna har erhållit varsin bestyrkt kopia.

Datum:.....

För Region Sörmland (tidigare
Regionförbundet Sörmland)

För Norrköpings kommun

.....

.....

.....

.....

För Nyköpings kommun

För Oxelösunds kommun

.....

.....

För Trosa kommun

För Södertälje kommun

.....

.....

.....

.....

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29
NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

Detta avtal har upprättats i ett (1) originalexemplar som skall förvaras av Bolaget. Parterna har erhållit varsin bestyrkt kopia.

Datum: 25/3-2019.....

För Region Sörmland (tidigare
Regionförbundet Sörmland)

.....
.....

För Norrköpings kommun

.....
.....

För Nyköpings kommun

.....
.....

För Oxelösunds kommun

.....
.....

För Trosa kommun

.....
DAN DEL PORTNOFF

För Södertälje kommun

.....
.....

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29
NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

Detta avtal har upprättats i ett (1) original exemplar som skall förvaras av Bolaget. Parterna har erhållit varsin bestyrkt kopia.

Datum:.....

För Region Sörmland (tidigare
Regionförbundet Sörmland)

För Norrköpings kommun

.....
.....

.....
.....

För Nyköpings kommun

För Oxelösunds kommun

.....
.....

.....
.....

För Trosa kommun

För Södertälje kommun

.....
.....

.....
Peter Fristöm

Ola Schön

BOLAGSORDNING

för

Nyköping-Östgötalänken Aktiebolag

1 Bolagets firma

Bolagets firma skall vara Nyköping-Östgötalänken Aktiebolag.

2 Bolagets säte

Bolagets säte skall vara i Nyköping, Södermanlands län.

3 Bolagets syfte och ändamål

Bolagets syfte och ändamål skall vara

att, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna om likställighet, självkostnad och lokalisering, verka för och söka tillgodose Region Sörmlands samt Norrköpings, Nyköpings, Oxelösunds, Trosa och Södertälje kommuners (kallade var för sig som Part och gemensamt Parterna) intresse av att en ny järnvägsutbyggnad med dubbelspår och hastighetsstandard mellan Järna och söder Linköping (kallad Länken) inom kortast möjliga tid kommer till stånd samt att densamma därvid erhåller den sträckning, utformning, standard och kvalitet mm, som dessa önskar.

4 Bolagets verksamhet

Bolaget skall arbeta med gemensamma frågor, som kan bidra till Länkens förverkligande.

Bolaget skall huvudsakligen handha sådana för Parterna angelägna och övergripande informations-, samverkans- och påverkansuppgifter, som respektive Part eljest skulle ha handhaft ensamt, för

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29

NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

att på ett rationellt och effektivt sätt kunna åstadkomma aktuell järnvägsutbyggnad.

5 Aktiekapital

Bolagets aktiekapital skall uppgå till lägst Femtio tusen (50 000) kr och högst Tvåhundra tusen (200 000) kr.

6 Antal aktier

Antalet aktier skall vara lägst Fem tusen (5 000) och högst Tjugo tusen (20 000) stycken.

7 Styrelse

7.1 Styrelsen skall bestå av lägst fem (5) och högst åtta (8) ledamöter med lägst fem (5) och högst åtta (8) suppleanter.

7.2 Fullmäktige i Region Sörmland utser två (2) styrelseledamöter och två (2) suppleanter samt kommunfullmäktige i Norrköpings, Nyköpings, Oxelösunds, Trosa och Södertälje kommuner utser vardera en (1) styrelseledamot och en (1) suppleant.

7.3 Samtliga styrelseledamöter och suppleanter utses för tiden från den ordinarie bolagsstämma som följer närmast efter det att val till fullmäktige förrättats till slutet av den ordinarie bolagsstämma som följer närmast efter det nästa val till fullmäktige hållits.

8 Revisorer

Bolagsstämman skall utse minst en (1) revisor jämte en (1) revisorssuppleant.

9 Lekmannarevisorer

9.1 I Bolaget skall dessutom finnas en (1) lekmannarevisor jämte en (1) suppleant.

9.2 Fullmäktige i Region Sörmland utser en (1) lekmannarevisor jämte en (1) suppleant.

10 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma skall ske genom brev med posten tidigast sex veckor och senast fyra veckor före stämman.

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29

NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

11 Tid för bolagsstämma

Årsstämma skall hållas senast under april månad efter avslutat räkenskapsår.

12 Ärenden på årsstämma

På ordinarie bolagsstämma skall följande ärenden förekomma:

1. Val av ordförande vid stämman
2. Upprättande och godkännande av röstlängd
3. Fastställande av dagordning
4. Val av två justeringsmän
5. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad
6. Framläggande av årsredovisning, revisionsberättelse samt lekmannarevisorns granskningsrapport
7. Beslut om
 - a) fastställande av resultat- och balansräkning
 - b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
 - c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören
8. Fastställande av arvoden åt styrelse och revisorer
9. Val av revisor och revisorssuppleant, när så skall ske
10. Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen (2005:551) eller bolagsordningen

13 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår skall vara kalenderår.

14 Firmateckning

Styrelsen får ej bemyndiga annan än styrelseledamot eller verkställande direktör att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening. Dock äger verkställande direktören rätt att ensam teckna bolagets firma beträffande sådan löpande förvaltningsåtgärd som enligt aktiebolagslagen ankommer på verkställande direktören.

15 Hembud

Har aktie övergått till annan som inte förut är aktieägare i bolaget skall aktien genast hembjudas aktieägarna till lösen genom skriftlig anmälan till bolagets styrelse (hembud). Åtkomsten av aktien skall

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29 NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

därvid styrkas och anmälan skall innehålla uppgift om den ersättning som har lämnats för aktien samt förvärvarens identitet. Lösen får ej ske av ett mindre antal aktier än hembudet omfattar. Styrelsen skall genast göra anteckning i aktieboken om att anmälan gjorts med uppgift om dagen för anmälan.

När anmälan sålunda gjorts om akties övergång, skall styrelsen genast skriftligen underrätta varje aktieägare vars postadress är införd i aktieboken eller eljest känd för bolaget. I underrättelsen skall lämnas uppgift om den ersättning som har lämnats för aktien, identiteten hos förvärvaren samt den tid inom vilken lösenanspråk skall framställas.

Lösenanspråk skall skriftligen framställas till styrelsen inom en månad från när en behörig anmälan inkom till styrelsen. Styrelsen skall genast göra anteckning i aktieboken om att lösenanspråk framställts, med uppgift om dagen för sådan framställan. Anmäler sig flera aktieägare, skall företrädesrätten dem emellan bestämmas genom lottning, verkställd av notarius publicus. Om anmälan avser flera aktier skall dock aktierna först, så långt kan ske, fördelas i förhållande till tidigare innehav bland dem som önskar förvärva dessa.

Om aktie övergått genom försäljning, skall lösenbeloppet motsvara köpeskillingen. Lösenbeloppet skall annars motsvara akties marknadsvärde. För förvärv enligt denna bestämmelse skall inga andra villkor gälla.

Talan rörande fråga om hembud skall väckas inom två månader från den dag lösenanspråk framställdes till styrelsen. Tvist rörande fråga om hembud skall prövas i den ordning lagen (1999:116) om skiljeförfarande stadgar.

Lösenbeloppet för hembjuden aktie skall betalas inom en månad från den tidpunkt då det blev bestämt.

16 Fullmäktiges yttranderätt

Fullmäktige i Region Sörmland samt Norrköpings, Nyköpings, Oxelösunds, Trosa och Södertälje kommuner skall ges möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29
NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

17 Allmänhetens insyn

Om bolaget genom avtal lämnar över verksamhet till privata utövare så ska bolaget tillse att allmänheten ges insyn i den verksamheten.

Bolagsordningen antagen på årsstämma den 29 mars 2019

10

Ekonomienheten
Björn Alm
Ekonomichef
0156-533 36
bjorn.alm@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2023-10-06
Diarienummer
KS 2023/89

Revidering av attestreglemente med tillämpningsanvisning

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen antar Tillämpningsanvisningar till attestreglemente för Trosa kommun.
2. Beslutet gäller under förutsättning att kommunfullmäktige antar Attestreglemente för Trosa kommun.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar Attestreglemente för Trosa kommun.

Ärendet

Attestreglementet gäller för kommunens samtliga ekonomiska transaktioner, inklusive interna transaktioner samt transaktioner för medel som kommunen ålagts eller åtagit sig att förvalta och/eller förmedla.

Attestreglementet bidrar till rättvisande redovisning och syftar till att undvika oavsiktliga eller avsiktliga fel samt att tydliggöra ansvarsfrågorna.

I förslaget till reviderat attestreglemente är flera delar omarbetade i syfte att anpassas till ekonomisystem. Det har även gjorts en justering av beloppsgränsen för extra attestmoment från 100 tkr respektive 500 tkr till en nivå på 200 tkr. I reviderade attestreglementet görs det ingen skillnad i roller hos de anställda på ekonomienheten.

Johan Sandlund
Kommunchef

Björn Alm
Ekonomichef

Laura Piechal
Redovisningsansvarig

Bilagor

1. Förslag Attestreglemente för Trosa kommun.
2. Förslag Tillämpningsanvisning till attestreglemente.

Attestreglemente för Trosa kommun

Antagen av:	Kommunfullmäktige 2023-xx-xx, § xx. KS 2023/89
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Reglemente

Innehållsförteckning

Attestreglemente	2
Omfattning	2
Målsättning	2
Ansvar	2
Kontroller och attestmoment.....	2
Kontrollernas utformning	3
Attesträtt.....	4
Genomförda kontroller, dokumentation och incidenthantering.....	5

Attestreglemente

Omfattning

1§ Reglementets omfattning

Attestreglementet gäller för kommunens samtliga ekonomiska transaktioner, inklusive interna transaktioner samt transaktioner för medel som kommunen ålagts eller åtagit sig att förvalta och/eller förmedla.

Målsättning

2§ Mål och syfte

Attestreglementet bidrar till rättvisande redovisning och syftar till att undvika oavsiktliga eller avsiktliga fel samt att tydliggöra ansvarsfrågorna. Syftet med attestreglementet är att ange regler för kontroll av ekonomiska transaktioner samt att ange regler för attesträtt. Säkerställa att betalningar sker med rätt belopp till rätt mottagare, samt i rätt tid. Säkerställa att rätt attestant har granskat och godkänt transaktionen.

Ansvar

3§ Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar för utfärdandet av tillämpningsanvisningar till detta attestreglemente. Kommunstyrelsen ansvarar också för övergripande kontroll, uppföljning och utvärdering samt för att vid behov ta initiativ till revidering av tillämpningsanvisningarna.

4§ Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige fastställer detta reglemente.

5§ Nämnder

Varje nämnd utser befattningar med rätt att attestera samt säkerställa att antagna regler och tillämpningsanvisningar enligt detta attestreglemente följs.

Kontroller och attestmoment

6§ Kontroller

Följande kontroller av en ekonomisk transaktion tillämpas i kommunen; prestation, kvalitet, pris, villkor, beslut, behörighet, bokföring, kontering, formalia samt in- och utbetalningar.

7§ Attest

Attest innebär att kontroll utförts utan anmärkning. Attest ska ske genom signering, det vill säga namnteckning eller elektronisk signatur. Attest kan även ske via abonnemang i ekonomisystemet. Huvudregeln vid utformning av ansvars- och

arbetsfördelning enligt detta reglemente är att ingen enskild person själv hanterar en transaktion i alla led.

Undantag från kravet på två atteststeg gäller för:

- Bokföringsorder
- Kundfakturor
- Lönetransaktioner
- Ekonomiskt bistånd

Attesterna innebär:

Granskningsattesten säkerställer att:

- varan/tjänsten har mottagits
- rätt vara, mängd och kvalitet har levererats i överensstämmelse med vad som avtalats
- avtalad tjänst har utförts
- pris överensstämmer med avtal, taxa, bidragsregler eller beställning
- fakturan är rätt summerad
- att tillräckliga formella underlag finns för att verifiera händelsen (bilagor)
- kontering, period och moms är rätt
- fakturan registrerats mot korrekt leverantör eller kund
- villkoren stämmer med det som överenskommit

Beslutsattesten utgör slutlig kontroll och utförs i normalfallet av den som har budgetansvar. I beslutsattesten kontrolleras att:

- att jäv inte föreligger
- en faktisk beställning har skett i enlighet med kommunens avtal
- granskningsattest är utförd

Beslutsattestanten har därutöver ansvar för att transaktionen sker inom ramen för kommunens policys, planer, mål och riktlinjer för verksamheten. Generellt gäller att transaktionerna ska rymmas inom anslag/budget.

Behörighetsattesten är en sista kontroll som kontrollerar att nödvändiga attester skett av behöriga personer. Behörighetsattesten sker i de flesta fall genom elektronisk kontroll.

Leverantörsfakturor överstigande fastställd beloppsgräns kontrolleras i ett extra steg för att säkerställa den interna kontrollen.

Kontrollernas utformning

8§ Kontrollrutiner

Kontrollrutinerna ska utformas så att den interna kontrollen inom respektive nämnd är tillräcklig. Kraven på vidtagna kontrollåtgärder ska vara anpassade till transaktionens art så att kontrollkostnaden står i rimlig proportion till riskerna. Vid utformningen av kontrollerna ska följande krav beaktas:

<i>Ansvarsfördelning</i>	Ansvarsfördelningen ska vara tydlig. Huvudregeln är att ingen person ensam ska hantera en transaktion från början till slut.
<i>Kompetens</i>	Den som har rollen att utföra en kontrollåtgärd ska ha den kompetens som krävs för uppgiften. Produktionschefen ansvarar inom nämndens verksamhetsområde för att varje attestant har kunskap och information om reglerna och dess innebörd.
<i>Integritet</i>	Den som utför kontroll av en annan person, särskilt vid beslutattest, ska ha en självständig ställning gentemot den kontrollerade. Detta utesluter inte att personal som är underordnad beslutsattestanten utför granskningsattest. En underställd ska inte attestera överordnad befattningshavare.
<i>Jäv</i>	Den som utför beslutsattest får inte kontrollera in- eller utbetalningar till sig själv eller närstående. Detsamma gäller utgifter av personlig karaktär. Dessa ska alltid attesteras av överordnad attestberättigad chef.
<i>Dokumentation</i>	Vidtagna kontrollåtgärder ska dokumenteras genom skriven eller elektronisk signatur. Den skrivna signaturen ska vara varaktig.
<i>Kontrollordning</i>	De olika kontrollmomenten ska utföras i logisk ordning så att effekten av en tidigare kontrollåtgärd inte förtas av en senare kontrollåtgärd. Granskningsattest ska vara genomförd innan beslutsattest kan ske.

Attesträtt

9§ Attestförteckning

Respektive nämnd utser attestanter samt deras ersättare. Attesträtten knyts till funktion och kodintervall med angivande av eventuella begränsningar. Ersättare får attestera vid ordinarie attestants frånvaro.

Kommunchef/produktionschef innehar beslutsattest rätt för samtliga enheter inom sin förvaltning.

Varje nämnd ansvarar för att upprätthålla aktuella förteckningar över utsedda gransknings- och beslutsattestanter samt ersättare. Förteckningen skickas till ekonomienheten.

Nämnden får till produktionschef delegera rätten att utse gransknings- och beslutattestanter samt ersättare för dessa och att upprätthålla aktuell förteckning.

Genomförda kontroller, dokumentation och incidenthantering

10§ Dokumenterade kontroller och incidenthantering

Obligatoriska manuella kontroller som utförts med godkänt resultat ska dokumenteras genom attest. Attest dokumenteras i enlighet med tillämpningsanvisningarna. Automatiskt utförda kontroller av ekonomisystemet ska framgå av behandlingshistorik.

Om fel upptäcks vid kontroll av en ekonomisk transaktion ska i första hand den underrättas som beslutat om transaktionen. Den som har beslutat om transaktionen har ansvar för att rättelse sker. Kan sådan rättelse inte ske ska felet dokumenteras och rapporteras till närmaste chef. Ansvaret att rapportera och dokumentera ligger hos den som upptäckt felet.

Om det inte är lämpligt att rapportera om brister till närmast överordnad chef, kan rapport i stället lämnas till produktionschef, ekonomichef eller annan överordnad person med insikt och kunskap om verksamhetsområdet. Den som blir informerad om brister har ansvar att vidta lämpliga åtgärder samt att dokumentera.

Tillämpningsanvisning till attestreglemente

Antagen av:	Kommunstyrelsen 2023-xx-xx, § xx. KS 2023/89
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Riktlinje

Innehållsförteckning

Tillämpningsanvisning till attestreglemente.....	2
Syfte.....	2
Omfattning	2
Målsättning	2
Ansvar	3
Kontroller och attestmoment.....	3
Kontrollernas utformning	5
Attesträtt.....	6
Genomförda kontroller, dokumentation och incidenthantering.....	6

Tillämpningsanvisning till attestreglemente

Syfte

Detta dokument är ett förtydligande av attestreglementet och ska användas som stöd för alla som deltar i hanteringen av ekonomiska transaktioner. Rubriker och paragrafer i anvisningarna hänvisar till motsvarande paragrafer i attestreglementet. Endast paragrafer som kräver förtydligande finns med och därmed saknas ett par paragrafer från attestreglementet i detta dokument.

Omfattning

1§ Reglementets omfattning

De ekonomiska transaktionerna omfattar:

- Leverantörsfakturor och andra externa betalningar
- Kundfakturor, dvs debitering av ex. hyror, avgifter och tjänster
- Kreditfakturor och makuleringar
- Löner, arvoden, reseräkningar och andra personalkostnader
- Interna transaktioner ex. internfakturor och kostnadsfördelningar (av praktiska skäl omfattas ej automatgenererade verifikationer och kapitalkostnader)
- Bokföringsorder
- Utbetalningar av ex. bidrag och manuella betalningar
- Inbetalningar
- Kassatransaktioner
- Övriga ekonomiska transaktioner som bokförs i kommunens ekonomisystem
- Placering av likvida medel

Varje verksamhet ansvarar för att på lämpligt sätt se till att inkomster faktureras med rätt belopp inom föreskriven tid för de avtal m.m. som tecknats. Huvudregeln är att fakturering ska ske i kommunens ekonomisystem eller i dess försystem. När debitering av fordran har skett övergår bevakning av fordran till ekonomienheten.

Målsättning

2§ Mål och syfte

Målsättningen med reglerna för kontroll av ekonomiska transaktioner är att tydliggöra ansvarsfrågorna, undvika oavsiktliga eller avsiktliga fel, motverka oegentligheter och att säkerställa att transaktioner som bokförs är korrekta avseende:

<i>Prestation</i>	Att varan eller tjänsten har levererats till eller från kommunen och/eller att transaktionen i övrigt stämmer med avtalade villkor.
<i>Bokföringsunderlag</i>	Att verifikationen uppfyller kraven enligt kommunal

bokförings- och redovisningslag samt god redovisningssed.

Betalningsvillkor

Att betalning sker till rätt motpart vid rätt tidpunkt.

Bokföringstidpunkt

Att bokföring sker vid rätt tidpunkt och i rätt redovisningsperiod.

Kontering

Att transaktionen är rätt konterad.

Beslut

Att transaktionen stämmer överens med beslut av behörig beslutsfattare.

Ansvar

3§ Kommunstyrelsen

Ekonomienheten ansvarar för att vid behov av förändringar av reglementets tillämpningsanvisningar, lämna förslag till kommunstyrelsen.

5§ Nämnder

Det är respektive nämnds ansvar att organisera verksamheten på sådant sätt att oegentligheter förebyggs.

Nämnden delegerar beslut om beslutsattest till kommunchef/produktionschef, som tillser att attestförteckning utfärdas. På ekonomienheten samlas aktuella attestförteckningar för Granskningsattestant och ersättare samt Beslutsattestant och ersättare tillsammans med aktuella beslut och namnteckningsprov. Produktionschef ansvarar för att dessa dokument kommer ekonomienheten tillhanda.

Ekonomienheten ansvarar för att ta fram en mall för attestförteckningen som samtliga nämnder ska använda.

Attestantens ansvar är att tillämpa fastställt attestreglemente med tillhörande tillämpningsanvisningar samt att när brister upptäcks rapportera dessa till närmast överordnad chef.

Kontroller och attestmoment

6§ Kontroller

Följande kontroller av en ekonomisk transaktion tillämpas i kommunen:

Prestation

Vara eller tjänst har mottagits eller levererats.

Kvalitet

Mottagen eller levererad vara/tjänst håller avtalad kvalitet.

<i>Pris</i>	Pris överensstämmer med avtal, taxa, bidragsregler eller beställning.
<i>Villkor</i>	Varan/tjänsten är levererad vid rätt tidpunkt på rätt plats; att rabatter och kredittid stämmer mot avtal; att betalningsvillkor följs
<i>Beslut</i>	Behöriga beslut finns.
<i>Behörighet</i>	Nödvändiga attester har skett av behöriga personer.
<i>Bokföring</i>	Bokföring sker vid rätt tidpunkt och i rätt redovisningsperiod.
<i>Kontering</i>	Konteringen är korrekt.
<i>Formalia</i>	Verifikationen uppfyller krav enligt lagstiftning.
<i>In- och utbetalning</i>	Mottagna in- och utbetalningar är riktiga.

Checklista vid granskning av leverantörsfaktura:

1. Fakturan har registrerats mot korrekt leverantör.
2. Om leverantören bytt BG/PG-nr ska ekonomiavdelningen meddelas. En leverantör som har bytt BG/PG-nr kommer läsas in via org.nr om systemet inte hittar matchande BG/PG-nr och då kommer betalningen gå till felaktigt konto.
3. Fakturan innehåller referensnummer. Om referensnummer saknas eller är felaktigt ska leverantören meddelas så att det görs korrekt vid fortsatt fakturering.
4. Betalningsvillkoret är 30 dagar netto. Viktigt att detta är tydligt vid kontakt med nya leverantörer. Står det någonting annat när fakturan ankommer måste leverantören kontaktas eftersom systemet per automatik läser in 30 dagar netto, oavsett vad som anges på fakturan.
5. Fakturerat belopp stämmer överens med orderbekräftelse, prislista, offert. Fakturerat belopp enligt fakturabild ska vara samma siffra som den elektroniska inläsningen har registrerat.
6. Rätt moms finns specificerat.
7. Kvantitet och artikel stämmer överens med den vara/tjänst som mottagits.
8. Nödvändiga bilagor och specifikationer finns bifogade fakturan.
9. Bokföringsdatumet ligger i den period kostnaden avser. Kontrollera om periodisering är nödvändigt.
10. Kontering utförs noggrant utifrån kodplan. Om fakturan avser flera olika konton, ansvar och/eller verksamheter ska fakturerad summa fördelas på dessa, d.v.s. inte klumpas ihop på en rad.
11. Om fakturan är felaktig och ska krediteras; skriv notering och behåll fakturan för bevakning tills dess att kreditfakturan mottagits. Markera fakturan med "Lägg under utredning".

7§ Attest

För samtliga attestanter gäller att de ska vara anställda av Trosa kommun eller vara förtroendevald i Trosa kommun. Om särskilda skäl föreligger kan nämnden/styrelsen besluta om att annan än anställd/förtroendevald kan attestera. Attestant ska vid planerad frånvaro själv styra om inkommande fakturor/verifikationer i systemet till beslutad ersättare. Ersättare till attestant får endast utföra uppdraget då ordinarie är förhindrad att utföra attesten. Vid kontering av leverantörsfaktura gällande ex. billeasing och representation får attestanten även attestera tillhörande moms (som i systemet benämns som

Kmoms).

Fakturor på höga belopp

I det elektroniska leverantörsfakturaflödet i kommunens ekonomisystem granskas fakturor överstigande 200 000 kr i ett extra steg för internkontroll av ekonomienheten.

Kontroll av fakturor på 200 000 kr eller högre belopp exklusive moms innebär en extra granskning av:

- Fakturans korrekthet (att den uppfyller krav på verifikat)
- Fakturans belopp (att skannat belopp motsvarar originalfakturans belopp)
- Fakturans periodisering (kostnadsfördelning över korrekt nyttjandeperiod)
- Korrekta underlag finns bifogade till fakturan, ex. betalplan för projekt

Behörighetsattest utförs huvudsakligen i ekonomisystemets inbyggda kontroller. I pappersbaserade rutiner används manuell behörighetsattest där kontrollen granskar namnteckning, kontering, beloppsgränser och dylikt. Behörighetsattesten åvilar den som registrerar för betalning.

Vid hantering av abonnemangsfakturor (externa leverantörsfakturor) krävs två attester (granskningsattest och beslutsattest) första gången fakturan inkommer för att starta abonnemanget. Följande inkommande fakturor kommer automatkonteras och ingen attest krävs i de fall fakturorna uppfyller i förväg uppsatta kriterier så som beloppsintervall, periodicitet och eventuell säsongsvariation.

Kundfakturor som skapas via försystem bygger på avtal, beställning eller myndighetsutövning och ingen attest sker i ekonomisystemet innan fakturorna skickas i väg till kund.

Lönetransaktioner skapas i och godkänns av chef i försystem. Utbetalningar godkänns av två i förening i bank. Betalningsbemyndigande i bank kan även ske av externt lönekontor.

Ekonomiskt bistånd hanteras och godkänns via försystem enligt delegeringsordning. Utbetalningar godkänns av två i förening i bank.

Kontrollernas utformning

8§ Kontrollrutiner

Ansvarsfördelning

Normalfallet för attest vid externa ekonomiska transaktioner är att den utförs av minst två olika personer (gransknings- och beslutsattest). Normalfallet för attest vid interna ekonomiska transaktioner är att den utförs av minst en person (beslutsattest). Vid interna transaktioner är det den enhet som påförs kostnader som ska utföra attest.

Samtliga attester i pappersbaserade rutiner ska anges med hela namnteckningen.

I brådskande fall, då varken fysisk namnteckning eller elektronisk signatur är möjlig, får attest ske genom e-post.

I de fall behörighetsattest utförs (pappersbaserade transaktioner) får denna inte utföras av samma person som gjort gransknings- eller beslutsattest.

Vid bokföring, rättelser och omföringar av ekonomiska transaktioner är det inte givet att den utförs av den egentliga beslutsattestanten. Ekonomienheten har rätt att göra bokföring, rättelser och omföringar samt utbetalning av attesterade underlag (två i förening).

Jäv

Det är inte tillåtet att beslutsattestera transaktioner som berör vederbörande personligen eller har nära anknytning till vederbörande. Som exempel kan nämnas reseräkningar, representation, egna utlägg samt kurser och konferenser. Dessa ska alltid attesteras av överordnad attestberättigad chef. Detta innefattar även bolag och föreningar där den anställde eller närstående har ägarintressen eller ingår i ledningen. För bedömning av om jäv föreligger ska försiktighetsprincipen tillämpas.

Om transaktionen avser nämndens ordförande utförs beslutsattesten av vice ordförande eller produktionschef. Produktionschefens transaktioner beslutsattesteras av kommunchef. Kommunchefens transaktioner beslutsattesteras av kommunstyrelsens ordförande.

Attesträtt

9§ Attestförteckning

Attestförteckningen ska innehålla uppgifter om samtliga attestrarter inom nämndernas ansvarsområde. Av förteckningen ska framgå typ av attest, funktion samt omfattning. Attestförteckningen ska uppdateras i samband med nämndens beslut om budget. En aktuell förteckning ska alltid finnas tillgänglig på respektive nämnd samt överlämnas kontinuerligt till ekonomienheten.

Attestförteckningen ska åtföljas av namnteckningsprov för samtliga attestanter.

På ekonomienheten samlas aktuella attestförteckningar tillsammans med aktuella beslut och namnteckningsprov. Produktionschef ansvarar för att dessa dokument kommer ekonomienheten tillhanda.

Genomförda kontroller, dokumentation och incidenthantering

10§ Dokumenterade kontroller och incidenthantering

Oavsett om en kontroll genomförs manuellt eller elektroniskt är det viktigt att den dokumenteras på ett tydligt och bestående sätt. Det måste i efterhand kunna konstateras vem som har utfört kontrollen och att vederbörande var behörig för

tidpunkten för kontrollen. För pappersbaserade rutiner är huvudregeln att samtliga attester ska dokumenteras genom varaktig påskrift på verifikationen.

Beslutsattest ska ske med fullständig namnteckning. För övriga attester räcker det med signatur. Attest i IT-baserade rutiner dokumenteras genom elektronisk attest. Denna ska ske på ett sådant sätt att attesten i efterhand genom användaridentitet och lösenord går att knyta till den person som utfört attesten. Automatiska IT-baserade kontroller ska framgå av systemdokumentationen.

1

1

§ 62

SBN 2017/40

Antagande – detaljplan del av Fagerhult 2:10, Centrumvägen

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till granskningsutlåtande.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar förslag till ny detaljplan för del av Fagerhult 2:10,
Centrumvägen.

Ärendet

Trosa kommun har sedan lång tid tillbaka studerat möjligheten att förtäta Vagnhärad genom bebyggelse utmed Centrumvägen mellan Bronsåldersvägen och Häradsgården. Området är av strategisk betydelse för tätortens utveckling genom att det gör att Vagnhärad bättre håller ihop som tätort. Detta har dock varit svårt att genomföra eftersom området är påverkat av delar av Lånestaheden och dess fornlämningsstråk som sträcker sig mot Trosaån. Mot bakgrund av detta har Länsstyrelsen menat att en byggnation skulle motverka fornlämningsmiljöns värden samt förståelsen av riksintresset för Trosaåns dalgång.

Bedömning

Inför planarbetet har kommunen utrett fornlämningsituationen och därefter har en nära dialog förts med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet för att anpassa planförslaget. Utifrån dessa samråd och studier av platsen har ett förslag tagits fram. Föreslagen detaljplan möjliggör byggnation i två åtskilda kvarter där ett större ängsområde lämnas obebyggt för att säkerställa sambandet mellan fornlämningar och Trosaån. Gestaltningen är modern och anpassad till platsen. Ambitionen är att bevara ängskaraktären och samtidigt skapa ett varierat bostadsområde som kopplar ihop de västra delarna av Vagnhärad med de centrala. Kommunen har förtydligt kring skälen att häva strandskyddet och planen kan därmed antas.

Forts.

Forts. § 62

Ärendets beredning

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott 2023-08-22.

Tjänsteskrivelse med bilagor från samhällsbyggnadschef Mats Gustafsson och planchef Linda Axelsson 2023-06-28.

Jäv

Ulf Struwe (M) anmäler jäv och deltar inte i samhällsbyggnadsnämndens behandling av ärendet.

Kopia till
Kommunfullmäktige

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadskontoret

Linda Axelsson

Planchef

0156-520 37

Linda.axelsson@trosa.se

Tjänsteskrivelse

Datum

2023-06-28

Diarienummer

SBN 2017/40

Antagande – detaljplan del av Fagerhult 2:10, Centrumvägen

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner förslag till granskningsutlåtande.

Samhällsbyggnadsnämndens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige antar förslag till ny detaljplan för del av Fagerhult 2:10, Centrumvägen.

Ärendet

Trosa kommun har sedan lång tid tillbaka studerat möjligheten att förtäta Vagnhärad genom bebyggelse utmed Centrumvägen mellan Bronsåldersvägen och Häradsgården. Området är av strategisk betydelse för tätortens utveckling genom att det gör att Vagnhärad bättre håller ihop som tätort. Detta har dock varit svårt att genomföra eftersom området är påverkat av delar av Lånestaheden och dess fornlämningsstråk som sträcker sig mot Trosaån. Mot bakgrund av detta har Länsstyrelsen menat att en byggnation skulle motverka fornlämningsmiljöns värden samt förståelsen av riksintresset för Trosaåns dalgång.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning

Inför planarbetet har kommunen utrett fornlämningsituationen och därefter har en nära dialog förts med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet för att anpassa planförslaget. Utifrån dessa samråd och studier av platsen har ett förslag tagits fram. Förslagen detaljplan möjliggör byggnation i två åtskilda kvarter där ett större ängsområde lämnas obebyggt för att säkerställa sambandet mellan fornlämningar och Trosaån. Gestaltningen är modern och anpassad till platsen. Ambitionen är att bevara ängskaraktären och samtidigt skapa ett varierat bostadsområde som kopplar ihop de västra delarna av Vagnhärad med de centrala. Kommunen har förtydligt kring skälen att häva strandskyddet och planen kan därmed antas.

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

Linda Axelsson
Planchef

Bilagor

1. Länk till planområdet: <https://www.google.se/maps/@58.896599,17.5481391,192m/data=!3m1!1e3>
2. Planbeskrivning
3. Plankarta
4. Granskningsutlåtande

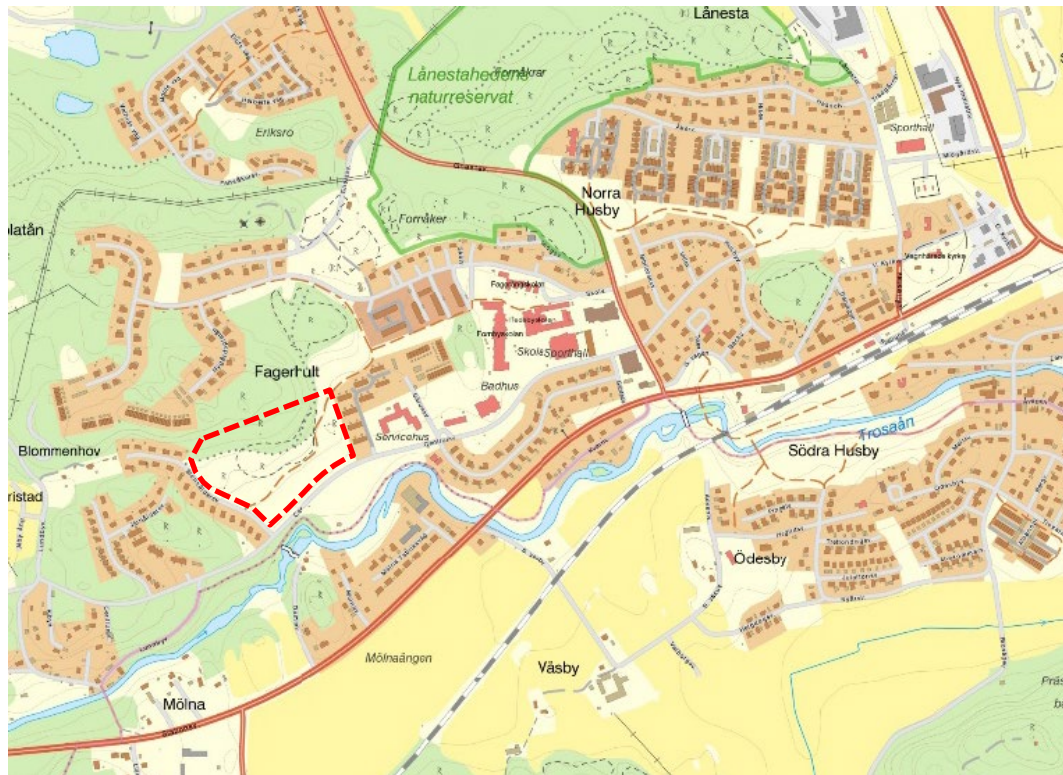
PLANBESKRIVNING

Detaljplan för Centrumvägen, del av Fagerhult 2:10, SBN 2017/40

Fagerhult i Vagnhärad,

Trosa kommun

Upprättad i juni 2023

Planområdesgräns i röstreckad linje.

Standardförfarande

PBL 2010:900

INLEDNING	3
Planprocessen enligt Plan- och bygglagen.....	3
Handlingar	3
Underlag till planarbetet:	3
Bakgrund	3
Planens syfte och huvuddrag	4
Plandata	4
Kommunala ställningstaganden.....	5
FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR.....	9
Natur	9
<i>Slutdiskussion</i>	21
Kulturmiljö	27
Bebyggelseområden.....	31
Friytor	35
Gator och trafik.....	36
Störningar	39
Teknisk försörjning.....	41
Inverkan på miljön.....	44
REDOVISNING AV PLANENS GENOMFÖRANDE	45
Organisatoriska frågor	45
Fastighetsrättsliga frågor	47
Ekonomiska frågor	47
Tekniska frågor.....	48
Medverkande	48

INLEDNING

Planprocessen enligt Plan- och bygglagen

Detaljplanering regleras av Plan- och bygglagen 2010:900 och består av olika skeden vilka redovisas i nedanstående bild. Mellan planuppdrag och samråd arbetas en planhandling fram. Den samråds sedan med sakägare, myndigheter, föreningar m.fl. Efter samrådet redovisas och bemöts inkomna synpunkter i en samrådsredogörelse och ett reviderat förslag skickas ut på granskning. Efter granskningen redovisas och bemöts inkomna synpunkter igen och ett slutligt reviderat förslag antas därefter. När detaljplanen vunnit laga kraft kan genomförandet påbörjas och planen gäller till dess att den i framtiden eventuellt ändras eller upphävs. Nedan redovisas var den här detaljplanen befinner sig i planprocessen.

Handlingar

Detaljplaneförslaget omfattar:

- Plankarta med planbestämmelser
- Planbeskrivning (denna handling)
- Situationsplan Ängspromenaden (Scott Rasmusson Källander, 2021-11-30)
- Fastighetsförteckning
- Skötselplan för område med fornlämningar vid Centrumvägen, del av Fagerhult 2:10, Vagnhärad, Trosa kommun (Länsstyrelsen Södermanlands län, 2020-10-01, uppdaterad 2022-11-01)

Underlag till planarbetet:

- Arkeologisk utredning, Rapport 2017:162 (Arkeologerna – Statens historiska museer, 2018-01-16)
- Dagvattenutredning Ängspromenaden, detaljplan del av Fagerhult 2:10 (Norconsult AB, 2022-05-31)
- Markteknisk undersökningsrapport (Sweco, 2022-07-08)
- Projekterings PM Geoteknik (Sweco, 2022-09)
- Riksintresse för kulturmiljövården Trosa Dalgång (D46) (Länsstyrelsen Södermanlands län, 2014-10-03)
- Markteknisk undersökningsrapport, Centrumvägen Vagnhärad (Sweco 2022-09-19, rev 2022-12-15)
- PM Geoteknik, Centrumvägen Vagnhärad (Sweco 2022-09-30, rev 2022-12-15)
- Lokaliseringsprovning nya bostäder centralt i Vagnhärad tätort, 2023-02-10, rev 2023-06-05

Bakgrund

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2017-11-22 (SBN 2017/40) att uppdra åt

Samhällsbyggnadskontoret att ta fram detaljplan för Centrumvägen, del av Fagerhult 2:10, Fagerhult i Vagnhärad. För Centrumvägen hölls det 2021-11-30 en markanvisningstävling som vanns av Tindra Fastigheter i samarbete med Scott Rasmusson Källander vilket ligger till grund för planarbetet som återupptogs i början på januari 2022.

Trosa kommun har sedan lång tid tillbaka studerat möjligheten att förtäta Vagnhärad genom bebyggelse utmed Centrumvägen mellan Bronsåldersvägen och Häradsgården. Området är av strategisk betydelse för tätortens utveckling genom att det gör att Vagnhärad bättre håller ihop som tätort. Området är beläget i direkt anslutning till ett omfattande stråk av fornlämningar som sträcker sig genom Lånestaheden och mot Trosaån. Det utgör en länk mellan de forntida boplatserna och gravfälten och Trosaån vilket lyfts fram som särskilt viktigt i beskrivningen av riksintresset för Trosaåns dalgång.

Redan år 2018 inleddes en dialog med Länsstyrelsen om möjligheten att skapa bostäder på platsen med hänsyn till kulturmiljövärdena. Länsstyrelsen har menat att en viss exploatering skulle kunna vara möjlig förutsatt att inga nya fornlämningar upptäcks samt att de befintliga fornlämningsmiljöerna lyfts fram och bebyggelsen anpassas utifrån dessa. 2018 genomfördes en arkeologisk utredning där två nya objekt registrerades och bedöms vara fornlämningar. Utifrån genomförda utredningar och tidiga skissförslag har Länsstyrelsen framfört råd inför den kommande planeringen. Dessa råd har legat till grund i framtagandet av planförslaget samt även utgjort ett tungt kriterium i utvärderingen av de förslag som lämnats in till kommunens markanvisningstävling. I dialog med Länsstyrelsen betraktas en exploatering i området som möjlig förutsatt att fornlämningsmiljöerna och riksintresset för Trosaåns dalgång beaktas och lyfts fram.

Planens syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för byggnation av flerbostadshus inom del av fastigheten Fagerhult 2:10 i Vagnhärad. Den planerade bostadsbebyggelsen binder ihop centrala Vagnhärad med de västra delarna och skapar ett stadsrum mot Centrumvägen. Hänsyn till fornlämningar, riksintresseområde samt geotekniska frågor har särskilt beaktats i utformningen av planförslaget. Omsorg har således även riktats mot placering av byggnader, gestaltning och skala för att exploateringen ska fungera gentemot och belysa de befintliga kulturmiljöintressena.

Trosa kommun har genomfört en markanvisningstävling och det vinnande förslaget utgör nu grund till detaljplanen. Planförslaget innehåller två radhuslängor och fyra punkthus med sammanlagt cirka 4 800 kvadratmeter BTA. Flerbostadshusen får uppföras i tre våningar och radhusen i två våningar. Detaljplanen syftar vidare till att lyfta fram fornlämningarna norr om bebyggelsen samt stärka sambandet mellan dem och Trosaån.

Plandata

Läge, avgränsning och areal

Planområdet utgör idag en obebyggd yta invid Centrumvägen med utblickar mot

söder mot Trosaån. Norr om planområdet finns ett omfattande fornlämningsområde som fortsätter österut mot det kommunala naturreservatet Lånesheden. Planområdet angränsar till bostadsområden i väster och i öster. Söder om planområdet finns en obebyggd yta som nyttjas för rekreation och friluftsliv. Planområdet är ca 5 ha.

Planområdesgräns i röd streckad linje. Bildkälla: Lantmäteriet.

Markägoförhållanden

Planområdet omfattar del av fastighet Fagerhult 2:10 i Vagnhärad. Fastigheten ägs av Trosa kommun.

Kommunala ställningstaganden

Riksintressen

Planområdet ligger mitt i inom den riksintressanta kulturmiljön Trosaåns dalgång (D46) (MB 3 kap 6 §). Detta är ett av länets tätaste fornlämningstätaste odlingslandskap med tätt förekommande fornlämningar kring Trosaåns dalgång (läs mer om kulturmiljö och fornlämningar under Förutsättningar och förändringar - Kulturmiljö).

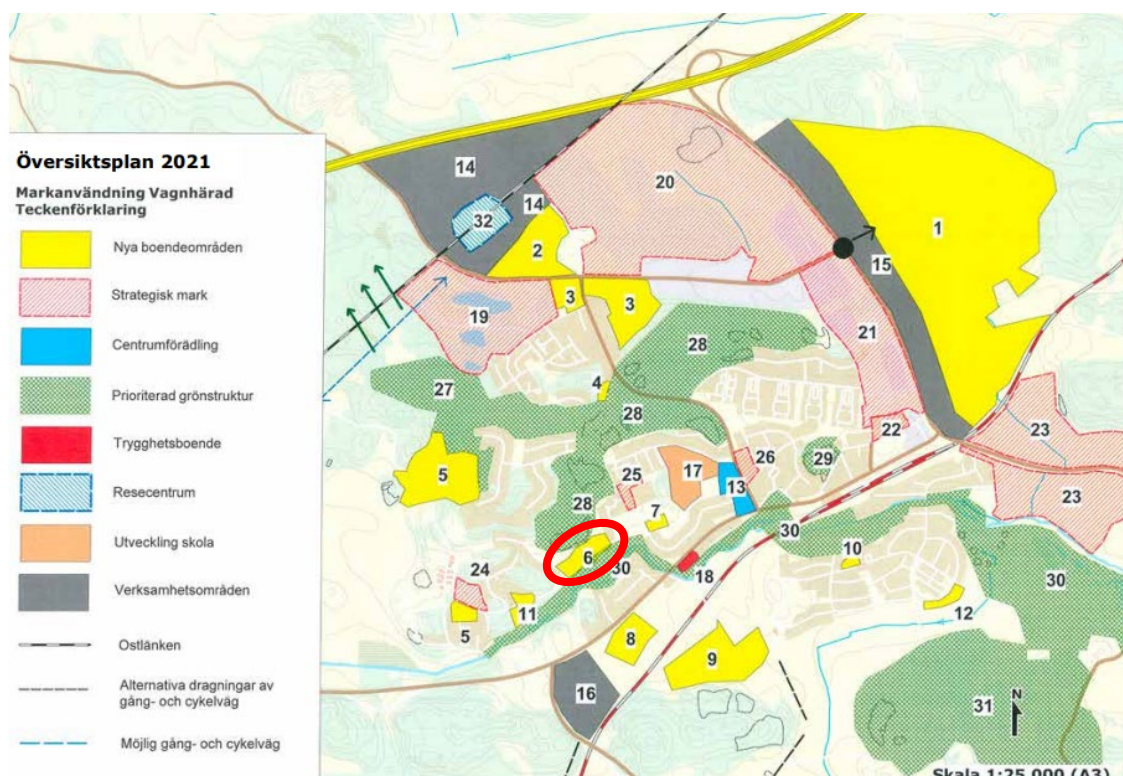
Översiktsplan

I översiktsplanen beskrivs planområdet som ett öppet område beläget i ett mycket gynnsamt väderstreck, med fina utblickar mot Trosaån samt i ett mycket centralt läge. Utifrån ett kommunalt perspektiv och inte minst ett stadsbyggnadsperspektiv är detta ett mycket intressant område för förtätning med bostäder.

Området är centralt beläget i Vagnhärad med god tillgång till såväl kommersiell som offentlig service. För Vagnhärad som tätort skulle en sammanlänkning mellan de centrala och de västra delarna vara mycket positivt. Idag upplevs ytan som ödlig och otrygg och genom bebyggelsen skulle en mer stadsmässig miljö kunna uppnås med

säkra gång- och cykelförbindelser, kvalitativ bebyggelse och tydligare stråk genom tätorten. En klok avgränsning av området och en sammanhållen bebyggelse i anslutning till fornlämningsområdet kan ge unika kvaliteter för platsen. Att området bebyggs lyfts också som positivt då området kommer utglesas med avseende på igenvuxen växtlighet och upplevas som mer tillgängligt.

Planområdet definieras som ett möjligt nytt bostadsområde i Trosas översiktsplan från 2021. Naturområdet direkt norr om planområdet samt söder om Centrumvägen pekas ut som prioriterad grönstruktur. Föreslagen plan har således stöd i gällande översiktsplan. För att säkerställa åtgärder inom fornlämningsområdet norr om den tänkta exploateringen är planområdet utökad och går in i den prioriterade grönstrukturen som utgör en del av Lånestaheden. Syftet är enbart att planlägga detta som allmänplats och Natur och för att möjliggöra att kulturmiljön kan lyftas fram och tillgängliggöras bättre än idag.

Utdrag ur markanvändningskarta för Vagnhärad, Översiktsplan 2021 (Trosa kommun).
Planområdet markerat i röd cirkel.

Bostadsförsörjningsprogram 2021–2025

När planuppdraget startades 2017 fanns ett aktuellt bostadsförsörjningsprogram fram till och med 2020. Detta har nyligen ersatts av ett nytt som gäller fram till år 2025. Även i det nya programmet finns aktuell detaljplan med som kommande bostadsbebyggelse. Trosa kommun har haft en i princip obruten befolkningstillväxt sedan 1940-talet och kommunen har fortsatt tillväxt som långsiktigt mål. Då är kontinuerlig produktion av nya och attraktiva bostäder en grundförutsättning för att långsiktiga mål ska kunna uppnås.

Trosa kommun räknar med en befolkningsökning på minst 1,5% per år. För att kunna

uppnå den planerade tillväxten ska både kommunen och privata markägare genomföra exploatering, och kommunen ska säkra en marknad med många intresserade exploatörer. Trosa kommun strävar därför att vara tydliga och transparenta med marktilldelning och var man vill exploatera i framtiden.

Program för planområdet

Detaljplanen har det inte föregåtts av planprogram.

Markanvisning

För Centrumvägen hölls det 2021-11-30 en markanvisningstävling som vanns av Tindra Fastigheter i samarbete med Scott Rasmusson Källander vilket ligger till grund för planarbetet som återupptogs i början på januari 2022.

Detaljplaner

För planområdet gäller byggnadsplan (P76-19) antagen 1976. Det aktuella planområdet regleras som allmänplatsmark för park och plantering. Detta ingår i ett parkmarkstråk som går från Albyvägen fram till Häradsgården och norrut då det utgör ett sammanhängande fornminnesområde. Ett område sydväst om Häradsgården regleras som ett område för fritidsändamål avsett för fritidsaktiviteter. I övrigt medger planen bebyggelse för bostadsändamål samt småindustri.

Norr om planområdet gäller byggnadsplan (P70-15) för bebyggelsen på Nygårdsplatån som vann laga kraft 1970. Planen medger friliggande enbostadshus med högts en våning med 4,2 m i byggnadshöjd och rad- eller kedjehus i två våningar med högst 7,2 m i byggnadshöjd. Minsta tomtstorlek är 800 kvm och endast 1/5 av tomtens area får bebyggas.

Bebyggelsen kring Häradsgården regleras med en byggnadsplan antagen 1971 (P71-9). Planen medger radhusbebyggelse i en våning med 4,4 m i byggnadshöjd och med suterrängvåning. Uthusbyggnader får uppföras med byggnadshöjd 2,7 m och i anslutning till varje huvudbyggnad får uthusbyggnader inte överstiga 40 kvm sammanlagda byggnadsyta. Häradsgårdens servicehus regleras med högsta byggnadshöjd på 9 m.

Öster om planområdet gäller byggnadsplan (P72-11) för bebyggelsen kring Bronsåldersvägen som vann laga kraft 1972. Planen medger friliggande bostadshus och rad- eller kedjehus i en våning med högst 4,4 m i byggnadshöjd samt 160 kvm i byggnadsarea. Uthus får högst byggas 2,7 m i byggnadshöjd samt 40 kvm i area.

Genomförandetiden för samtliga detaljplaner och byggnadsplaner har passerat. Samtliga byggnadsplaner ändrades genom beslut i oktober 1996 (akt 0488-P97-2).

Behovsbedömning

En behovsbedömning har gjorts av kommunen, som bedömer att planen inte innebär någon betydande miljöpåverkan som avses i miljöbalkens 6 kap. En särskild miljökonsekvensbeskrivning upprättas därmed inte.

Genomförandet bedöms inte innebära risker för människors hälsa. Inga

miljökvalitetsnormer kommer att överskridas. Detaljplanens genomförande berör riksintresset för Trosaåns dalgång men det bedöms inte påverkas negativt.

Planförslaget medger ingen verksamhet som finns uppräknad i MKB-förordningens bilaga 1 eller 3. Inom ramen för befintligt plandokument kommer frågor såsom närhet till fornlämningsmiljön, anpassning till Trosaåns dalgång samt strandskydd att utredas. Någon separat miljökonsekvensbeskrivning behövs dock inte för detta utan detta ryms inom befintliga plandokument.

Med utgångspunkt i ovanstående samlade bedömning, anses detaljplanen inte riskera att medföra betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning enligt Miljöbalkens, 6 kap. § 11 föreslås därför inte göras. Länsstyrelsen bedömer dock att betydande miljöpåverkan, orsakat av planens genomförande, inte går att utesluta och att detta behöver utredas vidare med avseende på effekterna på kulturmiljö, naturvärden och närliggande vattendrag.

Länsstyrelsen framförde gällande naturmiljön att planområdet inventeras med avseende på artförekomster och naturmiljövärden då det saknas eventuella uppgifter om detta och då det idag finns naturmiljöer i närområdet som kan inhysa höga botaniska värden. Först när en sådan inventering är gjord går det att avgöra vilken hänsyn som vidare behöver tas.

Kommunen ska utreda om det föreligger särskilda skäl att upphäva strandskyddet och göra en intresseavvägning mellan enskilda och allmänna intressen enligt kap. 13§ miljöbalken (MB) uppfylls och att det finns särskilda skäl enligt 18c-g §§ MB.

För dagvatten ser Länsstyrelsen positivt på att detta kommer kunna hanteras inom planområdet. Det kommer säkerställas att tillståndet i Trosaån samt att MKN för vatten inte försämras till följd av planen.

Planområdet ligger inom aktsamhetsområde med risk för skred och bedömer likt kommunen att en geoteknisk undersökning och kompletterande undersökningar gällande ras- och skredrisk behöver tas fram, vilket har gjorts inom ramen för planarbetet.

Länsstyrelsen bedömer gällande kulturmiljö och fornlämningsområdet att ny bebyggelse kan medföra skada på riksintressanta värden då befintliga utblickar mot Trosaån och sambanden mellan fornlämningsmiljöer delvis byggs bort. Kommunen har tagit fram en volym- och gestaltungsstudie för att på mest fördelaktiga sätt anpassa ny bebyggelse till de riksintressanta värdena, samt att fornlämningarna ska ges tydlig uppmärksamhet för boende och allmänhet genom skötsel och skyltning. Detta föreslås kunna utföras med hjälp av en långsiktig skötselplan som bilaga till detaljplanen.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Natur

Mark och vegetation

Området består av en öppen gräsbevuxen sydöstlig sluttning ner mot Trosa å. Centralt i området finns en grusad parkeringsyta som dels används för kanotister eller besökare till scenen nedanför planområdet. Ytan används även som snötipp under snörika vintrar. Genom den del som är tänkt att bebyggas finns enstaka upptrampande stigar. Jordarterna består av övervägande glacial lera med svämsediment i åkanten i söder och en bergknalle i norr med sandig morän invid. Idag är stora delar av området gräsbevuxen naturmark med enstaka träd och en del ytor med slån.

På bilden är planområdet beläget väster om Centrumvägen.

Naturvärden

Inom planområdet finns inga skyddade naturområden, kända rödlistade arter eller kända naturvärden. Kommunekologen har gjort en bedömning av möjlig förekomst av höga naturvärden och behov av en naturvärdesinventering. Sannolikheten för höga naturvärden på det området som planeras för bostäder bedöms av kommunekologen som litet. Det finns inga registrerade arter i Artportalen. Ytan är idag bevuxen med en tjock grässvål där eventuellt kvarvarande ängsväxter har svårt att hävda sig.

Norr om den befintliga gång- och cykelvägen skulle det kunna finnas känsliga arter enligt kommunekologen. Brynmiljöerna och mångfalden av blommande bär och buskar såsom apel, slån och fågelbär mm är viktiga miljöer för pollinerare och andra insekter. Stråket binder ihop Länstahedens naturreservat med ytterligare blomrika miljöer mot Alby och är därmed viktigt för grön infrastruktur. Detta område är planlagt som allmänplatsmark Natur med kommunalt huvudmannaskap och ingår i den skötselplan som Länsstyrelsen tagit fram i samråd med Trosa kommun.

Naturreseptatet Länestaheden är placerat drygt 1 km nordost om planområdet. Naturreseptatet består av betade kalkrika hällmarker, hassellund och blandskogsmark med stort inslag av tall. Den östra delen som består av kalkrika hällmarken med hassellund hyser en rik och för länet sällsynt flora. De sydvästra delarna är värdefulla främst för det tätortsnära friluftslivet och den stora andelen död ved. Inom området har det registrerats 10 arter som står på rödlistan samt flera för länet ovanliga arter. Naturreseptatets sydöstra del är ett utpekade Natura 2000 område. Prioriterade naturtyper är karsthällmarker som är mycket ovanliga i länet samt omgivande silikatgräsmarker. I övrigt ska arten smalgrönsnäcka bevaras.

Söder om planområdet finns Trosaån och ytterligare ett grönområde som är detaljplanelagd. Ytan klipps regelbundet och utgör en större gräsmatteyta som dels har en scen, allmänt gångstråk och kan fungera som en centrumnära rekreationsyta. Området utmed Trosaån är varierat till sin karaktär med en blandning av iordninggjorda parkmiljöer, skog och urban miljö. Området utmed Trosaån är främst värdefullt som rekreationsstråk.

Planförslag:

Planen bevarar tillgängligheten till Trosaåns dalgång genom att föreslå ett grönområde (PARK) mellan de två bebyggelsegrupperna. Inom PARK-reglerad mark får gångstråk anläggas vilket betyder att det går att anlägga grusstigar och skyltar för att lyfta fram fornlämningsområdena. PARK-reglerad mark mellan fornlämningsarna och Centrumvägen ska klippas. Fram till dess att föreslagen detaljplan vinner lagakraft lämnar Länsstyrelsen bidrag för skötseln. Inom området kommer kommunen utifrån Länsstyrelsens kulturmiljöenhets önskemål att tillgängliggöra den rika kulturmiljön genom nämnda grusstigar och skyltar. Inom ramen för det kommer Länsstyrelsens skötselplan att vara styrande och såväl natur- som kulturmiljö kommer att lyftas fram och bli ett än mer attraktivt stråk för boende och besökare i Vagnhärad. Om ytan som planläggs som PARK sköts som en äng med slåtter framöver så kan en del ängsväxter återetableras vilket vore positivt. Detta kommer att kunna säkerställas då ytan ska även fortsättningsvis skötas enligt Länsstyrelsens skötselplan.

Detaljplanen inkluderar även skogspartiet norr om bebyggelsen, där känsliga arter skulle kunna förekomma. Detta område planläggs som allmän platsmark NATUR och fornlämningsmarker tydligt på plankartan. NATUR-reglerad mark ingår i Länsstyrelsens skötselplan. Brynmiljöerna i den NATUR-reglerad marken skulle ytterligare kunna förbättras genom viss uppluckring för att skapa en ännu mer variationsrik miljö med många olika arter av träd och buskar i olika nivåer vilket gynnar en mängd olika arter av växter, djur och svampar. Enligt förslag till skötselplan från Länsstyrelsen ser detta ut att kunna tillgodose. Exploateringen i sig bedöms inte påverka dessa områden eller eventuella naturvärden. Det finns heller inte något behov av att genomföra en naturvärdesinventering utifrån platsens förutsättningar.

Enligt skötselplanen ska skogsområdet i NATUR-reglerad mark glesas ut för att synliggöra gravfältet. Lövträd ska prioriteras med inslag av barrträd i form av tallar.

En omfattande röjning ska göras av småträd och buskage. Allt röjningsavfall ska forslas bort i överenskommelsen med Trosa kommuns kommunekolog. Årligen ska sly, rotskott, stubbskott, buskar och annat tas bort för att hålla området öppet i syfte att synliggöra fornlämningarna och stärka sambandet med Trosaån.

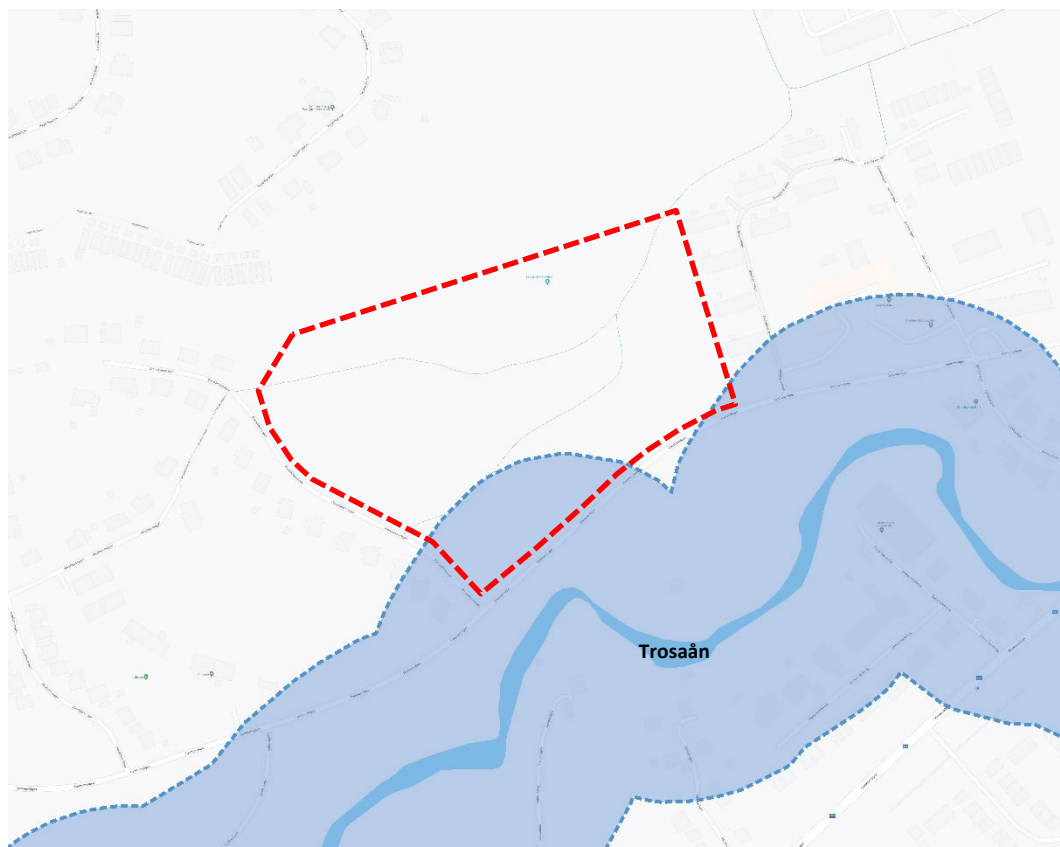
Förslag till situationsplan. Gångstråk får anläggas i grönområdet för att knyta an till vandringsleden Vagnhärad runt (Tindra Fastigheter med Scott Rasmusson Källander).

Vattenskyddsområde

Planområdet ligger inte inom vattenskyddsområde.

Strandskydd

Strandskyddet upphävdes i samband med antagande av gällande detaljplan P76-19. Vid antagande av gällande detaljplan förordade Länsstyrelsen, med stöd av 15 § tredje stycket naturvårdslagen (1964:822), att område för bostäder och fritidsområde inte ska omfattas av strandskydd. Dessa områden ansågs redan då sakna betydelse för att tillgodose strandskyddets syften. I samband med ny detaljplan återinträder det generella strandskyddet enligt Miljöbalken 7 kap. Strandskyddet omfattar land- och vattenområden 100 meter från strandlinjen på land och i vatten vid normalt medelvattenstånd. Planområdet är i huvudsak beläget utanför strandskyddat område. Den västra delen, samt det sydöstra hörnet, berörs dock av strandskydd. Det är osäkert hur pass långt upp inom planområdet sträcker sig men bilden på sida 12 illustrerar strandskyddets ungefärliga läge.

Strandskydd 100 meter från Trosaån illustrerad i blått. Planområdesgränsen i röd streckad linje.

Trosaån är ett strandskyddat vattendrag.

Av 7 kap. 13 § Miljöbalken framgår att strandskyddets syfte är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. En kommun kan däremot genom bestämmelse i detaljplan upphäva strandskyddet om det finns särskilda skäl enligt 7 kap. 18 c-d §§ Miljöbalken.

Enligt Miljöbalken 7 kapitlet 18 c § anges följande som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet får man beakta endast om det område som upphävandet eller dispensen avser:

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

Sörmlandsleden löper längs Trosaån.

Lokaliseringsprövning

Trosa kommun har under lång tid i sin översiktliga planering arbetat med en långsiktig strategi att förtäta i befintliga tätorter och stärka kollektivtrafikstråk. Syftet är att främja en långsiktigt hållbar samhällsplanering där infrastruktur bättre kan utnyttjas, underlaget för kollektivtrafik och service stärks samt att den utglesning som är vanlig i expanderande kommuner undviks. Målet är en klimatsmart planering där tätorterna samtidigt tillåts växa och utvecklas. Under hela 2000-talet har kommunen planerat och genomfört förtättningsprojekt både i Trosa och Vagnhärads tätorter. I Trosa kan exempelvis det prisbelönda kvarteret Fiskpigan nämnas liksom kvarteren Ölstugan och Åhusen, samtliga belägna inom 100 m från Trosaån. I Vagnhärad har fokus framför allt riktats mot området runt Vagnhärads torg där genomförda och kommande projekt syftar till att stärka centrala Vagnhärad. Bebyggelsen vid Gärdesvägen och badhuset Safiren är ett annat

exempel där tätorten stärks och stadsmässigheten ökar.

Inom ramen för kommunens översiktliga arbete har en flera områden utretts och förkastats såväl i samband med ÖP2015 som med ÖP2021. Flera fördjupningsstudier har genomförts i Trosa och Vagnhärad tätorter i syfte att hitta lämpliga förtättningsområden inom respektive tätort. Trosa kommun arbetar utifrån den långsiktiga planeringsstrategin att bygga inifrån centrum och förtäta befintliga tätorter samt förstärka prioriterade kollektivtrafikstråk t ex det nordsydliga stråket från Trosa mot Vagnhärad och vidare mot Södertälje-Stockholm och Nyköping samt det västliga via Västerljung mot Nyköping söderut. Att förtäta befintliga tätorter är av stor betydelse eftersom det gör att utbyggd infrastruktur kan utnyttjas mer effektivt, boende lokaliseras nära offentlig service t ex förskola-skola, kollektivtrafik samt vård och omsorg och inte minst skapas ett bättre underlag för kommersiell service i form av handel och tjänster. I centrala Vagnhärad kan resultatet av detta arbete ses bl a i att Vagnhärad torg utvecklats med ett mer diversifierat utbud av butiker, restauranger och annan service sedan antalet bostäder ökat under den senaste tioårsperioden.

Trosaån går genom tätorten och utgör ett prioriterat grönstråk. Samtidigt som ån alltid utgjort en kvalitet visade sig den även stå för en stor risk. År 1997 efter en förhållandevis regnig vår skredade den södra åsidan. Trosaåns flöde flyttades och i skredet drogs bostadshus med. Lyckligtvis orsakade skredet endast materiella skador även om en stor del av de boende befann sig i husen som följde med ner mot ån. Som en konsekvens av detta gjordes omfattande stabilitetsundersökningar och åtgärder utmed Trosaån i syfte att säkerställa åstränderna geotekniskt. I det aktuella skredområdet grävdes en stor del av åslänten bort och ersattes av kalkcementpelare. Åstränderna stabiliserades genom att befintligt material ersattes av erosionsskydd av olika slag och slutligen släcktes en del av en gällande detaljplan vilket gjorde att flera kvarters byggrätter togs bort.

Utöver de geotekniska förhållandena i orten påverkas utbyggnaden även av den rika fornlämningsmiljön. I Vagnhärad finns lämningar från stenålder och framåt vilket gör orten och dess omgivning till en av de mer fornlämningstäta platserna i länet. Detta gör att stora delar lämnats obebyggda och omfattande gröna områden sträcker sig genom Vagnhärad. Den kalkhaltiga berggrunden ger också speciella förutsättningar för växter som normalt endast återfinns på platser som Öland och Gotland och ett omfattande område i norra delen av tätorten är sedan några år sedan ett naturreservat, Lånestaheden. Reservatet sträcker sig från Lånesta i nordväst till Skolvägen i söder och stråket fortsätter sedan vidare mot Centrumvägen och Trosaån. Det sammanhållna grönstråket utgör en kvalitet och goda förutsättningar för djur- och växtliv men ur ett stadsbyggnadsperspektiv skapar det utmaningar i ambitionen att hålla ihop tätorten och skapa bebyggelsemässiga samband.

De fördjupningsstudier som gjorts har riktat fokus på områden i centrala lägen som kan stärka en långsiktig och hållbar stadsbyggnad. Det har både handlat om bebyggda områden som varit möjliga att omvandla till annat med en tätare struktur men också områden som av olika skäl varit obebyggda men där nya möjligheter att bygga ändrats över tid. I Trosa har flera sådana projekt genomförts under 2000-

talet och även centrala Vagnhärad har förtätats i olika delar genom den här typen av omvandling.

I en tid då vikten att minska vår påverkan på klimat har just förtättningsprojekt blivit allt viktigare. Särskilt i en liten kommun som Trosa som historiskt dessutom haft en hög andel invånare som bilpendlat till arbetsplatser framförallt i Södertälje. Kommunen har under lång tid arbetat strategiskt med att ställa om kollektivtrafiken och prioritera snabba direktlinjer till viktiga målpunkter för att få fler att välja buss eller tåg till arbetet. Antalet infartsparkeringar har kontinuerligt byggts ut för att göra det bekvämt att välja kollektiva färdmedel och arbetet med att bygga ut gång- och cykelbanor har varit högt på dagordningen. För att ytterligare stärka underlaget och underlätta för invånarna är förtättningsprojekten av högsta betydelse. Om du bor nära stationen eller hållplatsen och du lätt kan nå den kommer fler att välja att resa kollektivt vilket också resandestatistiken för kollektivtrafiken visar i Trosa kommun. Ökningen har varit markant under 2010-talet och framåt.

När Centrumvägen pekades ut i översiktsplanen första gången år 2015 hade detta föregåtts av flera års studier och försök hade gjorts tidigare men fallit på osäkerheten att kunna anpassa till den mycket känsliga kulturmiljön på platsen. I nära dialog med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet och planenhet kunde dock området markeras och området har sedan beskrivits utifrån denna dialog. Centrumvägen är ett unikt område för kommunen som har förutsättningar som inte står att finna någonstans. Det är centralt beläget och kan anslutas till befintlig infrastruktur på ett enkelt sätt. Området skapar en naturlig länk mellan centrala och västra Vagnhärad och ur ett stadsbyggnadsperspektiv hör det till ett av de mer prioriterade områdena för såväl Vagnhärad som för kommunen som helhet genom sin möjlighet att länka ihop det nya med det gamla.

Kopplingen på platsen med riksintresset för Trosaåns dalgång och den rika fornlämningsmiljön är också unik för kommunen. I Trosa kommun och i synnerhet i Vagnhärad och dess närhet präglas landskapet av historien på många olika sätt. Det öppna jordbrukslandskapet som minner om tider då Östersjön sträckte sig in över land och utgjorde en viktig led in i landet och dagens åkerholmar utgjorde öar och holmar som idag rymmer bl a lämningar i form av boplatser, gravar och hållristningar. Vagnhärad har över tid haft en stor historisk betydelse vilket syns i de mycket signifikanta lämningar som finns både inom tätorten och i dess närhet. Dessa unika förutsättningar står ej att finna någon annanstans och dessa har varit av betydelse när området definierats.

Utifrån kommunen önskan att förtäta och skapa koppling mellan de olika delarna i Vagnhärad med naturlig närhet till fornlämningsområdet och årummet samtidigt som de nya bostäderna kan koppla an till befintlig infrastruktur, ha närhet till kollektivtrafik samt offentlig och kommersiell service har det vid kommunens prövning visat sig att det endast går att tillgodose dessa faktorer inom aktuellt planområde. Utifrån Länsstyrelsens önskemål har planområdet även utformats i det efterföljande detaljplaneskedet med hänsyn till fornlämningsområdet och dess koppling till Trosaån samt med inriktning på en tätare form av bebyggelse som särskilt önskats av Länsstyrelsen.

Andra områden som är utpekade i översiktsplanen bedöms inte kunna erbjuda dessa kvaliteter därutöver är finns inga motsvarande områden i kommunens ägo. Det finns heller inte några motsvarande privatägda områden utifrån ovanstående som skulle kunna planläggas. Den kommunala marken inom planområdet ligger, som nämnts, i ett mycket centralt läge med närhet till teknisk infrastruktur, kollektivtrafik, kommersiell och offentlig service samt rika rekreationsområden med höga kulturmiljövärden som inte går att återfinna någon annanstans i Vagnhärad, Västerljung eller Trosa.

Med tanke på det starka intresse som råder nationellt på att möjliggöra nya bostäder i en mycket attraktiv region som dessutom präglas av omfattande bostadsbrist menar Trosa kommun att skäl finns att häva strandskyddet utifrån dispenskäl fem. Utöver detta har Länsstyrelsen tidigare i sin Landsbygdsstrategi pekat ut Vagnhärad tätort som del av ett område av stor betydelse för regional urban utveckling där utvecklingen inte bara är kopplad till kommunens utveckling utan även har betydelse för länet i stort. Inom dessa områden menade Länsstyrelsen att sektorsintressen skulle vägas mot intresset för urban utveckling och där den urbana utvecklingen skulle väga tungt i förhållande till enskilda sektorsintressen.

Oavsett var nya boendeyråden föreslås i Vagnhärad tätort finns starka intressen att förhålla sig till och samhällsplanering handlar till sist alltid om att väga olika intressen mot varandra. Huvuddelen av de intressen som påverkar relaterar till den rika kulturmiljön orten är belägen inom samt riksintresset för Trosaaäns dalgång. Det kan finnas möjlighet till mindre förtätningar där ett enbostadshus omvandlas till några fler bostäder i ett mindre flerbostadshus eller radhus men att hitta ett större område med närhet till centrum service, kollektivtrafik, förskolor/skolor mm samtidigt som befintlig infrastruktur kan utnyttjas, hänsyn visas till höga kulturmiljövärden, byggnation är geotekniskt möjligt mm har visat sig mycket besvärligt. Det kommer alltid finnas motstående intressen i en sådan plats.

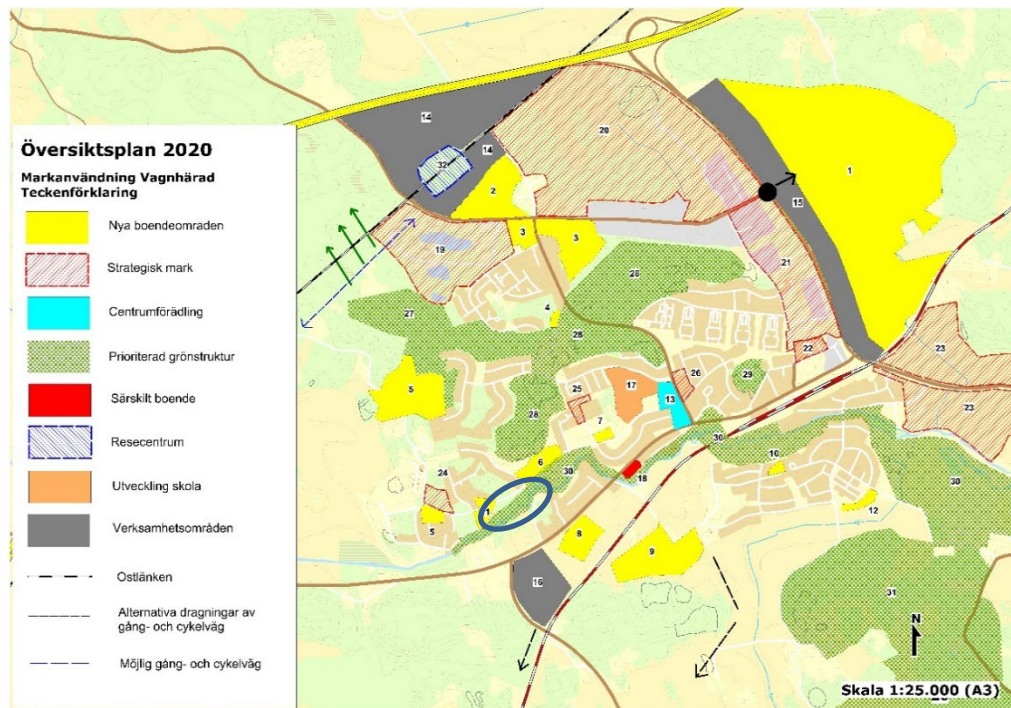
Centrumvägen utgör ett unikt exempel där bostadsbyggande kan förena dessa aspekter och värden samtidigt som det tillför väldigt mycket ur ett stadsbyggnadsperspektiv. Gatamiljön kan anpassas och ges en lugnare och mer trafiksäker utformning där bostäder utgör en viktig komponent. Tryggheten utmed vägen men framför allt utmed gång- och cykelvägen kan ökas avsevärt. Tätorten hålls ihop och de västra delarna får en naturlig koppling till Vagnhärad torg. Området skulle stärka centrala Vagnhärad på ett betydande sätt vilket också är viktigt i en växande kommun som Trosa.

Sedan granskningen har de tidigare lokaliseringsprövningar som gjorts för Vagnhärad tätort sammanställts. Dokumentet redovisas nedan i sin helhet.

Lokaliseringsprövning nya bostäder centralt i Vagnhärad tätort

Vagnhärad är en av Trosa kommuns tätorter och den som står inför störst förändringar på lång sikt. Genom utbyggnaden av Ostlänken kommer orten att öka i betydelse och en stor del av kommunens framtida tillväxt kommer att ske i Vagnhärad. Översiktsplanen visar vägen för kommunens utveckling på kort och lång sikt och den syftar till att uppnå målsättningen om en fortsatt befolkningstillväxt på ca 2% per år.

Genom att planera brett skapas förutsättningar för en bredd i boendeformer och områden. Den långsiktiga utbyggnadsstrategin handlar om att förtäta i befintliga tätorter och stärka prioriterade kollektivtrafikstråk.

Utdrag ur Översiktsplan 2021, aktuellt planområde inringat i kartan

Detaljplanen för Centrumvägen avser att häva strandskydd för de delar som omfattar mark för bostadsbebyggelse, teknisk anläggning samt för den del av gång- och cykelbanan som kan komma att påverkas. Strandskydd kommer att kvarstå för övrig mark inom planområdet. Kommunen avser häva strandskyddet utifrån MB 7:18 c, p 5, dvs marken behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området. För att åberopa detta lagrum behöver kommunen ta fram en lokaliseringsprövning för att visa behovet samt att det inte kan tillgodoses på annan plats.

Metod – lokaliseringsprövning

Enligt PBL 4:17 får kommunen upphäva strandskydd enligt MB 7 kap om det finns särskilda skäl. Lokaliseringsprövningen ska beskriva aktuellt område utifrån de förutsättningar lagstiftningen ämnar skydda, d v s naturvärden samt betydelse för den allemansrättsliga tillgängligheten. Vidare ska betydelsen av exploateringen framgå av lokaliseringsprövningen samt vilka andra områden som prövats och visat sig omöjliga eller orimliga att planlägga i stället.

Detaljplanens betydelse för tätortens utveckling

Trosa kommun har för avsikt att häva strandskyddet inom de delar som rör kvartersmark, tekniska anläggningar samt gång- och cykelväg som är belägna inom strandskyddat område i enlighet med MB 7:18c, p 5, d v s ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området.

Aktuellt planområde är beläget centralt i Vagnhärad's tätort och utgör en viktig

koppling mellan den västra och centrala delen av tätorten. Området har sedan lång tid varit markerat i kommunens översiktsplan som en strategiskt viktig länk som binder ihop tätorten ur ett långsiktigt samhällsbyggnadsperspektiv. Samtidigt kan en utbyggnad stärka de viktiga sambanden mellan fornlämningsområdet norr om planområdet och Trosaån vilket skapar en större förståelse för riksintresset för Trosaåns dalgång samt förtydligar viktiga kopplingar.

Motiv för ett angeläget intresse

Trosa kommun har sedan lång tid tillbaka varit en av de snabbast växande kommunerna i landet och det finns inget som tyder på en motsatt utveckling i framtiden. Tvärtom kommer kommunen och i synnerhet Vagnhärad att stå inför en omfattande tillväxt liknande den som skedde under 1970-talet när Ostlänken börjar byggas och sedan tas i drift. Ostlänken kommer genom sitt resecentrum i norra tätorten att avsevärt förkorta restiderna till viktiga målpunkter i regionen vilket gör att kommunens attraktivitet som boendeort kommer att fortsätta vara stark. De senaste årens befolkningstillväxt på mellan 3-4% bedöms visserligen minska något men sett över tid kommer inflyttningen till framförallt Vagnhärad vara fortsatt stark.

Totalt råder bostadsbrist i kommunen vilket speglas i långa köer till hyresrätter samt höga priser på såväl tomter som befintliga villor och radhus på andrahandsmarknaden. Den generella brist på bostäder som råder i Storstockholmsregionen påverkar den lokala marknaden i Trosa kommun. Prisnivån har varit kontinuerligt ökande under lång tid och i Vagnhärad kan den största ökningen ses procentuellt sett konstateras i kommunen. Såväl det allmänna intresset för att bosätta sig i kommunen som behovet av bostäder kopplat till Trafikverkets mycket omfattande arbete med utbyggnaden av Ostlänken bedöms ytterligare förstärka detta i framtiden. Sett till tätortens och kommunens befintliga bostadsmarknad utgör de föreslagna ca 50-talet lägenheter ett mycket viktigt tillskott till kommunen generellt men också till Vagnhärad i synnerhet. Det är en betydande exploatering som är av vikt för tätortens framtida utveckling.

I Vagnhärad finns flera områden som pekas ut som framtida boendeyråden i den gällande översiktsplanen. Dessa har definierats utifrån kommunens strategi att förtäta befintliga tätorter och stärka prioriterade kollektivtrafikstråk. En del har redan eller är på gång att byggas medan andra påverkas av starka allmänna intressen vilket försvårar ett genomförande. Det gör att antalet möjliga områden att bebygga är mer begränsat än vad översiktsplanens karta kan tyckas indikera.

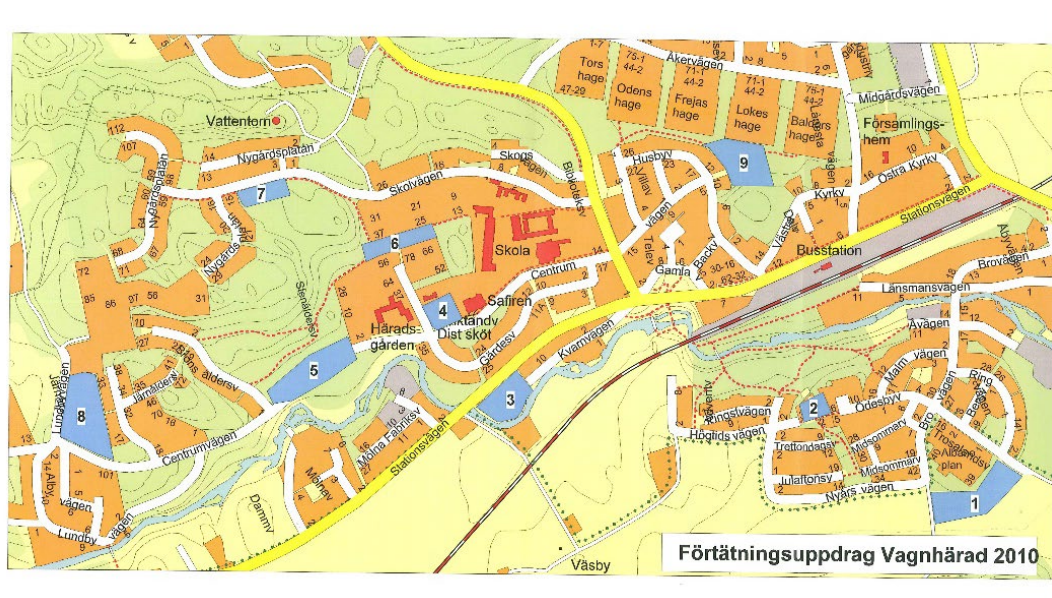
En stor del av Vagnhärad byggdes ut under 1970- och 1980-talen. Småhus och mindre radhus dominerade. Även flerfamiljshus byggdes varav huvuddelen var hyresrätter. Kommunens målsättning är att kunna erbjuda ett varierat bostadsutbud både vad gäller boendeform men även upplåtelseform. Under 2000-talet har kommunen i dialog med mäklare, näringsliv och medborgare kunnat konstatera att det finns en efterfrågan på centralt belägna lägenheter och radhus i bostadsrättsform. Genom en mer diversifierad bostadsmarknad kan rörligheten öka vilket är positivt för exempelvis yngre som söker sin första bostad eller äldre som vill sälja sin 70-talsvilla men ändå vill bo kvar i sitt grannskap. Att efterfrågan är stor är enkelt att konstatera då den här typen av projekt varit enkla att sälja inför byggnation samt att priserna varit stabila och ökande när objekt senare kommit ut på andrahandsmarknaden.

Förtättningsprojekten i framför allt Vagnhärad har också haft en stor betydelse för det lokala näringslivet och utvecklingen av Vagnhärad torg. Syftet med den stora satsningen vid Vagnhärad torg som gjordes var att stärka tätorten, öka tryggheten samt kunna erbjuda ett mer komplett serviceutbud för ortens invånare och besökare. Genom att fler bostäder byggts invid torget samt på gång- och cykelavstånd till Vagnhärad torg har verksamheterna kunnat utökas och växa. Genom ytterligare bostäder i centrumnära läge kommer denna positiva trend att fortsätta.

Alternativa lokaliseringar i Vagnhärad tätort

Redan år 2010 började Trosa kommun studera möjligheten att förtäta Vagnhärad. Planutskottet gav Samhällsbyggnadskontoret i uppdrag att ta fram en förtättningsstudie för Vagnhärad tätort. Syftet med studien var att hitta möjliga förtättningsytor för att säkerställa att Vagnhärad skulle kunna fortsätta växa och stärkas även om den norra delen av tätorten omfattades av riksintresset för Ostlänkens utredningskorridor vilket omöjliggjorde en utveckling i den riktningen.

Inom ramen för uppdraget studerades tätorten brett oavsett eventuella befintliga detaljplaner eller markägare. Studien redovisade därefter nio geografiskt avgränsade områden samt på vilket sätt dessa skulle kunna utvecklas. Av dessa har tre stycken bebyggts (2, 4, 9), en avfärdats i dialog med bl a Länsstyrelsen med hänsyn till fornlämningar i närheten (7), två områden finns kvar i översiktsplanen varav den ena har minskats och föreslås som en ny förskoletomt (8) och den andra bedömts som för liten att genomföra (1), en är planlagd för vårdboende (3) och i de resterande två pågår för den ena en tidig förstudie eftersom den presenterade ytan är för liten men tillsammans med andra fastigheter kan bli möjlig (6) och det andra förslaget är detaljplan Centrumvägen (5).

Utdrag Förtättningsuppdrag Vagnhärad tätort 2010

Därefter har kommunen på andra sätt studerat möjligheten att fortsätta utveckla Vagnhärad. I samband med att dåvarande regeringen under mandatperioden 2014–2018 arbetade för att öka takten på bostadsbyggandet identifierades bl a möjligheten att utnyttja statens markinnehav och upplåta mark till planering och bostäder i

kollektivtrafiknära lägen. Kommunen har identifierat intressanta ytor i perifera lägen invid väg 218 men intresset från staten att sälja marken har hittills varit mycket begränsat. Det bedöms inte vara möjligt att gå vidare med planläggning så länge staten inte ändrar sitt ställningstagande.

Senast frågan utreddes var i samband med Trosa kommuns senaste översiktsplanearbete 2020–2021. Två nya områden pekades ut som möjliga boendeområden i Vagnhärad vilka båda utgör mindre förtätningar i anslutning till befintliga bostadshus och dessa är inte jämförbara med exempelvis Centrumvägen. Inom ramen för översiktsplanarbetet gick det att konstatera att möjligheterna att förtäta centrala Vagnhärad och därmed stärka tätorten är mycket begränsade utöver de områden som redan identifierats.

Inom Vagnhärad's tätort finns ytterligare två mycket starka allmänna intressen att ta hänsyn till när nya områden ska planläggas, de geotekniska förhållandena och den rika kulturmiljön. Båda dessa intressen kanske inte inordnas direkt i miljöbalkens prövning av strandskydd men indirekt finns en koppling. Generellt har Trosa kommun besvärlig geoteknik då stora delar av kommunen är utbyggd på gammal sjöbotten med mycket varierande djup till fast mark. Området invid Trosaån är särskilt utsatt vilket kunde konstateras i samband med det omfattande skredet 1997. Mot bakgrund av det måste alltid en bedömning över de geotekniska förutsättningarna ligga till grund för kommunens ställningstaganden och områden kan redan i ett tidigt skede uteslutas utifrån geotekniska förhållanden.

Även den rika kulturmiljön med de mycket omfattande fornlämningsmiljöerna påverkar kommunens möjlighet att peka ut nya utbyggnadsområden. I vissa fall kan fornlämningar integreras i utbyggnaden men i många fall bedöms dess värden så höga att det inte är möjligt att vare sig gräva ut och ta bort eller ens etablera bebyggelse i närheten. Således har stora områden i Vagnhärad's tätort avsatts som naturreservat eller prioriterad grönstruktur för att skydda dessa värden. Sammantaget utgör dessa miljöer en unik kvalitet för Vagnhärad samtidigt som de kan försvåra möjligheten att hitta nya områden för exempelvis bostäder.

Naturmiljö

Aktuellt planområde där bostäder föreslås utgörs av en klippt gräsyta som sköts i enlighet med Länsstyrelsens skötselplan för fornlämningen norr om planområdet som bl a innehåller gravfältet L1984:7803. Det finns inga kända naturvärden inom området och under planarbetet har kommunekologen i Trosa kommun konstaterat att ytan präglas av en tjock grässvål där eventuellt kvarvarande ängsväxter kan ha svårt att hävda sig. Norr om gång- och cykelvägen finns brynmiljöer med blommande buskar och bär t ex apel, slån och fågelbär. Dessa miljöer är viktiga för exempelvis pollinerare och andra insekter. Brynen är belägna utanför strandskyddat område och föreslås dessutom att planläggas som allmänplats Natur. Den mark som detaljplanen avser att häva strandskyddet för har inga naturvärden som lagstiftningen avser att skydda.

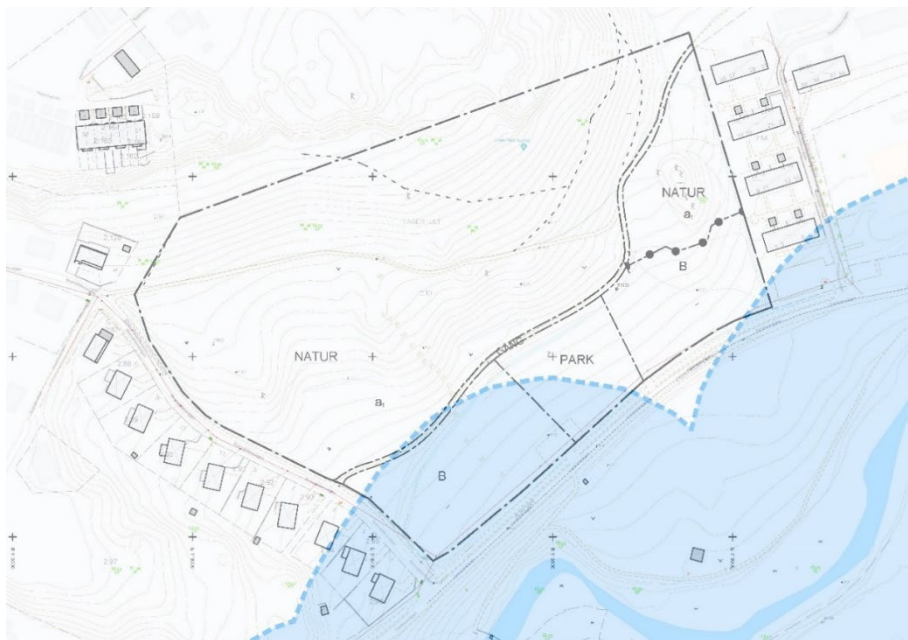
Allemansrättslig tillgänglighet och användning av området

Området används idag väldigt sparsamt av allmänheten. Genom området går en del stigar dock inte inom aktuell kvartersmark. Det finns goda möjligheter att såväl norr som söder om bostadskvarteren att röra sig och stora delar lämnas i enlighet med

förslaget tillgängligt för allmänheten. Söder om Centrumvägen finns ett omfattande parkstråk med en scen, gångvägar och möjlighet till rekreation. Detta område används idag av såväl Vagnhäradsbor som besökare som kommer med kanot på Trosaån. Ett genomförande av detaljplanen påverkar inte den tillgängligheten negativt utan kan snarare stärka hela miljön utifrån ett rekreativperspektiv.

Anpassning av planen utifrån naturvärdes- och allmänna intressen

Detaljplanen har utformats för att stärka tillgängligheten mellan Trosaån och fornlämningsmiljön norr om bostadskvarteren. Ett större stråk har lämnats mellan bostäderna för att bevara den öppenhet som finns idag. Området ska utformas som en ängsmiljö där ängsväxter kan återetableras och gångstråk kommer att anläggas i en anpassad form. Utöver att detta gynnar den känsliga kulturmiljön är detta även till gagn för den ängsmark som ska finnas men som inte längre finns på en befintlig gräsvegetation.

Planförslaget redovisat i förhållande till den intolkade gränsen för strandskydd

Inom bostadskvarteren föreslås en tätare bebyggelse där radhus blandas med mindre flerfamiljshus i upp till tre våningar. Genom tätheten kan ytor som exploateras minskas och bättre hänsyn visas till befintliga värden på platsen samtidigt som detaljplanens syfte att stärka tätortens utveckling blir ännu tydligare. Området är noga studerat och utifrån ett kulturmiljöperspektiv är det inte möjligt att exempelvis gå upp ytterligare i höjd då detta skulle kunna riskera att påtagligt skapa riksintresset för Trosaåns dalgång samt upplevelsen av fornlämningsmiljön.

Slutdiskussion

Genom ovanstående lokaliseringsstudier i kombination med bedömning utifrån rådande allmänna intressen går det att konstatera att det är omöjligt att hitta alternativa områden inom Vagnhärads tätort som motsvarar aktuellt planförslag. Av de områden som identifierats i studier har flera byggts ut, avfärdats eller bedömts vara för små för att rymma den mängd bostäder som önskas för en fortsatt hållbar utveckling av den

centrala delen av Vagnhärad. Andra obebyggda områden i centrala Vagnhärad är antingen olämpliga utifrån de geotekniska förhållandena eller påverkade av fornlämningar på ett sätt som omöjliggör byggnation såväl inom som i anslutning till dessa. Det är heller inte möjligt att utforma området på annat sätt utifrån de starka kulturmiljövärden som finns på platsen.

Centrumvägen kan erbjuda en förhållandevis tät utbyggnad som tar en mindre del av det totala området i anspråk för bostäder. Samtidigt som ett större parkområde avsätts för att återskapa den äng som efterfrågats i förhållande till fornlämningsmiljön ovanför bostadskvarteren. Inom kvarteren har bebyggelsen anpassats till riksintressets värden samtidigt som bostäderna givits en täthet där radhus och lägenheter i upp till trevåningar fått företräde jämfört med en glesare struktur som idag präglar intilliggande områden. Denna anpassning är även i linje med den anpassning strandskyddslagstiftningen efterfrågar.

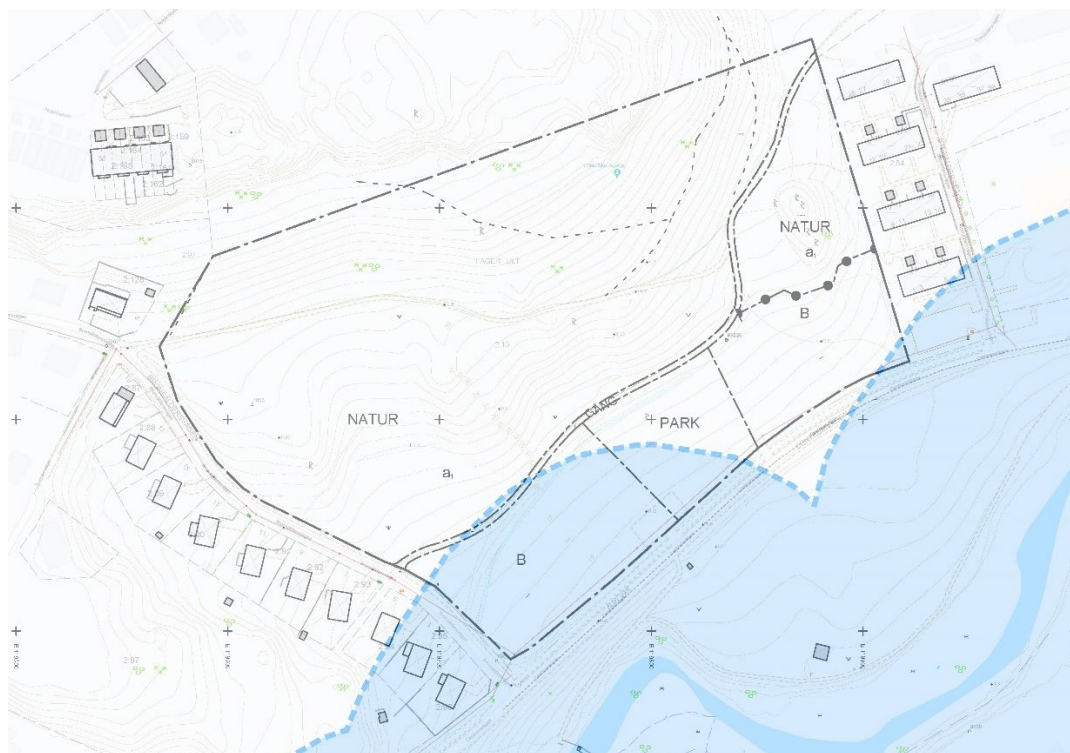
Tillskottet på bostäder är betydande för tätorten och kommer innebära att underlaget stärks för det lokala näringslivet. Bebyggelsen kommer att öka den upplevda tryggheten genom att ett idag obebyggt och ödsligt område omvandlas och gående- och cyklister kan röra sig inom ett upplyst bostadsområde jämfört med hur det ser ut idag. Trafiksäkerheten gynnas av att gaturummet ramas in av bostäder där dagens upplevelse av att gatan mer är en genomfartsled ersätts av en mer intim stadsgata.

Slutligen går det att konstatera att planförslaget anpassats utifrån hänsyn till allemansrättslig tillgänglighet och naturmiljön på platsen. Det råder en omfattande efterfrågan på bostäder i Vagnhäradens tätort både på kort och lång sikt vilket bl a visar sig i prisbilden på marknaden, intresset från exploatörer samt utifrån dialog med Trafikverket inför den kommande utbyggnaden av Ostlänken. Det tillskott detaljplanen för Centrumvägen möjliggör för är betydande för tätorten sett till antalet bostäder men även möjligheten att komplettera en del av Vagnhärad som idag präglas av hyresrätter och småhus med bostäder i bostadsrättsform. Området är centralt beläget och bidrar även till att stärka Vagnhäradens torg och dess funktioner samt kollektivtrafikens resandeunderlag. Det är möjligt att ansluta till befintlig infrastruktur i form av vatten- och avloppsnetet, fiber samt fjärrvärme vilket är gynnsamt ekonomiskt jämfört med en mer perifer etablering på jungfrulig mark. Antalet bostäder, placering, höjder och gestaltning har utgått ifrån de råd som givits av Länsstyrelsen under den dialog som föregått planarbetet.

Söder om Centrumvägen breder ett omfattande parkområde ut sig vilket redan idag har stor betydelse för rekreation. Den anlagda miljön är också positiv för djur och växtlivet samt utgör en del av ett sammanhållet grönt stråk utmed Trosaån genom Vagnhärad. De värden som lagstiftningen syftar till att bevara är säkerställda och kommunen anser utifrån genomförd lokaliseringsprövning att planerad bebyggelse väger tyngre än att bibehålla en 100 m bred strandskyddszon.

Planförslag:

Planen föreslår bebyggelse i begränsad omfattning 60 m från Trosaån, vilket innebär att strandskyddet i västra delen av planområdet inskränks. Planen föreslår att upphäva strandskyddet på kvartersmark, samt gång- och cykelväg, som ligger inom strandskyddat område. Strandskyddet föreslås inte upphävas för naturmarken.

Detaljplanen föreslår upphäva strandskyddet på kvartersmark samt för gång-och cykelväg, men ej för park.

Motiv för upphävandet av strandskyddet är att planen utgör ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området. Planen är ett förtätningsprojekt av strategisk betydelse för utvecklingen av en sammanhängande bebyggelse kring Vagnhärad centrum och stationsområde och det är även av strategisk betydelse för framtida bostadsförsörjning i Trosa kommun. Att fler bostäder byggs är ett högt allmänt intresse vilket har hög prioritet på såväl nationell och regional som på lokal nivå.

Planområdet är av strategisk betydelse för Vagnhärad tätort och dess utveckling. Idag utgör sträckan mellan Stenåldersvägen och Bronsåldersvägen ett öppet område som skapar en bild av att tätorten tar slut och vägutformning samt den öppna omgivningen förstärker detta. Vagnhärad består dock av flera äldre och nyligen utbyggda bostadsområden väster om Häradsgården och därför är en utbyggnad utmed Centrumvägen av stor betydelse för tätortens fortsatta utveckling.

I enlighet med kommunens gällande översiktsplan innebär en utbyggnad inom området att Vagnhärad stärks inifrån genom förtätning vilket är ett uttalat mål i översiktsplanen. Planförslaget är även förenligt med kommunens Kust- och strandplan vars slutsatser är inarbetade i gällande översiktsplan. Där anges att strandskydd kan hävas inom tätorten när tätortens utveckling är högt prioriterad, vilket bostäder i föreslagen tät struktur bedöms vara. Planförslaget syftar till att möjliggöra en tätare bebyggelse vilket Länsstyrelsen ofta lyft fram som lämpligt vid utbyggnad i strandnära områden i tätorter generellt och i synnerhet i dialogen kring detta projekt.

Ett upphävande av strandskyddet bedöms inte äventyra strandskyddets syfte eller motverka fri passage för allmänheten enligt MB 7 kap. 18 f §, eftersom tillgängligheten till strandområdet inte påverkas på något sätt jämfört med idag, det saknas naturvärden på platsen samt att planområdet är avskilt från strandområdet. Kommunen bedömer att det är möjligt att häva strandskyddet för bebyggelsen i de delar som berörs.

Upphävandet av strandskyddet bedöms därmed uppfylla särskilt skäl i Miljöbalken (MB) 7 kap. 18 c §. De skäl som kommer att åberopas för att häva strandskyddet är:

- 2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,*
- 5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området.*

Kommunen får enligt PBL 4 kap. 17 § upphäva strandskydd för ett område om det finns särskilda skäl för det och om intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset. Strandskyddet kommer således att upphävas i samband med att detaljplanen vinner laga kraft för mark planlagd som kvartersmark samt för gång-och cykelvägen.

Planförslaget bevarar förutsättningar för allemansrättslig tillgång till strandområdet utmed Trosaån och förändrar inte livsvillkoren för djur- och växtlivet på land och i vatten. Föreslagen kvartersmark ligger inte i direkt anslutning till vattnet så att den kan hävdas påverka allmänhetens tillgång till detta. Kvartersmarken ligger väl avskilt från området närmast strandlinjen då det är avgränsat av Centrumvägen, en kommunal väg med tillhörande gång- och cykelväg, i söder. Trosaån och dess omgivande natur- samt strandområde är idag och kommer fortsättningsvis också vara allemansrättslig tillgänglig och goda livsvillkor för djur- och växtlivet kommer kunna bevaras. Inom planområdet finns inga särskilda naturvärden som lagstiftningen avser att skydda.

Planförslaget bedöms inte påverka negativt naturområdet söder om Centrumvägen eller Trosaåns strandområde. Planen föreslår ett grönområde mellan föreslagna bebyggelsegrupper för att möjliggöra ett naturstråk norr om planområdet till söder om Centrumvägen. Bebyggelsen föreslås också att placeras på ett sätt att utblickar bevaras från höjden till Trosaån.

Geotekniska förhållanden

Enligt en övergripande geologisk undersökning av SGU, ligger planområdet inom ett område med glacial lera, urberg samt sandig morän. Utanför planområdet, vid Trosaån finns svämsediment som är en jordart som bildas när vattendrag översvämmar omgivande mark. Berggrunden består till huvudsak av glimmerrik sedimentär bergart, som till exempel lerskiffer och siltsten.

Jordarter inom området är framför allt glacial lera, urberg samt sandig morän. Viss svämsediment finns närmast Trosaån (SGU). Planområdet är markerat i blått.

Statens geotekniska institut (SGI) genomförde år 1997 en översiktlig kartering av stabilitetsförhållandena i Trosa kommun. De största mäktigheterna förekommer i regel närmast Trosaån. De största mäktigheterna ca 20 m lera och silt har uppmätts i Vagnhärad.

I samband med detaljplanläggning har en geoteknisk utredning tagits fram (Sweco, 2022-09) som ett planerings- och projekteringsunderlag. Utredningen visar att marken sluttar ner mot ån med en höjdskillnad på ca 10 meter mellan planerad byggnation och åbotten. Generellt är släntlutning ca 1:10, lokalt ner mot ån har dock en släntlutning på ca 1:2 uppmätts närmast ån.

Området kring Trosaån är känd för sina stabilitetsproblem och genom åren har flera skred inträffat i direkt anslutning till ån dock inte i planområdets närhet. Beräkningar av stabiliteten har utförts i tre sektioner med kombinerad och odränerad analys för cirkulära och plana glidytor med de erforderliga säkerhetsfaktorerna planläggning för nyexploatering, befintlig bebyggelse och anläggning samt annan mark. Stabilitetsberäkningen har även förutsatt trafiklast på befintlig gata, inmätta marknivåer och topografi, utbredd last, lägsta vattennivån i Trosa ån och geotekniska materialegenskaper.

Utredningen visar att stabiliteten för mark inom exploateringsområdet generellt uppfyller kraven för "planläggning för nyexploatering" enligt Skredkommissionens rekommendationer under förutsättning att marken belastas med max 20 kPa. Detta förutsätter dock att stabiliteten för mark i anslutning till exploateringsområdet är tillfredsställande. Stabiliteten för mark vid Centrumvägen inom områdets södra del uppfyller kraven både inom och utanför exploateringsområdet. Stabiliteten inom områdets mellersta del är tillfredsställande såväl för mark inom och utanför exploateringsområdet. Stabiliteten för mark mellan inom områdets norra del, vid Trosaån, är otillfredsställande för "annan mark". Ett skred inom detta område bedöms

dock inte påverka stabiliteten för marken vid Centrumvägen eller inom exploateringsområdet med motivering nedan.

Den teoretiska glidyten är lång och en eventuell brottyta som sträcker sig från startpunkt till slutpunkt, där glidyten startar och slutar, som ligger cirka 55 meter ifrån varandra bedöms inte realistiskt. Beräkningarna i utredningen redovisar 2D-fallet där egenskaperna är oändliga in och ut ur sektionen. Sektion är utifrån en geoteknisk synvinkel utvald för att geometrin tolkats som en av de sämsta. Att en glidytta ska kunna utbildas med längd enligt ovan och den bredd som då behövs bedöms inte som realistiskt. Om 3D-effekter tillämpas på de bägge sidoytorna blir sektionens säkerhetsfaktor högre och krav uppfylls.

Risker för bergras och blocknedfall i den norra delen, väster om GC-vägen bedöms inte föreligga på grund av flacka marklutningar och inga observerade lösa jordblock.

Med hänsyn till risk för sättningar bör byggnader grundläggas på spetsburna pålar. Pålarna slås ner till morän och kan antas stoppslå på liknande nivå som utförda slagsonderingar. Stabilitetsförhållandena möjliggör preliminärt en maxbelastning av 20 kPa inom planerat exploateringsområde. Detta innebär att marken som mest får fyllas med massor motsvarande strax över 1 meter. Uppfyllnader eller schakter får inte ske inom området mellan Centrumvägen och Trosaån utan särskild utredning.

Slänter för VA-ledningar i leran bedöms kunna ställas i lutning 1:1 ner till max 2 meter. Vid djupare schakter kan spont erfordras. Risk för bottenuppträckning föreligger där lerlager underlagras av vattenförande friktionsjord, vilket kan förekomma i de högre delarna av området. Ingen personal får vistas i schakten innan friktionsjorden/moränen frilagts. Förekommande jordar tillhör till övervägande del materialtyp 5A och tjälfarlighetsklass 4. Byggnader ska grundläggas frostskyddat. Vatten från hårdgjorda ytor ska avledas på sådant sätt att erosion inte skapas.

För vidare arbete rekommenderas det i utredningen att kontinuerlig mätning av grundvattennivåer i installerade rör och vattennivåer i ån bör utföras 4 gånger per år under en period av minst ett år för att göra långtidsprognos och verifiera utförda antaganden vid stabilitetsberäkningar. Inom exploateringsområdet kan kompletterande geotekniska undersökningar behövas när byggnadernas lägen och utformning bestämts för slutligt val av grundläggningsmetod.

Planförslag:

Rekommendationer som ges i den geotekniska utredningen är att grundläggning ska ske med spetsburna pålar. Pålarna slås ner till morän och kan antas stoppslå på liknande nivå som utförda slagsonderingar, se ritningar till MUR.

Stabilitetsförhållandena möjliggör preliminärt en maxbelastning av 20 kPa inom planerat exploateringsområde vilket innebär att marken som mest får fyllas med massor motsvarande strax över 1 m.

Slänter för VA-ledningar i leran bedöms kunna ställas i lutning 1:1 ner till max 2

meter. Risk för bottenuppressning föreligger där lerlager underlagras av vattenförande friktionsjord, vilket kan förekomma i de högre delarna av området.

Kulturmiljö

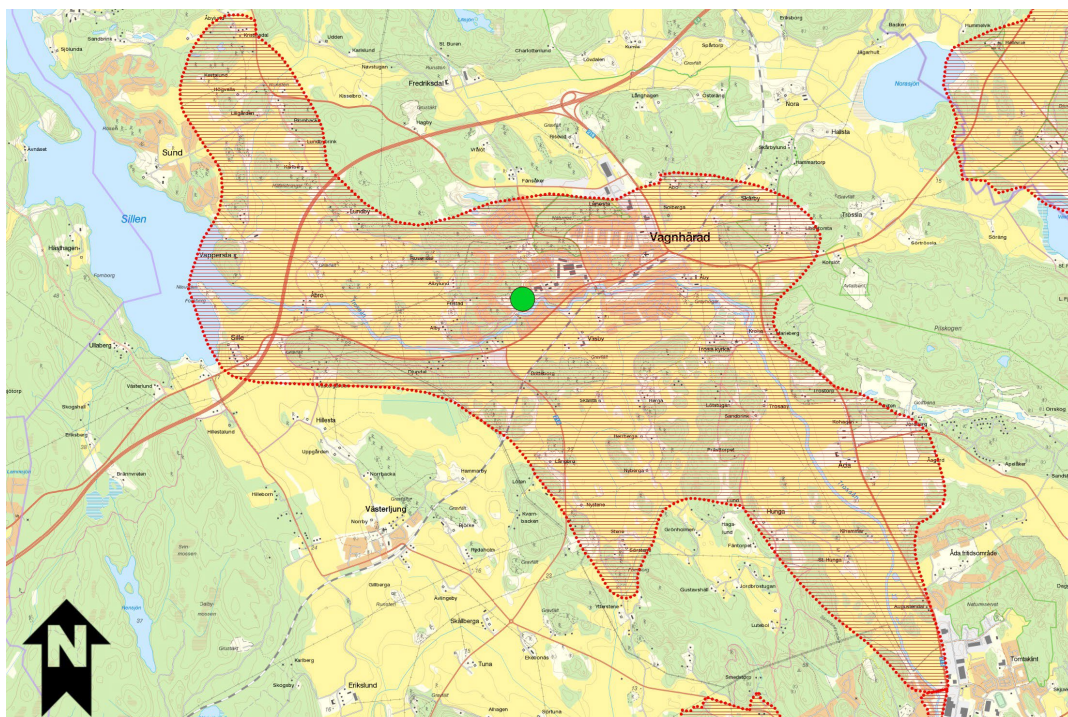
Riksintressanta kulturmiljövärden

Planområdet är belägen inom den riksintressanta kulturmiljön Trosaåns dalgång som ska skyddas mot påtaglig skada enligt 3 kap 6 § miljöbalken. Motivet till utpekandet av riksintresset är att dalgången kring Trosa å är ett av länets fornlämningstätaste odlingslandskap med riklig förekomst av fornlämningar kring ån. Fornlämningarna visar på lång bebyggelsekontinuitet och en stegvis kolonisation anpassad till den successiva landhöjningen. Trosaåns dalgång intar en särställning genom att vara en betydande centralplats ända sedan bronsåldern, vidare under järnåldern fram till senmedeltiden.

På höjdryggen nordväst om Vagnhärads samhälle utbreder sig en samlad forntida brons- och järnålders miljö med gravar, gravfält, boplatser, hällristningar mm. Den visuella kontakten mellan området med fornlämningar och Trosa å är grundläggande för förståelsen och upplevelsen av denna del av den riksintressanta miljön.

I Länsstyrelsens kunskapsunderlag till riksintresset framhålls att målen vid planering, för att kunna tillgodose riksintresset, bland annat bör fokusera på att:

- fornlämningar och deras fornlämningsområde ska bevaras,
- de rika fornlämningsmiljöerna och sambanden mellan dessa ska kunna förstås och upplevas,
- utblickar från fornlämningarna, över det öppna landskapet och ner mot Trosaåns dalgång ska bestå,
- ny bebyggelse inte ska anläggas i exponerade lägen,
- tydliga och pedagogiska fornlämningar ska tillgängliggöras, vårdas och skyltas.

Riksintresset Trosaåns dalgång med planområdet markerat i grön punkt (Länsstyrelsen).

Fornlämningar

Detaljplancområdet ligger i en rik fornlämningsmiljö med lämningar från brons- och järnålder. Intill planområdet finns en stor anhopning fornlämningar i form av gravar, gravfält, boplatser och hällristningar.

Alla fornlämningar skyddas enligt 2 kap kulturmiljölagen (KML) tillsammans med ett tillhörande fornlämningsområde, vilket kan ses som ett skyddsområde. Fornlämningsområdet är viktigt för förståelsen, upplevelsen och skyddet av fornlämningarna. Inom fornlämningsområdet, vars storlek avgörs från fall till fall, gäller samma krav på tillståndsprövning enligt KML som inom själva fornlämningen, vid alla typer av markåtgärder.

Fornlämningar inom och intill planområdet, markerat med blå linje (Länsstyrelsen).

Den nordvästra delen av planområdet omfattar gravfältet L1984:7803 som rymmer 35 synliga gravar. Dessa utgörs av högar och stensättningar och en treudd. I sydväst och i norr finns två stensättningar (L1983:4090, L1983:4214) och på en berghäll i öster finns en gravhög, två stensättningar och två ytor med hällristningar i form av

skålgropar (L1984:8585, L1982:8304, L1982:8298, L1983:4212, L1983:4211). Det aktuella planområdet är till sin helhet beläget inom lagskyddat fornlämningsområde till gravfältet, högen, stensättningarna och hållristningarna. Det är upp till Länsstyrelsen att lämna tillstånd enligt KML till ingrepp i enlighet med detaljplanen, i det lagskyddade fornlämningsområdet enligt ovan.

År 2017 genomfördes på uppdrag av Länsstyrelsen i Södermanlands län en arkeologisk utredning av den sydöstra delen av det aktuella planområdet (Arkeologerna – Statens historiska museer, rapport 2017:162). Vid utredningen kompletterades fornlämningsbilden i nordöst intill de tidigare kända fornlämningarna. Därtill registrerades två nya fornlämningar: en härd/eldstad (L1982:8297) i den äldre åkermarken söder om gravfältet och lämningar efter en såg (L1982:8296) i anslutning till Trosa å. Även dessa båda är lagskyddade fornlämningar. Eftersom inga ytterligare lämningar eller fynd kunde konstateras i anslutning till härden har Länsstyrelsen lämnat tillstånd enligt KML till borttagande av denna för detaljplanens genomförande, utan att begära ytterligare arkeologiska insatser.

Länsstyrelsens bedömning är att fornlämningarna i den forntida miljön vid Fagerhult och Lånestaheden, har ett synnerligen högt värde. Det vore dock möjligt att, genom en väl planerad detaljplan, förbättra fornlämningsmiljön. En sådan planering ska kännetecknas av en insiktsfull, kreativ och medveten utformning av området, som förhåller sig till, och förtydligar fornlämningsmiljön. Det gäller såväl bebyggelsens omfattning, placering som gestaltning. Värdet av fornlämningsmiljön ska förstärkas genom att den görs mer tillgänglig och förståelig för de boende och allmänheten, bland annat genom kontinuerlig skötsel av Naturmarken där fornlämningarna är belägna och gångstråken genom denna och uppsättandet av informationsskyltar och sittplatser. Därtill planeras framtagandet av en broschyr som kan användas för det boende i området, besöksnäringen och skolverksamheter. Länsstyrelsen har tagit fram en skötselplan och textförslag till två skyltar.

Havsvattennivån omkring år 0. Den visar betydelsen av platsen som länk upp mot landet från Östersjön. Planområdets ungefärliga utbredning markerat med rött (Länsstyrelsen).

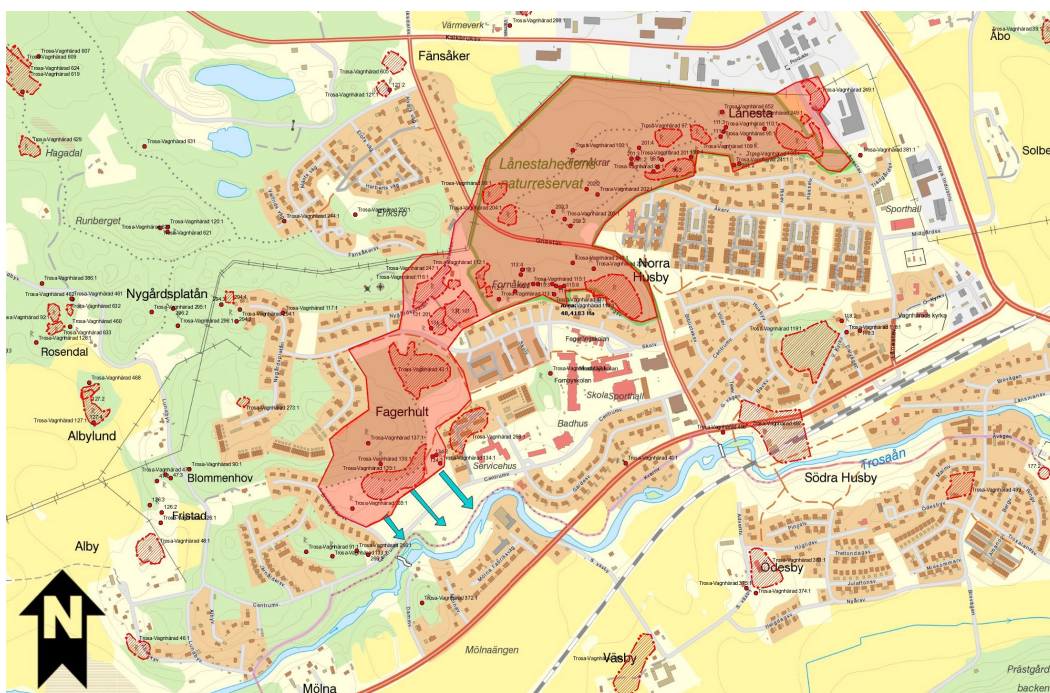
Kommunens ställningstagande gällande kulturmiljön

Ett av riksintressets värden är just det öppna landskapet i Trosaåns dalgång med utblickar från områdets fornlämningar mot åmiljön. I detaljplanen lyfts riksintresset Trosaåns dalgång och fornlämningsmiljöerna fram som viktiga förutsättningar för området, så att deras kulturhistoriska och pedagogiska värden bevaras.

Exploateringen förutsätter att hänsyn tas till såväl riksintresset som fornlämningar för att minimera påverkan på dessa. Planförslaget ska inte påverka riksintresset negativt utan syftar istället till att stärka kulturmiljön. De omgivande höjderna med skog och kuperad hagmark ska hävdas för att behålla sin karaktär som är av betydelse för upplevelsen av helhetsmiljön.

I centrala Vagnhärad utgör planområdet ett unikt parti för riksintresset där sambandet mellan fornlämningarna och ån är tydligt. Detta har beaktats och tillvaratagits i detaljplanen genom placering av bebyggelse som tillåter ett fortsatt och förtydligt samband mellan fornlämningar och å miljön. Genom att dra nytta av en varsam exploateringen kan kulturmiljöintressen lyftas fram.

Kommunen ser möjligheter att ålägga exploatören att bekosta åtgärder inom fornlämningsområdet för att tydliggöra och informera om dessa. Bland annat kan det vara informationsskyltar, gångstråk, sittplatser och material som kan användas för besöksnäringen och skolverksamheter.

Den rika fornlämningsmiljön vid Fagerhult och Lånesta och sambandet till Trosaån (Länsstyrelsen).

Planförslag:

Resultatet från den arkeologiska utredningen samt känd information rörande fornlämningar i närområdet har beaktats i förslaget. Länsstyrelsens rekommendationer på hanteringen av fornlämningsytor och objekt har följts i planen.

Genom att arbeta med bland annat material, höjder, gestaltning och färgsättning kan den framtida bebyggelsen anpassas såväl till intilliggande bebyggelse men också de fornlämningsmiljöerna som ligger i närheten.

Fornlämningsområdena som det ser ut idag framträder dock inte i någon större utsträckning eftersom de tillåtits växa igen. En av förutsättningarna i planförslaget har därför varit att fornlämningsmiljöerna och riksintresset för Trosaåns dalgång lyfts fram som värdefulla kulturhistoriska och pedagogiska egenskaper i området.

I Riksantikvarieämbetets skrift "Handbok i fornminnesvård" ges förslag på hur fornlämningar kan göras publika men samtidigt skyddas. Publikanpassning handlar ofta om fysiska åtgärder som att anlägga stigar, vägar eller plattformar. Stigar bör anpassas efter hur naturen ser ut och efter var synliga fornlämningar finns och ska helst anpassas till terrängen. Man bör välja material som smälter in i omgivningen, som trä och natursten. De vanligaste sätten för kulturmiljövården att förmedla platsers historia är genom skyltar, informationshäften och via internet. Dessa har olika förutsättningar men fungerar ofta bra tillsammans genom att de kompletterar varandra.

Fakta, bilder och illustrationer måste anpassas så att besökarna förstår budskapet och platsen. Skylthållare kan göras på många olika sätt och ska vara så neutrala som möjligt i framtoningen. Det är viktigt att vid placering av skyltar tänka på hur dessa påverkar totalmiljön.

Förslag på skyltar. Foto: KNM Informationssystem AB, Robert Danielsson, Gabriel Hildebrand och Bengt A. Lundberg. (Handbok i fornminnesvård)

Fornlämningarna har inkluderats i planområdet för att kunna skydda de via planbestämmelser i detaljplanen. Marken med fornlämningarna regleras som naturmark i detaljplanen. Angränsande kvartersmark får inte bebyggas inom en minst fem meter bred remsa. Placeringen av husen har gjorts så att utblickar till Trosaån är möjlig från fornlämningarna. En skötselvårdplan kan i enlighet med den arkeologiska utredningen upprättas för att säkerställa fornlämningarnas skydd.

Bebyggelseområden

Service

Planområdet är beläget ca 600 m väster om Vagnhärad centrum med bland annat

livsmedelsbutiker, frisör, bensinstation, sporthall och skolorna Hedebyskolan (åk 7–9), Fornbyskolan (åk f-6) samt Fagerängs förskola. Ett mindre verksamhetsområde är beläget ca 150 m söder om planområdet på andra sidan Trosaån. Detta område genomgår för tillfället en omvandling och fler bostäder är planerade där inför framtiden.

Planförslag:

Detaljplanen föreslås ingen ny service utan hänvisar till den befintliga i omkringliggande områden.

Bebyggelse

Inom planområdet finns ingen befintlig bebyggelse. Omgivande bebyggelse består främst av radhus och friliggande enbostadshus och till viss del av låga lamellhus. Bostadshusen är som högst två våningar. Nordost om Häradsgården finns några längor av trevåningar höga flerbostadshus. Fastighetsstorlekarna varierar mellan ca 100–600 kvm för rad- och kedjehus och mellan ca 800–3000 kvm för enbostadshus. Inom området finns bostadsbebyggelse av varierande kvalitet och som blivit uppförda under 1930–40-tal samt mellan 1960–80-tal.

Bebyggelse utmed Bronsåldersvägen och Stenåldersvägen.

Planförslag:

I utformningen av planförslaget har hänsyn till fornlämningar, riksintresseområde för kulturmiljö, ledningsfrågor samt geotekniska frågor särskilt beaktats. Omsorg har således riktats mot placering av kvarters- och allmän platsmark, gestaltning och skala för att exploateringen ska fungera gentemot befintliga kulturmiljöintressen.

Tillkommande bebyggelse ska placeras varsamt, och anpassas efter platsens kulturhistoriska lämningar. Den nya bebyggelsen ska också anpassas till platsens naturliga topografi och nuvarande vegetation ska sparas i största möjliga mån. Innergården ska utformas med planteringar och grönska som möjliggör infiltration av dagvatten och ansluta mot befintlig natur i omkringliggande marker.

Inom planområdet föreslås en elnätstation (E) som likt tillkommande bebyggelse ska placeras varsamt och anpassas efter platsens kulturhistoriska lämningar. Elnätsstationen får ha en högsta nockhöjd om 4,0 meter.

Utemiljö i bostadskvarteret, den planterade växtligheten ska smälta in på platsen och utformas för möjliggörande av infiltration av dagvatten. Illustration: Scott Rasmusson Källander.

Planförslaget innehåller fyra friliggande flerbostadshus och två radhus med sammanlagt cirka 46 nya bostäder. Flerbostadshusen får uppföras i tre våningar och radhusen i två våningar (högsta nockhöjd över nollplanet är 14,5 meter respektive 13 meter). Radhusen är placerade med långsidan mot gatan och nära plangränsen mot Centrumvägen, så att en skyddad gårdsmiljö skapas mellan radhus och flerbostadshus (kryssmark). Ett radhus och två flerbostadshus placeras åt öster i anslutning till befintlig bebyggelse. Ett radhus och två flerbostadshus placeras mot befintlig bebyggelse i väster. Detta ger ett tydligt avstånd mot fornlämningar och lämnar fria siktlinjer från fornlämningar i skogen och ut mot Trosa å (B & PARK). Uthus har en högsta tillåtna byggnadsarea om 40 m² och en högsta nockhöjd om 4 meter. Uthus får inom egenskapsområdet totalt utgöra en byggnadsarea om 80 m² (e). Uthus ska placeras minst 4,5 meter från fastighetsgräns.

Flygvyillustration över området som visar placering av planerad bebyggelse. Illustration: Scott Rasmusson Källander.

Bostadsbebyggelsen ska vara uppdelad på sex huskroppar vilka föreslås ges en varierad utformning med huvudsakligen träfasad där färgsättning huvudsakligen ska vara i jordartskulörer eller obehandlat trä. Tak på huvudbyggnader ska vara av plåt i neutral färgsättning samt vara utformat som sadeltak med en takvinkel mellan 14–45 grader. Byggnadernas höjd regleras med hänsyn tagen till befintliga utblickar från norr till söder. Våningshöjderna medger akustikkrav med träbyggnadsteknik. Utformningskraven gäller även för föreslagna uthus. För nätstationen gäller en högsta nockhöjd om 4 meter samt att anläggningens gestaltning ska anpassas till kulturmiljön.

Husen och bebyggelsegruppernas ska placeras på ett sätt som tillgängliggör och synliggör de stora kulturmiljövärdena, främst i form av att fornlämningar och utblickar mot Trosaån, bevaras och förstärks. Stängsel får inte uppföras mot Centrumvägen.

Föreslaget radhus mot Centrumvägen i träfasad, neutral takfärgsättning med möjliga utblickat mot Trosaån. Illustration: Scott Rasmusson Källander.

Föreslaget flerbostadshus mot Centrumvägen i träfasad, neutral takfärgsättning med möjliga utblickat mot Trosaån. Illustration: Scott Rasmusson Källander.

Friytor

Grönstruktur

Planområdet är omgivet av ett skogsområde i norr som sammanlänkas med naturreservatet Lånestaheden och ett naturområde på andra sidan Centrumvägen mot Trosaån.

Vagnhärad präglas i hög grad av grönska och oavsett var någon befinner sig i Vagnhärad är det alltid nära till såväl mindre som större sammanhängande grönområden. Denna struktur är delvis uppkommen av den rikliga förekomsten av fornlämningar inom och i direkt anslutning till orten. Ett unikt, sammanhängande stråk med fornlämningar från flera tidsperioder sträcker sig ifrån Centrumvägen väster om Häradsgården, norr om Skolvägen, norr om Hagarna fram till Lånesta. Fornlämningsstråket är riksintressant för kulturmiljövården och utgör en viktig del i samhällets grönstruktur.

Lek och rekreation

Inom planområdet finns ingen bebyggelse eller anläggningar för lek och rekreation. I direkt anslutning till planområdet finns ett sluttande skogsområde som förmodligen nyttjas för lek och rekreation. En kommunal lekplats och ett utegym är placerade längs Centrumvägen ca 350 m öster om planområdet.

Naturreservatet Lånestaheden är belägen ca 1 km från planområdet. Naturreservatet Lånestahedens tilltalande miljön och närheten till bebyggelsen gör det till ett omtyckt utflyktsmål. Väl upptrampade stigar och en eldstad vittnar om detta. Särskilt naturreservatets sydvästra delarna är värdefulla främst för det tätortsnära friluftslivet. Det finns gång- och cykelstråk mellan planområdet och naturreservatet.

Trosaå är också ett närliggande viktigt naturområde som förser invånare med ett tätortsnära rekreativområde. Området utmed Trosaån är varierat till sin karaktär med en blandning av iordninggjorda parkmiljöer, skog och urban miljö. Området utmed Trosaån är främst värdefullt som rekreativstråk. Sörmlandsleden löper längs Trosaån och hela åområdet är utpekade som prioriterad grönsstruktur i kommunens översiktsplan.

Planförslag:

Planen innebär att ett naturområde kommer tas i anspråk för bebyggelse. Det berörda området har inte stora natur- och rekreativvärden, utan det är omgivande områden som innehar större natur- och rekreativvärden (NATUR). Exploatering enligt planförslaget bedöms dock inte påverka rekreativvärdena negativt då natursläpp sparas mellan bebyggelsen (PARK). Inom områdena reglerade som NATUR och PARK ska markens naturliga topografi bevaras.

På bostadsgårdarna finns möjlighet att skapa lek- och vistelseytor (kryssmark) och dessa ska anpassas till bebyggelsen men också anspela på den intilliggande naturen. Bostadsgårdarna ska avgränsas subtilt genom markbeläggningar av naturliga material.

Skogsmarken i norr bevaras i sin helhet. Genom att arbeta med att tillgängliggöra fornlämningsområdet norr om bebyggelsen kommer möjligheten till rekreation i ett unikt fornlämningsområde att avsevärt förbättras.

Vy från Naturstråket. Bostadsgårdarna anspelar på den intilliggande naturen och den naturliga topografin i PARK och NATUR är bevarad. Illustration: Scott Rasmusson Källander.

Växtligheten på bostadsgårdarna föreslås spegla och förstärka områdets flora och fauna genom en blandning av perenner och ängsväxter.

Gator och trafik

Gatustruktur

Planområdet försörjs med trafik från väg 219 via Centrumvägen. Bronsåldersvägen och Stenåldersvägen fungerar som uppsamlingsgator för närliggande bostadsbebyggelse i nordsydlig riktning.

Centrumvägen västerut.

Bilvägar och angöring

Vägområdet för Centrumvägen är mellan ca 8–9 m och den skyltade hastigheten är 40 km/h. Utmed körbanans norra sida löper ett gång- och cykelstråk. Vägen är kantad av grönska och öppna diken sträcker sig mellan korsningen Gärdesvägen och Lundbyvägen.

Planförslag:

Planen föreslår att angöring sker från Centrumvägen och Bronsåldersvägen.

Gång- och cykelvägar

Ett gång- och cykelstråk löper längs Centrumvägens norra sida. Genom planområdet löper ett kommunalt gång- och cykelstråk mellan Bronsåldersvägen och Skolvägen i norr. Det finns även gångstigar genom det närbelägna skogs- och naturområdet.

Gång- och cykelstråk löper i östvästlig riktning genom planområdets norra gräns.

Planförslag:

Planen ger befintlig gång- och cykelväg stöd i detaljplan (GÅNG) längs med naturmarken genom planområdet som sammankopplar befintliga gång- och cykelstråk med en nordsydlig koppling. Befintliga gångstigar i skogen bevaras. Samtliga gång- och cykelvägar ligger inom naturmark.

Parkering

Inom planområdet finns en befintlig grusad parkeringsyta som kommer att tas bort i samband med att planen genomförs.

Planförslag:

Parkering ska lösas inom fastigheten för både radhus och flerbostadshus (n₁). P-normen för planområdet är 1,2. + besöksparkering. Särskild omsorg ska ägnas åt utformning av parkeringsplatserna, bland annat genom inslag av planteringar och grönska. Förråd ska anläggas i anslutning till de föreslagna husen.

Förslaget sett från områdets östra parkering. Illustration: Scott Rasmusson Källander.

Kollektivtrafik

Vid väg 219/800 Stationsvägen finns busshållplats Fabriksvägen, som ligger ca 600 m från planområdet på andra sidan Trosaån. Hållplatsen trafikerar bussar till Trosa tätort, Västerljung, Södertälje, Gnesta och Nyköping. I Vagnhärad centrum finns busshållplats Vagnhärad centrum, som ligger ca 700 m från planområdet. Hållplatsen trafikerar bussar till Trosa, Gnesta och Södertälje. I Vagnhärad station, ca 1,2 km från planområdet, finns regional tågstation med avgångar mot Södertälje-Stockholm samt Nyköping-Norrköping-Linköping. Från Vagnhärad station avgår även bussar mot Trosa tätort, Nyköping, Stockholm, Gnesta och Södertälje.

Trafikflöden och prognos

Det planerade bostadsområde avgränsas i söder av Centrumvägen där veckomedeldygnstrafik är runt 1480 fordon/dygn, enligt kommunens mätning 2016. Tyvärr saknas senare data som är möjliga att använda. Trafikmätningar som gjorts under perioden påverkad av covid-19 är besvärliga att dra långtgående slutsatser utifrån. Centrumvägen har en hastighetsbegränsning om 30 km/h och hade vid mätningen 2016 0% tung trafik. Sedan dess har utbyggnaden av Alby fortsatt och nyligen inleddes även arbetet med Alby etapp 2. Detta har genererat tung trafik men detta är av övergående karaktär.

Störningar

Radon

Området utgör normalriskområde för radon enligt kommunens översiktliga markradonutredning. Ny bebyggelse ska uppföras radonsäkert.

Förorenad mark

Inom planområdet finns inga kända markföroreningar. Väster om planområdet gjordes under början av 2010-talet en sanering för Kroghs silverfabrik. Detta är slutfört och någon påverkan på planområdet finns inte.

Buller

För nybebyggelse skall Riksdagens riktvärden för högsta tillåtna bullernivå uppfyllas. För nybebyggelse ska förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader (SFS 2015:216) uppfyllas. Enligt förordningen bör buller från vägar inte överskrida 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad, och 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA maximal ljudnivå vid en uteplats om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden.

Trafikbuller från tillkommande biltrafik alstrar inte bullernivåer som kräver några speciella åtgärder. Centrumvägen är förhållandevis lågt trafikerad och har en låg hastighetsbegränsning vilket innebär att bullerpåverkan för planerade bostäder bedöms som mycket liten. Planområdet påverkas inte av buller från Södra stambanan eller väg 800.

Ingen bullerutredning för aktuellt planförslag kommer att tas fram. Trosa kommun gör regelbundet trafikmätningar och en mätpunkt finns öster om planområdet invid Hedebyhallen på Centrumvägen. Mätpunkten är belägen vid en av de starkaste målpunkterna i tätorten och fångar upp trafik till Fornbyskolan (årskurs F-6) samt till högstadiet Hedebyskolan. Därutöver trafikeras punkten av besökare till Hedebyhallen vilken är den största sporthallen i kommunen samt badhuset Safiren vilken är en komplett träningsanläggning med simhall, gym, gruppträningslokaler mm. Även besökare till kommunens äldreboende Häradsgården passerar mätpunkten. Aktuellt planområde är beläget väster om dessa målpunkter och det går att anta att en övervägande majoritet av dessa fordon stannar vid någon av dessa och inte fortsätter förbi planområdet. Enligt trafikräkningen är ÅDT vid mätpunkten 1 235 fordon/dygn och aktuell hastighetsbegränsning är 30 km/h. Vid planområdet är högsta tillåtna hastighet 40 km/h och ÅDT beräknas vara betydligt lägre än vid mätpunkten. Jämförelsevis kan nämnas att ÅDT på en intilliggande väg tillika mätpunkt är 116 fordon/dygn

Planförslag:

Trafikbuller från tillkommande biltrafik bedöms inte alstra bullernivåer som kräver några speciella åtgärder. Under byggnation ska exploitören säkerställa att det finns en plan för att hantera byggbuller.

Farligt gods

Väg 218 och 219 är transportled för farligt gods. Planområdet i sig är lokaliserat på säkert avstånd från vägarna och kommer inte att generera några risker förenade med transporter med farligt gods.

Översvämning

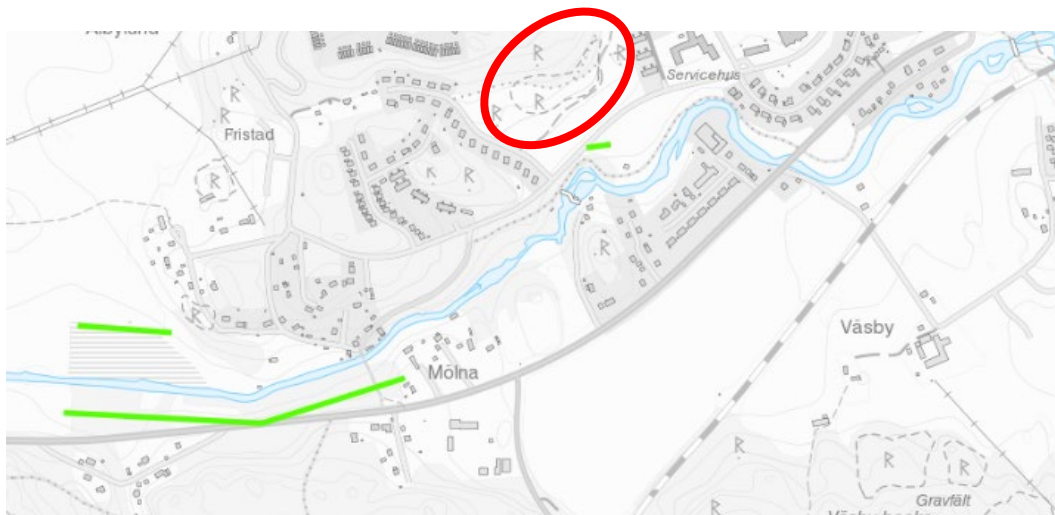
Utifrån kommunens översiktliga översvämningsskartering bör golv i all ny bebyggelse ligga på +2,25 m ö h för att marginaler ska finnas till framtida höga flöden. Planområdet är betydligt högre beläget. Det föreligger inte någon risk för höga flöden från Trosaån eftersom planområdet är högt beläget ovanför ån.

Skred och erosion

Vagnhärad drabbades år 1997 av ett omfattande skred nedströms från planområdet räknat. Efter det gjordes omfattande geotekniska utredningar utmed åstränderna i hela Vagnhärad tätort. Från Lundby norr om planområdet har kommunen successivt utfört stabiliseringsåtgärder för att säkerställa tätorten från att drabbas av ytterligare skred.

Markförhållandena bedöms övergripande som goda inom planområde och bedömningen är att det inte föreligger någon skred- eller rasrisk utifrån de förhållanden som råder på platsen. I samband med projekteringen kommer geotekniken inom planområdet utredas inför framtagande av bygglov och bygghandling för att avgöra slutlig grundläggningsmetod. Genomförd geoteknisk utredning kommer att utgöra grund för projekteringen.

Utanför planområdet finns det förutsättningar för stranderosion vid åkanten i jordarten svämsediment. Detta påverkar inte planområdet.

*Viss risk för stranderosion vid Trosaån i jordarten svämsediment (gröna markeringar).
Planområdet markerat med röd cirkel (SGI).*

Teknisk försörjning

Inom området finns kommunal vatten- och avloppslösning. Ledningar finns i del av planområdet, längs Centrumvägen. Dessa kommer i samband med exploateringen att flyttas längre ner mot Centrumvägen, utanför aktuellt planområde.

Dagvatten

Enligt kommunens dagvattenpolicy ska dagvatten omhändertas lokalt och dagvatten från tomter ska så långt som möjligt infiltreras inom egen fastighet.

Planområdet är möjligt att ansluta till kommunala dagvattenledningar i och med att det i direkt anslutning finns utbyggda kommunala dagvattenledningar.

Ett dike löper längs gång- och cykelstråket.

Planförslag:

Planområdet är idag obebyggt, vilket innebär att antalet hårdgjorda ytor kommer att öka i och med att området bebyggs och förtätas som följd av planen. Dagvatten ska i största möjliga utsträckning tas omhand lokalt, i enlighet med kommunens VA-policy samt den dagvattenutredning som tagits fram (Norconsult, 2022). Slutlig lösning kommer att beslutas i samband med projektering av området samt regleras såväl ansvarsmässigt som ekonomiskt i kommande exploateringsavtal.

Dagvattenutredningen visar att för att uppnå kravet om att varken dagvattenflödet eller föroreningsbelastningen får öka jämfört med befintlig situation samt att förbättringsbehov av föroreningar i recipienten nås föreslås i utredningen lösningar för hantering av dagvatten i form av upphöjda eller nedsänkta regnbäddar och biodiken med biokol. Beräkningarna visar att föreslagen dagvattenhantering bedöms uppnå kravet på fördröjning och för rening uppnås kraven samtliga föroreningskoncentrationer samt för majoriteten av den årliga mängden av de undersökta föroreningarna.

konvertering till alternativa värmekällor ska byggnaderna förses med lämpligt värmesystem, exempelvis ett vattenburet system. Utnyttjandet av förnyelsebara energikällor ska eftersträvas för att möjliggöra en långsiktig ekologisk hållbar uppvärmning. I de fall fjärrvärmeanslutning är möjlig bör detta eftersträvas. Fastigheten är möjlig att ansluta till fjärrvärme.

El, tele och bredband

El-, tele och bredbandsledningar är anslutet till området.

Planförslag:

Inom planområdet föreslås en nätstation (E) för att förstärka elförsörjningen. E-områdets avgränsning är satt efter önskade skyddsavstånd med hänsyn till bostäder samt placerat för att anpassas till den riksintressanta kulturmiljön. Till nätstationen önskar Vattenfall Eldistribution AB ett minsta E-område om 10x10 meter.

Avfallshantering

Närmaste återvinningsstation för källsortering finns på Skolvägen vid Gnestavägen. Sophämtning sker enligt anvisningar av Tekniska enheten på Trosa kommun. Återvinningscentral för grovavfall, farligt avfall och elektronik finns på Korslöt återvinningscentral, som ligger ca 3 km öster om Vagnhärad station längs väg 800.

Planförslag:

Områdets avfall ska hanteras i enlighet med gällande kommunala bestämmelser. Angöring med sopbil görs på område för parkering.

Inverkan på miljön

Mark och vegetation

Den mark som planen föreslår för byggnation är idag en öppen gräsbevuxen yta med sluttning mot sydöst ner mot Trosa å. Planförslaget avser bevara områdets kupering och vegetation där det är möjligt. Naturmarkens naturliga topografiska förutsättningar och vegetation mellan bebyggelsegrupperna ska bevaras.

Riksintressen, kulturmiljö och fornlämningar

Planområdet ligger inom den riksintressanta kulturmiljön Trosaåns dalgång (MB 3 kap 6 §). Detta är ett av länets fornlämningstätaste odlingslandskap med tätt förekommande fornlämningar kring Trosaåns dalgång. Idag är dock fornlämningarna inte synliga i någon större utsträckning eftersom området tillåtit växa igen. Planen avser att synliggöra fornlämningsområdena, bevara visuella samband mellan fornlämningarna och mellan fornlämningarna och Trosaåns dalgång. Planen föreslår att ny bebyggelse på platsen ska uppföras så att sambanden mellan de intilliggande fornlämningarna, liksom utblickarna mellan fornlämningarna och ån, ska kunna förstås och upplevas. Tydliga och välbevarade fornlämningar ska tillgängliggöras genom att vårdas och skyltas.

REDOVISNING AV PLANENS GENOMFÖRANDE

Organisatoriska frågor

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmän platsmark.

Ändrad lovplikt

Marklov krävs för ändring av markens höjd med mer än 0,5 meter.

Genomförandetid

Genomförandetiden är fem (5) år efter planen vunnit laga kraft.

Genomförandetiden innebär att om planen ändras eller upphävs före genomförandetiden har fastighetsägaren rätt till ersättning för den skada denne åsamkas. Efter genomförandetiden fortsätter detaljplanen att gälla med dess byggrätter, men ändras eller upphävs planen finns det ingen rätt till ersättning för byggrätter som går förlorade.

Tidplan

Planarbetet bedrivs med standardförfarande PBL (2010:900). Tidplanen är preliminär och kan komma att justeras under arbetets gång.

Augusti 2022	Beslut om samråd
September 2022	Samråd
December 2022	Beslut om granskning
Januari 2022	Godkännande i SBN
Februari 2023	Beslut om granskning 2
Mars 2023	Granskning
Juni 2023	Antagande i KF
Juli 2023	Laga kraft

Ansvarsfördelning och huvudmannaskap

Allmän plats

Kommunen är huvudman för allmän plats (Natur) och (Park). Kommunen ansvarar därmed för anläggande, drift och underhåll av allmän platsmark.

Till detaljplanen hör bilagan Skötselplan för område med fornlämningar vid Centrumvägen, del av Fagerhult 2:10, Vagnhärad, Trosa kommun (Länsstyrelsen Södermanlands län, 2020-10-01, uppdaterad 2022-11-01). Beslut om att anta bilagan kommer fattas i samband med antagande av detaljplanen. Skötselplanen biläggs planhandlingen.

Vatten- och avlopp

Kommunen är huvudman för de allmänna vatten- och avloppsledningarna. Frågor som rör utbyggnad av vatten- och avlopps nätet handläggs av Tekniska enheten vid Trosa kommun.

Anslutning sker vid av kommunen anvisad punkt och utbyggnaden bekostas av exploatören. Enskilda ledningar på kvartersmark anläggs och bekostas av exploatören.

Dagvatten

Dagvatten ska omhändertas lokalt enligt framtagna dagvattenutredning och kommunens dagvattenpolicy. Inom planområdet finns möjlighet till fördröjning. Slutlig hantering av dagvatten avgörs i samband med genomförandet och ska godkännas av kommunens tekniska enhet.

Geoteknik

På MSB:s hemsida finns aktuellt och gällande underlag som ska utgöra ett stöd för kommunens riskinventering och riskhantering. SGI tog år 1997 fram ett underlag som fortfarande gäller och som innehåller en översiktlig kartering av stabilitetsförhållandena vid finkorniga jordarter i bebyggda områden i Trosa kommun, SGI 2-9706-284, 1997-11-24. I rapporten och tillhörande kartor definieras bl a stabilitetszoner med tillhörande rekommendationer inför framtida planeringsarbete. Trosa kommun har utifrån dessa rekommendationer tagit fram geotekniska utredningar för att säkerställa genomförandet av detaljplanen.

Planområdet är beläget inom ett område med besvärlig geoteknik. Inför samrådet har en geoteknisk utredning tagits fram som visar på att det inte föreligger någon risk för skred inom planområdet. Kommunen har till granskningen kompletterat denna med fördjupade studier invid åstranden för att säkerställa om behov finns för erosionsskydd eller liknande. Vibrationer på intilliggande fastigheter ska beaktas i bygglovsskedet samt att vibrationsmätare kan behöva placeras ut.

El

Vattenfall Eldistribution AB ansvarar för elnätet. Vid arbeten i närheten av Vattenfalls anläggningar ska kabelutsättning begäras. Elsäkerhetsverkets strömföreskrifter ska följas vid Vattenfalls anläggningar och att offert på flytt av kablar eller eventuella el-serviser beställs hos Vattenfall.

Tele

Telia Sonera AB ansvarar för telenätet.

Fiber

Fibernät finns utbyggt i anslutning till planområdet.

Bebyggelse på kvartersmark

Exploatören ansvarar för anläggande eller upprustning samt drift och underhåll av samtliga anläggningar och bebyggelse inom kvartersmark.

Exploatören ansvarar för och bekostar hela eller delar av kostnaden för eventuell flyttning av dagvatten-, vatten-, avlopps- och elledning samt tele/bredbandsledningar inom kvartersmark. Exploatörerna ska samråda med

ansvarigt bolag inom Trosa kommun eller annan ledningsägare som berörs.

Exploatören ska säkerställa det gångstråk som passerar över kvartersmark.

Genomförandeorganisation

Mark-, exploaterings- och avtalsfrågor och bygglovsansökan handläggs av Samhällsbyggnadskontoret på Trosa kommun.

Vattenfall Eldistribution AB ansvarar för elnätet och Telia Sonera AB ansvarar för telenätet. Fibernät finns i anslutning till planområdet från Trofi.

Lantmäteriförrättningar föranledda av aktuell detaljplan hanteras av Lantmäteriet.

Nybyggnadskarta beställs av Metria, Katrineholm, eller den som för tillfället är kommunens mät- och kartentreprenör.

Fastighetsrättsliga frågor

Lantmäteriförrättningar föranledda av aktuell detaljplan hanteras av Lantmäteriet.

Fastighetsbildning ska vara genomförd innan bygglov beviljas och bekostas av Trosa kommun.

Servitut

Inom området finns inga befintliga servitut.

Ekonomiska frågor

Plankostnad

Trosa kommun betalar framtagande av detaljplanen.

Gatukostnader

Kostnader för vägutbyggnad m.m. regleras i markanvisningsavtalet.

Vatten och avlopp

Kostnaden för vatten och avlopp tas ut genom anslutnings- och driftavgifter enligt gällande VA-taxa.

Avtal

Trosa kommun avser att teckna ett exploateringsavtal med exploatör.

Geotekniska förhållanden

Vid genomförandet av planen ska de geotekniska förhållandena beaktas i enlighet med framtagen utredning.

Fornlämningar

Skulle under byggnation fornlämningar påträffas ska arbetet omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen kontaktas.

Tekniska frågor

Vatten och avlopp

Kommunalt vatten- och spillvattennät med anslutningspunkter ska byggas i anslutning till planområdet.

Dagvatten

Dagvatten ska omhändertas lokalt enligt framtagna dagvattenutredning och kommunens dagvattenpolicy. Inom planområdet finns möjlighet till fördröjning. Slutlig hantering av dagvatten avgörs i samband med planens genomförande och ska godkännas av kommunens tekniska enhet.

Medverkande

Medverkande tjänstemän

Linda Axelsson, planchef
Mats Gustafsson, samhällsbyggnadschef

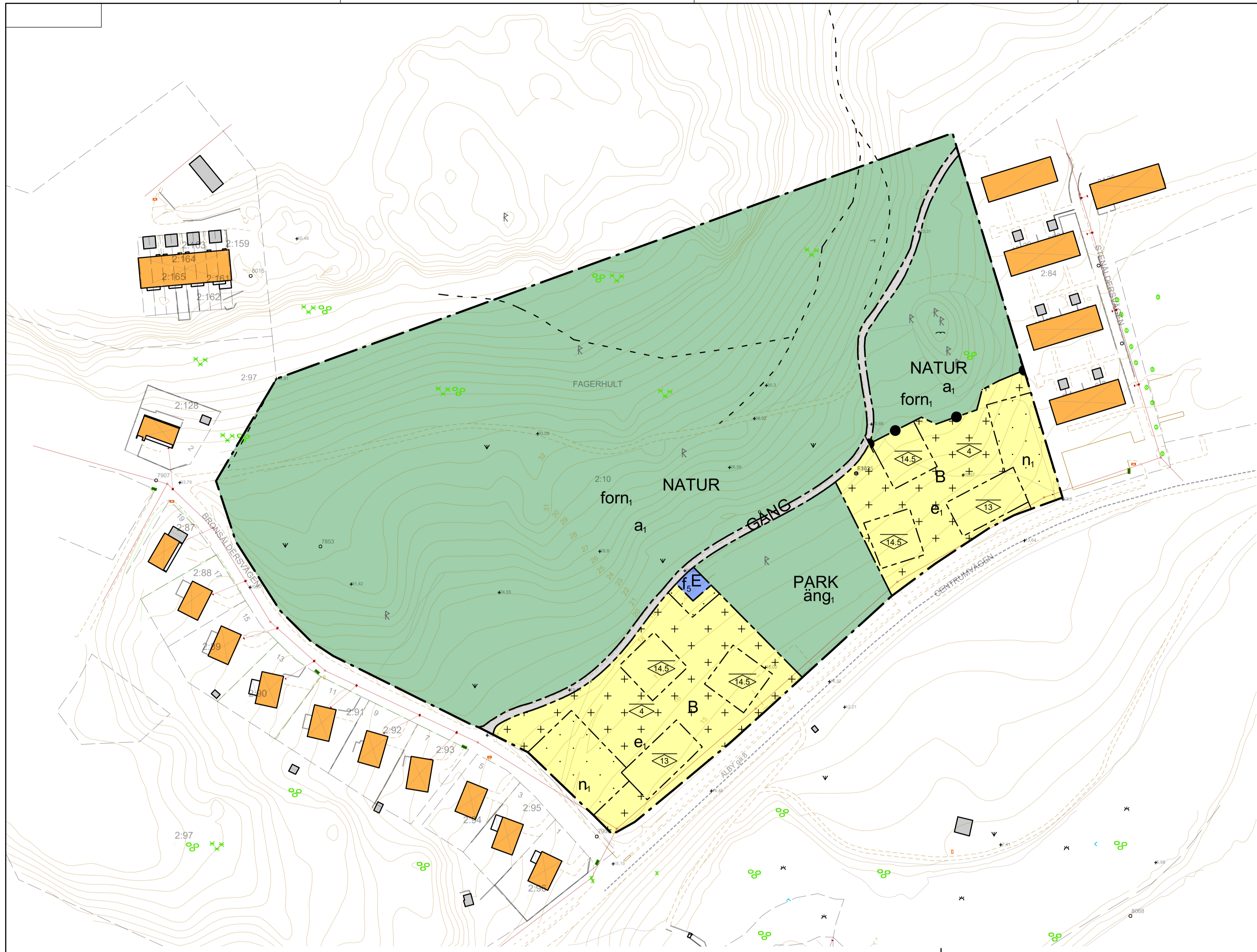
Medverkande konsulter

Maria Hjort, planeringsarkitekt, Norconsult AB
Sarah Olsson, planeringsarkitekt, Norconsult AB
Anna Lagerquist Sergel, planeringsarkitekt, Norconsult AB

Trosa kommun
Samhällsbyggnadskontoret

Linda Axelsson
Planchef

Mats Gustafsson
Samhällsbyggnadschef

GRUNDKARTA till detaljplan för Centrumvägen, Vagnhärad

Trosa kommun Södermanlands län

Kartbeteckningar, ett urval

- Traktgräns
- Fastighetsgräns
- Fastighetsbeteckning
- Bostad, husliv/ takliv
- Komplementbyggnad, husliv/ takliv
- Körbana, GC-bana, ej kantsten/ kantsten
- Höjdkurva
- Lövträd/ Barträd
- Lövskog/ Barskog
- Äng/ Åker
- Forninne

Koordinatsystem i plan: SWEREF 99 18 00
Koordinatsystem i höjd: RH2000

Beteckningsbeskrivning enligt HMK-Ka.
Grundkartan upprättad genom revidering och komplettering av fotogrammetriskt framställd primärkarta, 2022-03-07
Fastighetsredovisningen hänför sig till 2022-02-25

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Användningsgräns
- Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

Allmänna platser med kommunalt huvudmannaskap 4:10 § 10 F. 2

- Gång- och cykelväg
- Park
- Naturområde

Kvartersmark 4:10 § 10 F. 3

- Bostäder - i likhet med illustration
- Tekniska anläggningar

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Utformning av allmän plats 4:10 § 10 F. 2

- äng, Parkmarken ska utformas med en naturlig ängskaraktär. Gångstråk genom området som ansluter till naturen ska anordnas
- forn, Inom naturmarken tillåts åtgärder i syfte att tillgängliggöra

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Bebyggandets omfattning 4:10 § 10 F. 3

- e, Inom egenskapsområdet tillåts komplementbyggnader om totalt 80 kvm byggnadsarea, för respektive egenskapsområde. Högsta byggnadsarea per byggnad är 40 kvm

- Marken får inte förses med byggnad
- Marken får endast förses med komplementbyggnad
- Högsta nockhöjd i meter

Placering 4:10 § 10 F. 1

Uthus ska placeras minst 4.5 meter från fastighetsgräns

Utformning 4:10 § 10 F. 1

- Tak på huvudbyggnader ska utformas som sadeltak med en takvinkel mellan 14-45 grader
- Fasader på bostäder och tillhörande komplementbyggnader ska huvudsakligen vara av trä. Färgsättning ska huvudsakligen vara i jordartskulörer eller obehandlat trä.
- Tak på huvudbyggnader ska vara av plåt i neutral färgsättning
- Gestaltning ska ske med ledning av illustrationer i planbeskrivningen samt i samråd med Trosa kommun. Hänsyn ska tas till de bakomliggande fornlämningarna
- f, Anläggningens gestaltning ska anpassas till kulturmiljön vad gäller fasadmateriell och kulör. Högsta tillåtna nockhöjd är 4 meter, 4 kap. 16 § 1 st 1 p.

Utförande 4:10 § 10 F. 1

- Nivåskillnader över 1 meter ska tas upp i sockel
- Byggnader, inklusive tekniska anläggningar, liksom mark ska anläggas så att en kontinuerlig avrinning av dagvatten säkerställs.
- Stängsel/staket får inte uppföras mot Centrumvägen eller parkområde

Markens anordnande och vegetation 4:10 § 10 F. 1

- n, Parkering får anordnas

Stängsel och utfart 4:10 § 1

- Stängsel ska anordnas

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetid 4:10 § 10

Genomförandetiden är 5 år från den dag detaljplanen vinner laga kraft

Ändrad lovplikt 4:10 § 10 F. 2

- a, Marklov krävs för alla typer av grävning, schaktning och övertäckande

Strandskydd

Strandskyddet upphävs inom kvartersmark samt gång- och cykelväg under förutsättning att detaljplanen vinner laga kraft

Upplysningar

Inom kvartersmarken är gröna inslag viktiga, den naturliga ängskaraktären ska bevaras. Om fornfynd eller fornlämning påträffas ska arbetet omedelbart avbrytas vad gäller fyndplatsen eller fornlämningen och dess närmaste omgivning. Anmälan ska omedelbart göras till Länsstyrelsen

Till planen hör: () Planprogram (x) Planbeskrivning	(x) Behovsbedömning () Miljökonsekvensbeskrivning (x) Fastighetsförteckning (x) Samrådsredogörelse	(x) Plankarta med bestämmelser (x) Illustrationskarta (x) Utåtande efter granskning
Detaljplan för del av Fagerhult 2:10 Centrumvägen, Vagnhärad Trosa kommun, Södermanlands län Upprättad 2023-06-09		Antagandehandling Beslutsdatum Samråd BN Granskning BN Godkännande Antagande Laga kraft
Sarah Olsson, Norconsult AB Planarkitekt	Linda Axelsson Planchef	

**Detaljplan för del av Fagerhult 2:10,
Centrumvägen,
Trosa kommun**

Granskningsutlåtande 2
2023-06-05

Detaljplan för del av Fagerhult 2:10, Centrumvägen, Trosa kommun, dnr 2017/40

Granskningsutlåtande granskning 2

Upprättat av Samhällsbyggnadskontoret, Trosa kommun.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 2023-03-21 § 29, att uppdra till Samhällsbyggnadskontoret att skicka ut reviderat förslag till detaljplan för del av Fagerhult 2:10, Centrumvägen, på ny granskning.

Detaljplanehandlingar sändes ut till berörda enligt fastighetsförteckning daterad 2022-09-22. Handlingarna har även funnits tillgängliga på biblioteken i Trosa och Vagnhärad, samt på Trosa kommuns hemsida.

Granskning har skett från 2023-04-24 t o m 2023-05-15.

Under granskningen har följande skrivelser inkommit:

Nr	Datum	Remissinstans/fastighetsägare	Synpunkter
1	2023-04-21	Postnord	Synpunkter
2	2023-04-28	Polisen	Synpunkter
3	2023-05-08	Trafikverket	Ingen erinran
4	2023-05-09	Vattenfall Eldistribution AB	Synpunkter
5	2023-05-10	Region Sörmland	Synpunkter
6	2023-05-11	Statens Geotekniska Institut	Ingen erinran
7	2023-05-12	Länsstyrelsen Södermanlands Län	Synpunkter
8	2023-05-12	Fastighetsägare, fastighet X	Synpunkter

Synpunkter

1.Postnord

Postutdelning, gällande Detaljplan Centrumvägen, del av Fagerhult 2:10, Trosa kommun

Dnr: SBN 2017/40

PostNord har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är Postnord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. I denna roll representerar Postnord samtliga postoperatörer som är verksamma i det aktuella området.

Post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare. För att det ska kunna genomföras i praktiken behöver utdelningen standardiseras.

Vid nybyggnation av villor och radhus placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox på entréplan.

Kontakta PostNord i god tid på utdelningsforbattringar@postnord.com för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation.

En placering som inte är godkänd leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

Bemötande

Svarandens inlägga vidarebefordras till exploatör inför kommande genomförande.

2.Polisen

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för byggnation av flerbostadshus inom del av fastigheten Fagerhult 2:10 i Vagnhärad. Den planerade bostadsbebyggelsen binder ihop centrala Vagnhärad med de västra delarna och skapar ett stadsrum mot Centrumvägen. Detaljplanen visar att området och Vagnhärad i stort har flera fornlämningar som är viktiga att bevara och att stora hänsyn till dessa är tagna.

Polismyndighetens roll i samhället är att ansvara för ordning och säkerhet, verka för brottsförebyggande och främja trygghetsskapande åtgärder. I detta planförslag finns flera trygghetsskapande perspektiv när det gäller trygga och säkra boendemiljöer. De brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektiv Polismyndigheten har som utgångspunkt är hämtade från BoTryggt 2030 (Tryggare Sverige 2020) med en avvägning mot platsens karaktär och läge.

Polismyndigheten har ingen erinran mot de avsikter som detaljplanen visar

beträffande användning och byggnation. Däremot vill vi belysa några av de perspektiv som har med det brottsförebyggande och trygghetsskapande att göra i en boendemiljö:

Gestaltning, mix av funktioner, tydlighet, social kontroll, belysning och förvaltning är några av de områden som är viktiga för det brottsförebyggande och trygghetsskapande. Detaljplanen tar upp och belyser många av dessa. När det gäller t ex gestaltning beskriver detaljplanen att designen på de planerade byggnaderna och överensstämmelsen med intilliggande områden, placering i terrängen och de nya byggnadernas förhållande till varandra. Med detta skapas ett intryck av genomtänkthet i och i förhållande till omgivande bebyggelse vilket är goda förutsättningar för en känsla av trygghet.

Beträffande byggnadernas förhållande till varandra, t ex, skapas förutsättningar för en god social kontroll med god överblickbarhet över "innergården" med husen som skydd mot vägen.

När det gäller tydlighetsbegreppet skall det för besökaren/ användaren vara tydligt var tomtavgränsningar finns och vad som är privat/ allmänt; "innanför och "utanför". Detaljplanen har villkorat detta genom att "*Bostadsgårdarna ska avgränsas subtilt genom markbeläggningar av naturliga material*", vilket kan vara klart tillräckligt till platsens beskaffenhet och det naturnära läget.

Mycket trygghetsskapande kan vinnas genom välplanerad belysning. Kommunen bör se över det befintliga gång och cykelstråkets belysning till förmån för en stråkbelysning som går i linje med att bostäder skall uppföras i området. En konventionell belysning längs ett gångstråk skapar kontraster mellan det av armaturen upplysta området och intilliggande terrängens mörker. Skarpa kontraster mellan ljus och mörkt främjar inte känslan av trygghet. I ett bostadsområde med intilliggande gångstråk kan man dra nytta av upplysta husfasader, belysningspunkter som riktas mot enskilda träd som sedan utgör själva belysningspunkten eller *lägre* belysningspunkter med mildare ljus som sammantaget skapar färre kontraster och ett dovre, mildare men jämnare ljus.

Bemötande:

Polisens yttrande vidarebefordras till exploatör inför kommande projektering. Det innehåller värdefulla synpunkter för att stärka tryggheten i området.

4.Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB noterar att tidigare yttrande har delvis beaktats. Vad det gäller träfasad för nätstationen står Vattenfall Eldistribution AB fast vid att träfasad är inte tillåtet. Vad som kan tillåtas är träimitation som fasad.

Önskemål gällande nätstationens utformning utöver standardutförande betraktas

dessa som tillval och ska då bekostas av beställaren, i detta sammanhang kommunen (se bifogad bilaga, Nätstationer Standardutförande och Nätstationer utöver standardutförande som bekostas av den som begär den).

Bemötande:

Inför antagandet ses gestaltungsbestämmelsen över för Vattenfalls nätstation. En anpassning till den mycket känsliga kulturmiljön är viktig inom planområdet.

5.Region Sörmland

Region Sörmland ser inte att detaljplanen kommer att påverka kollektivtrafiken och dess nuvarande hållplatser och körvägar. Placeringen på förslaget är bra i förhållande till kollektivtrafiken i närheten.

Utifrån trafikförsörjningen är det önskvärt att på sikt se över vägsträckningen mellan Centrumvägen och väg 219 för att kunna utöka förbindelser med kollektivtrafiken samt få tillgång till en hållplats närmare den föreslagna bebyggelsen.

Bemötande:

Det vore förstås positivt med en koppling över Trosaån mot väg 219. I dagsläget utreds möjligheten med en gångbro mellan Scenparken och Mölna Fabriksväg. Den skulle underlätta för boende att ta sig till hållplatser utmed Stationsvägen dock påverkar den förstås inte Region Sörmlands linjedragning.

6.Statens Geotekniska Institut

Yttrande över granskningshandling daterad februari 2023 rev april 2023

Statens geotekniska institut (SGI) har från Trosa kommun erhållit rubricerad detaljplan med begäran om yttrande. SGI:s yttrande avser geotekniska säkerhetsfrågor såsom ras, skred, erosion och geotekniska frågeställningar kopplade till översvämning. Grundläggnings- och miljötekniska frågor, såsom hantering av radon, ingår således inte.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för byggnation av flerbostadshus inom del av fastigheten Fagerhult 2:10 i Vagnhärad. Den planerade bostadsbebyggelsen binder ihop centrala Vagnhärad med de västra delarna och skapar ett stadsrum mot Centrumvägen. Planförslaget innehåller två radhuslängor och fyra punkthus. Husen får uppföras i tre våningar.

Underlag:

1. Plankarta 2023-02-20
2. Planbeskrivning februari 2023 rev april 2023

3. PM Geoteknik. Sweco 2022-09-30 rev A 2022-12-15
4. Markteknisk undersökningsrapport. Sweco 2022-09-19 rev A 2022-12-15

SGI:s synpunkter

SGI har tidigare yttrat sig i samrådsskedet diarienummer 5.1-2210-0983 och i förra granskningskedet 5.1-2212-1246. Planområdet ligger i Vagnhärad i anslutning till Trosaån och är utpekad som aktsamhetsområde för skred på SGU:s karta för lutningsanalys. De synpunkter som SGI lämnade i samrådsskedet hanterades på ett godtagbart sätt i föregående granskningskede. De nu genomförda revideringarna av handlingarna förändrar inte detta och SGI ser härmed inga hinder för fortsatt planläggning.

Bemötande:

Svarandens synpunkter noteras av Trosa kommun.

7.Länsstyrelsen Södermanlands Län

Länsstyrelsen har mottagit förslag till detaljplan för förnyad granskning enligt 5 kap. 20 § och 5 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Syftet med planen är att möjliggöra byggnation av flerbostadshus inom del av fastigheten Fagerhult 2:10. Vidare syftar planen till att lyfta fram fornlämningarna norr om bebyggelsen samt stärka sambandet mellan dem och Trosaån.

Detaljplanen handläggs med standardförfarande.

Länsstyrelsen har tagit del av yttrande från Trafikverket.

Under granskningstiden ska länsstyrelsen yttra sig över planförslaget, om länsstyrelsen bedömer att

- riksintresse enligt 3 och 4 kap. miljöbalken inte tillgodoses,
- miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
- strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävs i strid med gällande bestämmelser,
- mellankommunala intressen inte har samordnats på ett lämpligt sätt,
- bebyggelse eller byggnadsverk blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsens synpunkter - ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som rör strandskydd måste lösas på ett tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan för att Länsstyrelsen inte ska pröva kommunens beslut att anta detaljplanen.

Strandskydd

Länsstyrelsens synpunkter i samråds- och granskningsyttrandet (402-9295-2022 dat. 2023-01-26) kvarstår. I den förnyade granskningen har det inte tillkommit något nytt underlag eller nya argument som förändrar Länsstyrelsens ställningstagande. Kommunens motivering för att upphäva strandskyddet är inte tillräcklig för att det särskilda skälet enligt 7 kap. 18c § första stycket 5 miljöbalken ska kunna åberopas. Kommunen har inte visat att en annan lokalisering är omöjlig eller orimlig för att tillgodose det angelägna allmänna intresset vilket krävs för att 7 kap. 18c § första stycket 5 miljöbalken ska vara tillämpligt.

Den lokaliseringsprövning som kommunen hänvisar till i planbeskrivningen motsvarar inte de krav som fastställts i prejudicerande domar från Mark- och miljööverdomstolen.

Bemötande

En kompletterande lokaliseringsprövning har tagits fram för detaljplanen för att ytterligare förtydliga kommunens ställningstagande och bakgrund till beslutet.

8.Fastighetsägare, fastighet X

Samråd av detaljplan för Centrumvägen, del av Fagerhult 2:10
Dnr: SBN2017/40 Datum 2023-04-18

Inledningsvis.

Detaljplanen för Centrumvägen, del av Fagerhult 2:10, SBN 2017/40 är framtagen under "Standardförfarande angivet PBL 2010:900". Detta tillsammans med delar av "Planbeskrivningens" innehåll ger tyvärr utrymme för förändringar utan att nytt samråd krävs.

Synpunkter.

Förslag till detaljplan för Centrumvägen, del av Fagerhult 2:10, Vagnhärad, Trosa kommun.

Sidan 4, Planens syfte och huvuddrag. Stycke 1 står bl.a.

"Den planerade bostadsbebyggelsen binder ihop centrala Vagnhärad med de västra delarna och skapar ett stadsrum mot Centrumvägen.

Omsorg har således även riktats mot placering av byggnader, gestaltning och skala för att exploateringen ska fungera gentemot och belysa de befintliga kulturmiljöintressena".

Synpunkter: Jag vidhåller att Trosa kommun försummat skötseln av nämnda område under många år så har delar av bebyggelsen på Bronsåldersvägen avskärmats vilket innebär att de tidigare väl synliga "gravkullarna och vackert välplacerade husen på Bronsåldersvägen" i stort gömts undan av ohämmad växtlighet. Detta har påtalats under många år.

Alltså hölls Vagnhärad ihop på ett naturligt sätt från Gärdesvägen till Stenåldersvägen med ett parkliknande fornminnes område och väl synliga bebyggelsen på Bronsåldersvägen. Det behövs alltså ingen bebyggelse för att hålla ihop Vagnhärad.

Husen på Bronsåldersvägen 1- 19 är placerade så att alla har en utmärkt utsikt över Trosaåns dalgång, flera har också utsikt över stora delar av Vagnhärad som tyvärr starkt försämrats över åren på grund av generellt utebliven skötsel av nämnda område som anges i detaljplanen för Centrumvägen, del av Fagerhult 2:10, SBN 2017/40.

Stycke 2 står bl.a.
"Husen får uppföras i tre våningar".

Synpunkter: Det ska tydligt framgå att detaljplanen avser 2 radhus i två plan och 4 punkthus i 3 plan.

Kommunala ställningstaganden.

Sidan 5. Översiktsplan stycke 3.

Synpunkter: Säkra gång och cykelförbindelser finns redan. Att bebygga området kan inte vara kravet för en utglesning av igenvuxen växtlighet.

Program för planområdet.

Sidan 7. "Detaljplanen har det inte föregåtts av planprogram."

Synpunkter: Kan upplevas som lite otydligt.

Behovsbedömning.

Sidan 8. Stycke 3.
"Först när en sådan osv"

Synpunkter: Ska utföras innan detaljplanen antas.

Sidan 8. Stycke 6.
"Planområdet ligger inom osv"

Synpunkter: Ska utföras innan detaljplanen antas.

Planförslag

Sidan 31. Stycke 4.

Synpunkter: Den östra bebyggelsen faller ganska väl in i den naturliga topografin. Tyvärr gäller inte samma för den västra bebyggelsen. Trevåningshusen kommer att brutalt avskärma flera av husen på Bronsåldersvägen likväl som utsikten över Trosaåns dalgång försvinner för dessa fastighetsägare. Krav att punkthusen på västra delen inte är högre än som radhuset, två våningar.

Synpunkter: Cirka 46 nya bostäder är ett vagt uttryck. Flerbostadshusen på västra delen ska inte vara högre än 2 våningar för att bevara den naturliga sammankopplingen av förtätning mellan Stenåldersvägen och Bronsåldersvägen.

Högsta nockhöjd är angivna för husen, 14,5 m respektive 13 meter. Vanligen är våningshöjden c:a 3 meter plus takhöjd vilket ger en betydligt lägre nockhöjd. Krav att nockhöjderna i kommande detaljplaneförslag kraftigt sänks. Ingen byggnadsarea är specificerad. Byggnads area på husen är av stor betydelse kopplat till cirka 46 bostäder. Eftersom byggnads area inte anges kan bebyggelsen storlek kraftigt förändras utan nytt samråd. Ett krav är att byggnads arean anges i detaljplanen.

Bilvägar och angöring

Sidan 36.
Planförslag.

Synpunkter: Planen föreslår att angöring sker från Centrumvägen och Bronsåldersvägen. Krav att T-korsningen modifieras för att underlätta till och från fart från Bronsåldersvägen. Med ökad trafik till och från Bronsåldersvägen behöver T-korsningen breddas så att två fordon kan mötas. Högerregeln är under nuvarande utformning helt ur spel helt ur spel.

Trafikflöden och prognos.

Sidan 38.

Synpunkter: Jag har tidigare i mina synpunkter informerat om att 30 km/h övergår till 40 km/h vid Stenåldersvägen fram till Alby.

Att uppfattningen är att tung trafik är av övergående karaktär är felaktigt. Med en ökad bebyggelse i Albyområdet utefter Lundbyvägen så blir det ökad trafik också med flera tyngre transporter på Centrumvägen.

Inverkan på miljön

Sidan 43. Riksintressen, kulturmiljö och fornlämningar.

Synpunkter: " Idag är dock fornlämningarna osv" ska det framgå att det är Trosa kommun som underlåtit att underhålla området och tillåtit området att växa igen.

Redovisning av planens genomförande

Sidan 34. Allmän plats

Synpunkter: Dialog med länsstyrelsen har skett under många år med flera "Skötselplaner". Länsstyrelsen har även avsatt pengar till Trosa kommun. Tyvärr är formuleringen missvisande för kommuninnevärdarna att detta är ett nytt fenomen.

Fornlämningar

Sidan 46.

Synpunkter: Vem är ansvarig för denna bevakning?

Avslutningsvis

En detaljplan med slutlig lösning som tar hänsyn till att behålla ett njutbart perspektiv både från Centrumvägen och Bronsåldersvägen. Anpassad nybyggnation som verkligen bekräftar sammanbindningen från Stenåldersvägen och en väl synlig befintlig byggnation på Bronsåldersvägen med dess mycket fint placerade hus.

Bemötande:

Fornlämningsområdet sköts enligt en skötselplan framtagen av Länsstyrelsen där kommunen utför arbetet på plats. Tillsammans med kommunen har Länsstyrelsen tagit fram en femårsplan för att öppna upp och återställa fornlämningsområdet och göra det mer tillgängligt. Det är olyckligt att området över tid vuxit igen men det är tyvärr en vanlig företeelse vilket nyligen uppmärksammats i en rad inslag i P1 på Sveriges Radio. Staten har ansvar för skötsel av kända fornlämningar men omfattningen av dessa är stor och därmed svår för staten att hantera. Trosa kommun har sedan några år tillbaka ett samarbete med Länsstyrelsen att sköta några av alla de fornlämningsområden som finns i kommunen.

Ett av syftena med detaljplanen är också att genom förtätningen skapa en mer trafiksäker och trygg vägmiljö utmed Centrumvägen. Idag har vägen en avskalad karaktär som kan inbjuda till högre hastigheter. Något som ofta påtalas till kommunen. Genom byggnationen skapas en mer stadsmässig miljö vilket också påverkar trafikmiljön positivt. Bebyggelsen är anpassad gentemot intilliggande bebyggelse. Såväl mot Bronsåldersvägen som mot Stenåldersvägen är ytorna närmast befintlig bebyggelse ytor för parkering och radhus. De föreslagna flerfamiljshusen är placerad in mot mitten för att minska påverkan för intillboende.

Planbeskrivningen uppdateras så att det klart framgår vilken typ av hus som föreslås samt vilka höjder dessa får ha.

Utifrån de synpunkter som kommer kommunen till hands rörande trafikmiljön för gående och cyklister utmed Centrumvägen bedömer kommunen att en utbyggnad enligt föreslagen detaljplan kommer att stärka trygghet och trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter.

Området har stöd i kommunens översiktsplan och därmed har inte detaljplanen föregåtts av något planprogram.

Inom planområdet finns inte några kända skyddade naturvärden. Det finns heller inte några områden med generellt biotopsskydd. Trosa kommun har redovisat förhållandena inom planområdet och Länsstyrelsen har inte något att invända rörande detta. Således behövs inte någon miljökonsekvensbeskrivning till aktuell

detaljplan.

Bostadskvarteren har utformats dels med hänsyn till intilliggande bebyggelse men även utifrån kulturmiljövärden på platsen. För att minska påverkan för grannar har den lägre bebyggelsen placerat närmast Brons- och Stenåldersvägen liksom parkeringsytor. Detta syftar till att minska påverkan på utsikt och för grannar. Bostadshusen utmed Bronsåldersvägen följer topografin. Eftersom marken höjer sig från Centrumvägen är befintliga hus byggda som souterränghus för att kontinuerligt anpassa sig till höjden och följa sluttningen upp mot vändplanen. Majoriteten av de befintliga husen är högre belägna än de nya bostäderna.

Kommunen har utifrån de föreslagna husen föreslagit en nockhöjd som ska rymma byggnaderna. Höjderna har anpassats utifrån de höga kulturmiljövärden som finns på plats. Byggrätten är reglerad genom att byggnadsarean är definierad genom avgränsning av byggbar mark. Övrig mark är s k plusmark vilken möjliggör komplementbyggnad på upp till 80 kvm varav högst 40 kvm per byggnad. Övrig mark är prickmarkerad och där får byggnader inte placeras.

Placering av tillfart kommer att avgöras i samband med att bygglovets granskas och beviljas. I det fall förändringar av Bronsåldersvägen eller Centrumvägen behöver göras hanteras det i samband med genomförandet av detaljplanen. Tung trafik utmed Centrumvägen mot Alby kan i hög grad relateras till utbyggnaden av bostäderna där. Det finns ytterligare en detaljplan som möjliggör viss exploatering men utöver det finns inga planer på ytterligare utbyggnad. Den trafik som alstras av utbyggnaden av gällande detaljplaner är övergående och när planområdet är utbyggt minskar den tunga trafiken igen.

Skötseln av fornlämningsområdet är redovisat tidigare i yttrandet.

I det fall kommunen är huvudman för allmänplats ansvarar kommunen för skötsel och underhåll. I det här fallet är kommunen huvudman. Det som skiljer sig åt i det här fallet är att en stor del av området utgörs av en fornlämning som Länsstyrelsen är ansvarig för. Därför samarbetar myndigheterna med varandra och tack vare bidrag från Länsstyrelsen gynnas kommuninvånarna när deras skattemedel kan utökas med statliga medel för att säkerställa skötseln. Detta är positivt utifrån alla perspektiv. Om detta är otydligt i planbeskrivningen justeras detta till antagandet.

Upplysningen om att kontakta Länsstyrelsen om fornlämningar påträffas vid genomförandet är en standardformulering kommunen använder sig av i fornlämningsrika delar. Det gäller såväl en exploatör som bygger ut enligt en detaljplan som en enskild fastighetsägare som gräver inom sin egen tomt för något ändamål. Kulturmiljölagen är mycket tydlig om detta och därför brukar Trosa kommun regelmässigt lägga in en upplysning om detta i planhandlingen om det kan vara aktuellt. Ansvar för att anmäla till Länsstyrelsen ligger på den enskilde fastighetsägaren eller exploatören.

12

Kansliheten
Sandra Berwing
Nämndsekreterare
0156-522 78
sandra.berwing@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2023-10-11
Diarienummer
KS 2023/34

Redovisning av obesvarade motioner

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige noterar till protokollet att kommunfullmäktige har tagit del av redovisning av obesvarade motioner, daterad 2023-10-11.

Ärendet

I enlighet med fullmäktiges arbetsordning ska kommunstyrelsen två gånger om året, en gång på våren och en gång under hösten, redovisa de motioner som inkommit men ännu inte besvarats. För närvarande bereds en motion för besvarande i fullmäktige.

Sandra Berwing
Nämndsekreterare

Bilaga

Beredningsläget för obesvarade fullmäktigemotioner mandatperioden 2023-2026,
2023-10-11

Beredningsläget för obesvarade fullmäktigemotioner
mandatperioden 2023-2026

	Motion	Motionär	Anmäld i fullmäktige	Remitterad till	Beredningsläget
1	<i>Kvalitet och kompetens i vård och omsorg (sextimmars arbetsdag)</i> Dnr KF 2023/11	Gitte Jutvik Guterstam (V)	2023-05-03, § 41	Vård- och omsorgsnämnden	Motionen bereds för behandling i berörd nämnd/styrelse

13

Kommunkontoret
Sandra Berwing
Nämndsekreterare
0156-522 78
Sandra.berwing@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2023-09-27
Diarienummer
KS 2023/1

Anmälan av delegeringsbeslut

Löpnr/ Dnr	Punkt i del. ordning	Ärende och beslut	Datum för beslut	Delegat, titel
KS 2023/78	3.7	Avskrivning av fodran Löpnr 15/23	2023-09-15	Ekonomichef
KS 2023/78	3.7	Avskrivning av fodran Löpnr 16/23	2023-09-15	Ekonomichef
KS 2023/78	3.7	Avskrivning av fodran Löpnr 17/23	2023-09-15	Ekonomichef
KS 2023/78	3.7	Avskrivning av fodran Löpnr 18/23	2023-09-15	Ekonomichef
KS 2023/78	3.7	Avskrivning av fodran Löpnr 19/23	2023-09-15	Ekonomichef
KS 2023/78	3.7	Avskrivning av fodran Löpnr 20/23	2023-09-15	Ekonomichef
KS 2023/78	3.7	Avskrivning av fodran Löpnr 21/23	2023-09-25	Ekonomichef
KS 2023/4	2.3	Beslut om tillfälligt förordnande av personalchef under perioden 2023-09-27 – 2023-09-29	2023-09-25	Kommunchef
KS 2023/78	3.7	Avskrivning av fodran Löpnr 22/23	2023-09-26	Ekonomichef

14

Kommunkontoret
Sandra Berwing
Nämndsekreterare
0156-522 78
Sandra.berwing@trosa.se

Tjänsteskrivelse
Datum
2023-10-18
Diarienummer
KS 2023/2

Anmälningssärenden

Region Sörmland, Regionala utvecklingsnämnden, RUN

Protokoll 2023-08-31 § 37, Sörmlandstaxan prisjusteringar 2024.

Region Sörmland, Nämnden för kultur, utbildning och friluftsvksamhet

Protokoll 2023-10-05 § 36/23. Aktivitetsplan 2024 inom Kulturplan Sörmland 2023-2026.

Revision

Revisionsrapport - Granskning av kommunens framtida äldreomsorg, 2023-09-05.

Sydarkivera

Åtgärdsplan efter planerad arkivtillsyn av överförmyndarverksamheten Trosa kommun, 2023-09-05.

Trafikrådet

Minnesanteckningar 2023-09-20.

Äldre- och omsorgsrådet

Protokoll 2023-09-25.

Sandra Berwing
Nämndsekreterare